

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Evolutie van de economische toestand van Belgisch-Kongo van 1939 tot 1947 (Tweede deel) —
Economische wetgeving — Statistieken

EVOLUTIE VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGISCH-KONGO VAN 1939 TOT 1947

(Tweede deel)

V

VERVOERWEZEN

Het welslagen der politiek van eenmaking en rationalisatie die in de laatste vóór-oorlogsjaren in Kongo werd gevoerd, toont eens te meer aan dat een geordende ontwikkeling der verkeersmiddelen een onontbeerlijke factor is voor de economische vooruitgang der koloniën.

In deze uitgestrekte gebieden zijn de productiekosten dermate gebonden aan transportmiddelen en -tarieven dat de kolonisator er zich in de eerste plaats om beijverde het net der wegen, waterwegen en spoorwegen uit te breiden en te volmaken. Het behoeft dan ook niet te verwonderen dat in het merendeel der Afrikaanse koloniën meer dan de helft der aldaar belegde kapitalen voor de uitbouw van het verkeersapparaat werden aangewend.

De aanlegging van spoorwegen in Afrika is nauw met de mijnontginning verbonden. Zonder het bestaan van het delfstoffenverkeer zouden de meest belangrijke lijnen van Belgisch-Kongo, de Zuidafrikaanse Unie, Rhodesia, het Bechuanaland, Angola en Portugees Oost-Afrika, die vóór de oorlog een gezamenlijke spoorlengte hadden van 21.000 Engelse mijlen, nooit zijn tot stand gekomen (1).

De vooruitgang die op dit gebied werd verwezenlijkt, is van grote betekenis, zo men bedenkt hoe

traag en moeilijk de spoorwegbouw in deze streken geschiedt en welke complexe financiële problemen door de aanlegging en het beheer dezer lijnen gesteld worden. Vóór de oorlog 1914-1918 gebeurde het dan ook vaak dat de overheid, hetzij rechtstreeks in de plaats trad van het privaat initiatief, hetzij dit laatste door toelagen en waarborgen ter hulp kwam.

Sindsdien zijn de leemten dezer politiek — die overal in Afrika werd gevolgd — duidelijk aan het licht getreden : de exploitatie van concessies eist inderdaad kapitaalbeleggingen op lange termijn die moeilijk aan te trekken zijn; daarbij komt dat de geconcedeerde gronden in Kongo, zowel als in de Franse en de voormalige Duitse koloniën, aan een dermate destructieve ontginning blootstonden (2) dat de verschillende regeringen trachtten de toegestane rechten te herwinnen. België dat inzake concessieverleningen een verregaande liberale houding had aangenomen, was het laatste land dat zijn gezag wist te herstellen.

Dat zulks een dringende noodzakelijkheid was geworden, blijkt hieruit dat de tarieven werden vastgesteld op grond van gebrekkige financiële methodes en ontoereikende bedrijfsvoorwaarden. Het ontbrak aan eenheid in de exploitatie van het net. Zolang de verkoopprijzen der producten de kosten konden dekken en daarbij een winstmarge lieten, hadden de zaken een vlot verloop. In 1935 werd het

(1) C.f. H. FRANKEL, *Capital Investment in Africa*, Londen, 1938, blz. 374 en volg.

(2) C.f. R.-J. LEMOINE, « Finances et colonisation. La concentration des entreprises dans la mise en valeur du Congo belge », *Annales d'histoire économique et sociale*, 1934, n° 29, blz. 433-449.

probleem op een juistere basis gesteld : iedere vervoeronderneming in de Kolonie mag alleen winst maken of zijn financiële lasten dekken door de uitbreiding van het verkeer en niet meer door een verhoging der tarieven (3).

De tarievenpolitiek werd soepeler gemaakt en geünificeerd, zowel voor het vervoer per spoor als te water.

De ordening bestreek eveneens de technische inrichting van het net, die vaak gekenmerkt was door een oneconomisch particularisme; al de lijnen waren van elkaar afgezonderd er en bestonden vijf verschillende spoorbreedten.

Dit was het werk eensdeels van het Bestendig Comité voor Coördinatie van het Vervoerwezen in Kongo dat alle vervoerbedrijven in de Kolonie groepeerde en tot opdracht kreeg een gemeenschappelijke zienswijze en politiek (4) inzake vervoer te verwezenlijken, en anderdeels van de Dienst voor Exploitatie van het Koloniaal Vervoerwezen (*Otraco*) die in 1935 werd opgericht en onder een gemeenschappelijk beheer verenigde : het net van de « Compagnie du Chemin de fer Matadi-Léopoldville », du « Mayumbe », « du Kivu » sedert 1946, het waternet van de Opper-Kongo, de havens van Matadi en Boma, de rivierhaven van Coquilhatstad sedert 1939, het net van het Kivu-meer alsmede de haven van Stanleystad (rechteroever) en de havens van Costermansstad en Kalendu sedert 1946. Naast de *Otraco* functionneert het net van de « B.C.K. (Chemin de fer du Katanga) », van de « L.K.D. » (Leopoldstad-Katanga-Dilolo), van de « C.F.L. (Chemin de fer du Congo supérieur aux Grands Lacs) » en van *Vicicongo* (5).

Toen de oorlog uitbrak beschikte Kongo over 5.000 km spoorlijnen, 12.000 km waterwegen, waarvan 10.000 km door regelmatige diensten werden benut, 70.000 km wegen en 5.000 km luchtlijnen. Deze toestand kon de vergelijking met de andere tropische landen gunstig doorstaan. Kongo telde toentertijd 2 km spoorweg per 1.000 km² tegen 1,5 km in Bolivia, 2,3 km in Columbia, 2,5 km in Peru, 2,6 km in Egypte, 2,8 km in Rhodesia en 4 km in Brazilië. Voegt men bij de spoorwegen ook de waterwegen dan komt men tot een gemiddelde van ongeveer 6 km per 1.000 km² (6).

Ondanks tal van moeilijkheden werden van einde 1939 tot einde 1946 grote krachtsinspanningen geleverd om het verkeersnet uit te breiden. Er werd vooral

(3) *Verlag van de Senaatscommissie voor Kotonien*, 1935, n° 108, blz. 39.

(4) Het beheer van de officiële vervoermaatschappijen die niet van de *Otraco* deel uitmaken is onafhankelijk. Het Bestendig Comité voor Coördinatie van het Vervoerwezen dat te Brussel zetelt, verwezenlijkt nochtans een zekere coördinatie tussen de verschillende openbare transportmiddelen, met name inzake tarieven. Op dit gebied oefent de Kolonie een overwegende invloed uit.

(5) Zie de Jaarverslagen van de *Otraco*.

(6) C.f. P. GILLET, « Les transports au Congo belge », in *Bulletin de l'Institut Royal Colonial Belge*, 1936, VII, 2, blz. 338-362, en « Les transports au Congo belge », in *Comptes rendus des Travaux de la Société d'Economie politique de Belgique*, November 1939, n° 146, blz. 23.

grote aandacht geschonken aan de uitbreiding en het onderhoud der economisch onmisbare verkeersnetten en voornamelijk het wegennet. Aan de andere verkeersmiddelen werd over het geheel geen wijzigingen gebracht.

Wegvervoer

Op 1 Januari 1939 waren in Kongo 61.898 km openbare wegen aangelegd, waarvan 47.883 km van meer plaatselijk belang en 14.015 km wegen van algemeen nut. De particuliere wegen bereikten een lengte van 8.832 km, zegge dus in totaal 70.730 km (7).

Einde 1939 besloeg het totaal wegennet 76.580 km en einde 1946 94.476 km. Deze aangroei van 17.896 km of 23,5 pCt. valt als volgt uiteen : wegen van algemeen belang 1.009 km, van plaatselijk belang 15.012 km, particuliere wegen 1.955 km.

Het autovervoer breidde zich uit. In 1946 waren 4.851 personenauto's in gebruik tegen 4.318 in 1939. Het aantal vrachtwagens bedroeg 6.714 in 1946 tegen 4.452 in 1939; voor de tractoren waren de cijfers resp. 103 tegen 75; voor aanhangwagens 90 tegen 146; alleen laatstgenoemd vervoermiddel verminderde in aantal.

De transportondernemingen hadden een bijzonder zware taak te vervullen, niet alleen omdat sommige uitvoergoederen snel dienden weggevoerd te worden, doch ook omdat aan een gestegen handelsverkeer met de andere Afrikaanse gebieden ten behoeve der legers diende beantwoord en scheepsruimte voor het vervoer ter zee ontbrak.

Spoorweg

De lengte der spoorweglijnen van de verschillende koloniale ondernemingen werd niet gewijzigd en ook het aantal locomotieven bleef praktisch onveranderd. Het goederenwagonpark was in 1945 niet zeer verschillend van dat in 1940. De meest belangrijke wijziging betrof het aantal goederenwagens van de « Chemin de fer du Congo supérieur aux Grands Lacs » dat in 1944 met 58 eenheden was aange-groeid.

Het vervoerpotentieel bleef dus nagenoeg stabiel van 1940 tot 1945. Niettemin konden tijdens deze periode belangrijke schommelingen in het goederenvervoer worden waargenomen. Het vervoerde goederengewicht steeg in 1941 en 1942; dit was eveneens vaak het geval in 1943 en af en toe in 1944, waarna het opnieuw ging afnemen. Hieruit blijkt dat de oorlog een belangrijke toeneming van het goederenverkeer teweegbracht, en er nadien een lichte daling intrad. Deze bewegingen bereikten hun maximum in 1942 voor de « Chemin de fer Matadi-Léopoldville », in 1943 voor de « Chemin de fer du Mayumbe » en de buurtspoorwegen, in 1944 voor « Les Chemins de

(7) C.f. E. DEVROEY, « Le réseau routier au Congo belge et au Ruanda-Urundi », Brussel, 1939, blz. 218 (*Institut Royal Colonial Belge*, Section des Sciences techniques, Mémoires, Verzameling in-8°, boekdeel II, aflevering 1).

fer du Congo supérieur aux Grands Lacs », voor de « Bas-Congo au Katanga » en voor de « Kivu ».

Het ging hier om zeer omvangrijke bewegingen, die in ieder geval 30 pCt. overtroffen en voor de « Chemin de fer du Kivu », nagenoeg 100 pCt. bereikten.

Binnenscheepvaart

Het waternet van de Kongostroom boven Leopoldstad, van zijn bijrivieren en van de meren bedraagt heden ten dage meer dan 12.000 km die voor stoomschepen bevaarbaar zijn; hiervan zijn ongeveer 2.650 km stromen en rivieren bevaarbaar voor eenheden van 800 tot 1.200 t, 9.150 km voor eenheden van 200 tot 350 t en 11.300 km voor kleine stoomvaartuigen van 60 t.

Alleen de scheepsruimte van de *Otraco* bereikte op 1 Januari 1939 58.666 t. Op 31 December 1944 was zij gestegen tot 71.480 t. Per einde 1946 bereikte zij 76.680 t tegen 46.150 t per 1 Januari 1938, zegge een vermeerdering van 12.116 eenheden.

Er zijn geen cijfergegevens voorhanden betreffende de veranderingen in het transportvermogen der Kongolese binnenscheepvaart tijdens de jaren 1940 tot 1945.

Het jaarlijks gemiddelde van het vervoer, door de *Otraco* opgetekend, beliep ca. 394.000 t voor de periode 1940-1946 tegen 361.400 t in 1939 en 391.000 t in 1938.

Hoe belangrijk het aandeel was van de *Otraco* in het gezamenlijke vervoer te water, blijkt uit de hierna volgende cijfers. Tussen 1936 en 1946 beliep haar aandeel van 75 tot 87 pCt., waarbij een aanhoudende tendens tot stijging viel waar te nemen; toen de daling intrad schommelde het tussen 69 en 75 pCt.

Vervoer ter zee

De scheepvaart in de zeehavens van Banana, Boma en Matadi liep lichtelijk terug t.o.v. vóór de oorlog.

De invoer via de haven van Matadi bedroeg gemiddeld 152.361 t van 1940-1946 tegen 166.566 t in 1936-1938. De uitvoer beliep resp. 300.758 t voor eerstgenoemde en 329.045 t voor laatstgenoemde periode.

In de haven van Boma werden gezamenlijk 10.355 t goederen in 1936-1938 ingevoerd tegen 10.310 t in 1940-1946; de uitvoer bedroeg 74.426 t voor de eerste tegen 46.377 t voor de tweede periode.

In de haven van Banana was de bedrijvigheid vrij zwak.

De verbinding België-Kongo werd in 1939 verbeterd. In September van dat jaar bedroeg het maximumvervoermogen van de « Compagnie Maritime Belge » om een normale omloopsnelheid op de lijn Antwerpen-Kongo te verzekeren, zowat 459.000 t per jaar (8).

(8) C.f. *Rapport de l'Association des Intérêts Coloniaux Belges*, 1940, blz. 18.

Het gezamenlijke vervoer in 1936-1938 bereikte nochtans niet dat cijfer.

Sinds de oorlog werd dit verkeer door de zeevaartlijnen in bevredigende mate verzekerd ondanks het gebrek aan scheepsruimte en aanvankelijk de zee-schuimerij.

De Belgische rederijen die hun schepen en bemanning ter beschikking van de Geallieerden hadden gesteld, leden zware verliezen (9). De dienst Groot-Brittannië-Kongo werd door de Britten verzekerd, terwijl de Amerikanen dit eveneens deden voor het vervoer naar de Verenigde Staten. De scheepvaart op de Zuidafrikaanse Unie geschiedde slechts door middel van twee kleine eenheden, zodat een groot deel van het vervoer naar dit land langs de binnenlandse verkeersmiddelen plaats had (10).

Luchtvervoer

Het luchtvervoer kende een buitengewone ontwikkeling. Begin 1940 strekte het binnenlandse luchtnet zich uit over 5.500 km; einde 1946 bereikte het 33.670 km (11).

In 1944 telde Kongo 167 openbare vliegvelden tegen 190 in 1939. Een aantal luchthavens kon worden afgeschaft dank zij de aanwending van snellere vliegtuigen met een grotere actieradius. De onderbouw maakte goede vooruitgang en zulks vaak in het kader der militaire programma's, doch kan over 't algemeen nog de vergelijking niet doorstaan met die in de grote Europese en Amerikaanse landen.

De exploitatie der luchtvaartlijnen is hoofdzakelijk in handen van de *Sabena*.

Sedert het einde der vijandelijkheden hebben de grote koloniale maatschappijen voor spoor-, water- en wegvervoer een studiesyndikaat (*Travia*) gevormd, ten einde de beste voorwaarden voor een aanvullend luchtvervoer te onderzoeken.

Tot einde 1942 was Kongo de spil van het luchtverkeer naar Midden-Afrika. Sedert is Noord-Afrika van meer strategisch belang geworden.

(9) Voor de gehele Belgische vloot hadden einde 1944 825 zeeleden, zegge 35 pCt. van het totaal, hun leven geofferd en gingen 237.800 bruto-tonnen, zegge 56 pCt. van de gezamenlijke Belgische koopvaardijvloot per 10 Mei 1940 verloren of 65 pCt. van de scheepsruimte die toen ter beschikking van Groot-Brittannië stond. De drie belangrijkste Kongoboten (*Baudouville*, *Leopoldville* en *Albertville*), en de voornaamste gemengde vrachtschepen (*Alex van Opstal* en *Pereapolis*) werden vernield. (Zie P. RAMLOT, « Marine et Colonie », in *Bulletin de l'Association des Intérêts Coloniaux Belges*, 30 Juli 1945, n° 1080, blz. 171-173.)

(10) A.-S. GÉRARD, « La situation générale dans la Colonie », in *Bulletin de l'Association des Intérêts Coloniaux Belges*, October-November 1944, n° 1064, blz. 171.

(11) Behalve de diensten door de buitenlandse lijnen waargenomen en tal van lijnen die Kongo verbinden met de landen buiten Equatoriaal Afrika, bestaat er op dit ogenblik in het kader van de *Sabena* alleen een net dat als volgt is samengesteld: 1° Leopoldstad, Inongo, Coquilhatstad, Libenge, Bangui, Basankusu, Lisala, Basoko, Stanleystad; 2° Leopoldstad, Pointe Noire, Libreville, Docala, Lagos; 3° Leopoldstad, Luluabourg, Kabalo, Usumbura, Costermansstad; 4° Leopoldstad, Kikwit, Tshikapa, Luluabourg, Bukama, Elisabethstad; 5° Elisabethstad, Bulawayo, vervolgens Johannesburg; 6° Stanleystad, Irumu, Costermansstad, Usumbura, Kindu, Kasongo, Kabalo, Manono, Elisabethstad.

**BUITENLANDSE HANDEL EN NOTERINGEN
DER UITVOERPRODUCTEN**

Vooraleer nader in te gaan op het verloop van de buitenlandse handel, kunnen wij niet nalaten op de aanzienlijke leemten in de Kongolese handelsstatistieken te wijzen en voorbehoud te maken aangaande hun interpretatie (1).

Deze ontoereikendheid ontnemt aan het cijfermateriaal een belangrijk deel van zijn waarde; het is evenwel onmogelijk de orde van grootte der vergissingen te becijferen. Wij willen er alleen op wijzen dat de handelsstatistieken van Kongo beslist heel wat minder nauwkeurig zijn dan die der meeste andere landen en dat de cijfergegevens betreffende de uitvoer meestal belangrijk beneden de werkelijkheid liggen.

Wellicht hebben de diverse controlemaatregelen t.a.v. het handelsverkeer tijdens de oorlog hierin verbetering gebracht.

Zo zulks het geval is, dan verliest een vergelijking van de vóór-oorlogse cijfers met die van de volgende periode, een groot deel harer waarde.

Dit is inzonderheid waar wanneer de cijfers van 1947 met die der vorige jaren worden vergeleken, vermits de douanewaarden sedert 15 Juli 1947 herzien werden.

Bovendien worden de cijfergegevens betreffende de invoer met aanzienlijke vertraging gepubliceerd; zo zijn dusver geen overzichtelijke gegevens beschikbaar voor het jaar 1947.

I — Algemeen verloop van de in- en uitvoer

Uit tabel 1 kunnen volgende opmerkingen worden naar voren gebracht.

1. De bedrijvigheid van handel en nijverheid in Kongo kan het best worden verduidelijkt aan de hand van het volume van de buitenlandse handel naar gewicht uitgedrukt.

Na een merkelijke inkrimping t.o.v. het jaargemiddelde van het laatste normale vóór-oorlogstijdvak (1936-1938), waarvan het dieptepunt in 1940 lag, hernam de uitvoer in een snel tempo om reeds in 1942

(1) Zie Januarinummer 1948, blz. 1. Het bedrag van de uitvoer voor 1947 wordt geraamd op fr 10.102 miljoen tegen fr 6.025 miljoen in 1946, en op een gewicht van 779.000 t tegen 708.000 t. « Il convient de souligner que (cet accroissement) est la conséquence des progrès accusés par les quantités exportées et surtout de l'adoption, pour le calcul des évaluations provisoires en 1947, de valeurs révisées, établies sur la base du prix de réalisation des produits coloniaux sur les marchés mondiaux. » (Bulletin mensuel d'Informations générales et Revue des Marchés de la Banque du Congo Belge, nr 2, Februari 1948, blz. 61.) Er zij opgemerkt dat de waarde van de uitvoer, vermeld in het Bulletin de la Banque du Congo Belge, met ca. 2 milliard het cijfer der officiële statistieken overtreft, omdat de Bank van Belgisch-Kongo de uitvoer voor 1947 berekende op grondslag van de herziene douanecijfers die pas sedert 15 Juli officieel worden toegepast.

het hierboven bedoelde gemiddelde te bereiken of zelfs te overtreffen.

TABEL I

**Buitenlandse handel van Belgisch-Kongo
en Ruanda-Urundi**

Bron: Bank van Belgisch-Kongo.

Tijdvak	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Indexcijfers		
			Gewicht	Waarde	
				Absolute	met inachtne- ming van de devaluatie

1. Uitvoer

Jaargemiddelde	Gewicht	Waarde	Gewicht	Absolute	met inachtne- ming van de devaluatie
1936-1938 ..	529	2.027	100	100	100
1939.....	499	1.786	94	88	88
1940.....	450	2.626	85	130	87
1941.....	506	3.447	96	170	115
1942.....	584	4.079	110	201	136
1943.....	635	4.838	120	239	161
1944.....	542	4.809	102	237	160
1945.....	599	4.991	113	246	166
1946.....	709	6.025	134	297	199
1947..... (*)	781	8.097	147	399	267

(*) Voorlopige ramingen.

2. Invoer

Jaargemiddelde	Gewicht	Waarde	Gewicht	Absolute	met inachtne- ming van de devaluatie
1936-1938 ..	310	1.023	100	100	100
1939.....	290	993	93	97	97
1940.....	210	768	68	75	50
1941.....	302	1.581	97	155	104
1942.....	392	2.033	126	199	134
1943.....	478	2.426	154	237	160
1944.....	487	2.579	157	262	170
1945.....	356	2.024	115	198	133
1946.....	478	3.395	154	331	223
1947.....	578	6.453	186	630	422

Nochtans was de stijging tot in 1946 eerder gematigd. In laatstgenoemd jaar was zij aanzienlijker. De uitvoer bereikte 180.000 t meer dan het gemiddelde van 1936-1938.

Uit de aangroei van het uitgevoerde gewicht gedurende de jaren 1939-1946 blijkt dat, over het geheel genomen, de leveringen in doorsnee niet ver boven die van 1936-1938 uitgingen, vermits in eerstgenoemde periode het gemiddeld uitvoergewicht 565.500 t bedroeg tegen 529.000 t in laatstgenoemd tijdvak. Doch er deden zich kwantitatieve verschuivingen voor in de aard der verkochte goederen en wel een aanzienlijke toeneming der voor de oorlogvoering meest benuttigde goederen.

Wat het ingevoerde gewicht betreft, het steeg ononderbroken van 210.000 t in 1940 tot 487.000 t in 1944, zegge 57 pCt. meer dan het gemiddelde van 1936-1938; in 1945 daalde het tot 356.000 t en steeg opnieuw tot 478.000 t in 1946.

2. Aangaande het uitvoergewicht der onderscheiden goederen is een uitvoerig commentaar overbodig. In volgende tabel is het verloop der voornaamste producten aangegeven die een aandeel hadden in deze aangroei.

TABEL II

Uitvoer der voornaamste koloniale producten

(duizenden tonnen)

	1936-1938 Gemiddelde	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1940-1947 Gemiddelde
Koffie	19,6	13,2	25,9	27,9	31,3	21,7	32,3	27,6	37,4	27,2
Rubber	1,0	0,7	1,3	1,6	8,0	11,3	2,0	4,5	3,9	4,2
Ruw katoen	34,4	23,0	26,8	32,3	42,5	30,7	38,3	47,9	45,1	35,8
Palmolie	66,5	65,3	60,3	79,4	99,1	86,9	77,9	88,1	84,9	80,2
Rijst	1,3	1,9	3,5	2,9	2,5	3,2	9,3	6,0	3,3	4,1
Jute	2,5	1,6	8,7	7,1	9,5	9,8	7,3	8,6	11,3	8,0
Tinsteen	8,0	6,6	5,3	2,9	8,6	10,5	12,5	15,2	18,7	10,0
Koper en ruwe kobalt	156,2	169,9	196,0	198,8	188,7	178,3	169,4	162,0	167,2	178,8
Edelstenen (miljoenen karaten)	5,1	—	2,7	7,8	10,2	14,3	7,5	6,0	5,2	7,7
Zink (erts)	3,8	11,6	15,4	15,3	21,4	0,4	27,9	55,9	86,0	29,2
Mangaan	10,4	—	25,3	13,7	12,9	4,4	10,1	14,7	11,1	13,2

De vergelijking der gemiddelden van 1936-1938 met die van 1940-1946 toont aan dat, behalve de uitvoer van ruw katoen en tinsteen, die op weinig na ongewijzigd bleef, de andere opgenomen producten een belangrijke vooruitgang vertonen: 15 pCt. voor palmolie en koper, 23 pCt. voor koffie, 30 pCt. voor mangaan, 35 pCt. voor industriediamant, 180 pCt. voor jute, 215 pCt. voor rijst, 540 pCt. voor rubber. Zulks bevestigt hetgeen omtrent de vraag naar strategische goederen werd gezegd.

3. De gemiddelde invoer voor het tijdvak 1939-1945 bedroeg 355.000 t tegen 310.000 t in 1936-1938.

De toeneming heeft hoofdzakelijk betrekking op voedingswaren en dranken, ruwe of enkel bereide grondstoffen. Zulks blijkt uit tabel III waarin eveneens de cijfers voor Ruanda-Urundi begrepen zijn.

TABEL III

	Gemidd. 1936-38	1941	1942	1943	1944	1945	1946
	Duizenden tonnen						
Voedingswaren en dranken	40	40	41	49	58	52	63
Ruwe of enkel bereide grondstoffen	179	183	245	328	341	233	310
Fabrikaten	96	63	77	83	84	70	103

De verhoging van de invoer voor de eerste groep is toe te schrijven aan de toeneming van de blanke bevolking, van de inlandse bevolking in de industriële centra en aan het stijgend aantal strijdkrachten.

De gestegen invoer van ruwe en enkel bereide grondstoffen was een gevolg van de toegenomen productie en haar grotere verscheidenheid.

4. Het verschil naar gewicht tussen in- en uitvoer kromp tijdens de oorlog sterk in, doch zodra de vijan-

delijkheden beëindigd waren, evenaarde het opnieuw het gemiddelde der jaren 1936-1938. Terwijl in de periode onmiddellijk vóór de oorlog het gemiddeld 232.000 t beliep, bedroeg het 234.000 t in 1940, waarna het verder steeg tot 149.000 t in 1943 en 1944. Wijzen wij er nochtans op dat in 1943-1944 de uitvoer door het tekort aan *shipping* belemmerd werd. Het invoergewicht werd hierdoor echter niet in dezelfde mate beïnvloed.

Blijkbaar zou de verhoging van de uitvoerbare productie dan ook nauw verband houden met de aanvoer van sommige grondstoffen uit het buitenland. De merklijke stijging van het indexcijfer van het invoergewicht van 93,5 in 1939 tot 159,8 in 1944 zou als bewijs hiervan kunnen gelden, hoewel de vastgestelde stijging grotendeels voortvloeit uit de toegenomen aankopen van hout en steenkool, die door de vermeerdering der behoeften van nijverheid en vervoerwezen vereist werden.

5. Het verloop van de in- en uitvoer naar waarde bevestigt de hiervoren vermelde opmerkingen, doch het brengt eveneens de invloed van de prijstendens duidelijk aan het licht.

Het indexcijfer, waarbij rekening gehouden werd met de gelddevaluatie, overtreft immers belangrijk en aanhoudend dat van het gewicht. Er moet evenwel worden gezegd dat de verhoging van het gewicht t.o.v. de basisperiode ook ten dele oorzaak is van dit verloop (2).

De stijging is belangrijk groter voor de uitvoer dan voor de invoer. Zulks wordt verklaard door het feit dat het aandeel der zeldzame en kostbare producten veel groter is in het eerste geval dan in het tweede. Een groot deel van de invoer was gevormd uit hout,

(2) Naar de berekeningen van de Bank van Belgisch-Kongo en mits het nodige voorbehoud aangaande de aanwending van de statistieken betreffende de uitvoer, bedraagt het aandeel van de devaluatie in de stijging van het indexcijfer van de jaren 1936-1938 tot 1945, 48,58 punten, de stijging van het gewicht, 20,80 punten en de stijging van de wereldprijzen, 78,62 punten (*Bulletin mensuel de la Banque du Congo Belge*, Mei 1946, blz. 6).

inzonderheid mijnhout en steenkool. Deze goederen, die in 1936-1938 ten belope van resp. 5.202 t en 125.228 t werden ingevoerd, stegen in 1943 tot resp. 37.071 t en 236.490 t, en in 1944 tot resp. 24.140 t en 269.510 t.

6. Zoals de hierna volgende cijfers het aantonen, had dit verloop van de buitenlandse handel een zeer gunstige terugslag op de handelsbalans van Belgisch-Kongo (excl. Ruanda-Urundi) :

Gemiddelde 1936-1938	997 miljoen
1939	769 »
1940	1.748 »
1941	1.780 »
1942	1.995 »
1943	2.325 »
1944	2.143 »
1945	2.758 »
1946	2.630 »

De hierboven gemaakte aanmerkingen aangaande de nauwkeurigheid der beschikbare statistieken gelden inzonderheid t.a.v. de interpretatie dezer cijfers. Daar het vast staat dat de waarde van de uitvoer de douanecijfers overtreft, zelfs na hun herziening, is het nagenoeg zeker dat het credietsaldo der handelsbalans beneden de werkelijkheid ligt.

Voor een juiste schatting dezer resultaten moet evenwel worden rekening gehouden met de koopkracht van de geldeenheid in de loop dier jaren.

Zulks kan moeilijk worden becijferd wegens gebrek aan prijsindexcijfers. Hiermee kan evenwel tot op zekere hoogte worden rekening gehouden, wanneer de bedragen worden omgerekend op basis van een zelfde pariwaarde van de Kongolese frank tegenover het pond sterling (gemiddelde 1936-1938). Het blijkt dan dat voor een jaargemiddelde van fr 997 miljoen tegen fr 146,010 het pond sterling voor de periode 1936-1938, het credietsaldo voor de jaren 1939-1945 gemiddeld fr 1.610 miljoen in plaats van fr 1.941 miljoen bedraagt. Aldus is de omvang van de verbetering in een juister daglicht gesteld.

Meer nauwkeurig nog zou deze stijging kunnen bepaald worden indien de ruilvoet als maatstaf kon dienen. Doch ook hier ontbreken de middelen voor een juiste verificatie. Niettemin kan aan de hand der douanestatistieken worden vastgesteld dat zo de waarde per eenheid der meest representatieve uitvoer-goederen met 22 pCt. steeg tussen 1937 en 1942, die van de meest kenmerkende invoergoederen van 1938 tot 1943 met 142 pCt. vermeerderde. Het betreft hier de waarde aan de grens (3). De afwijking tussen deze twee cijfers is in zekere mate een aanwijzing voor de werkelijke betekenis der balansoverschotten te dien tijde.

(3) P. RIJCKMANS, « Redevoering gehouden ter gelegenheid van de Openingszitting van de Gouvernementsraad op 23 November 1943 », in *Messages de guerre*, Brussel, Larclier, 1945, blz. 155-158.

Zulks neemt niet weg dat, gezien van het oogpunt uit der betalingsbalans, de toestand zeer voordelig was.

Het behoeft wel geen nader betoog dat dit een zeer gunstige factor is voor het herstel van het betalingsbalansevenwicht van het Moederland (4).

II — Evolutie van de handelsstromingen

De oorlog bracht aanzienlijke verschuivingen teweeg in de gevestigde handelsstromingen; zulks moge blijken uit de hierna volgende tabellen voor Kongo en Ruanda-Urundi samen.

TABEL IV

Aandeel in pCt. van de verschillende monetaire gebieden in de uitvoer van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi

(naar waarde) (a)

Bron : Bank van Belgisch-Kongo.

Jaartal	£ zone	\$ zone	Belg. fr. zone	Esc. zone	Fr. fr. zone	Diversen
		(b)				
1936-1938	3,9	2,8	75,0	6,3	1,1	10,9
1939	4,1	4,8	80,0	0,3	2,8	8,0
1940	22,1	28,8	29,9	5,9	10,5	2,8
1941	39,7	46,8	—	0,7	6,9	5,9
1942	54,4	38,2	—	0,3	4,0	3,1
1943	56,6	37,3	—	0,4	1,9	3,8
1944	56,7	35,6	—	0,8	2,5	4,4
1945	28,1	38,7	26,8	0,6	4,4	1,4
1946	30,9	20,0	41,7	0,7	4,9	1,8
1947 (6 maand) ..	22,4	17,0	55,84	0,8	1,1	2,7

(a) Excl. gouduitvoer.

(b) Voor de vaststelling van de percentages betreffende de dollarzone werd slechts van 1945 af rekening gehouden met Japan.

1. Uitvoer

Uit bovenstaande tabel blijkt dat, afgezien van de goudbewegingen die wegens hun zuiver monetaire aanwending hierin niet werden opgenomen, vóór de oorlog nagenoeg 80 pCt. van de Kongolese uitvoer voor België was bestemd.

Dit verkeer werd meer dan vier jaren lang totaal onderbroken.

De goederenstromingen verplaatsten zich hoofdzakelijk naar Groot-Brittannië en zijn Imperium, alsmede naar de Verenigde Staten. In afgeronde cijfers werd nagenoeg de helft der goederen naar de landen van de sterling-area en 40 pCt. naar die van het dollargebied uitgevoerd; ook werd een zeker uitvoerverkeer onderhouden met de Afrikaanse gebieden van het Vrije Frankrijk.

Kongo deed aanzienlijke krachtsinspanningen om de handelsbetrekkingen met zijn Afrikaanse partners te onderhouden en te verruimen. Van 1938 tot 1945 steeg de uitvoer naar de Zuidafrikaanse Unie met 987 pCt., naar Frans Equatoriaal Afrika met 500 pCt., naar

(4) Zie in dit *Tijdschrift* XXII^{ste} jg., deel II, nr 5, November 1947, blz. 207.

Rhodesia met 200 pCt., naar Angola met 167 pCt., naar Kenia met 800 pCt. en naar Soudan met 1.000 pCt. (5). Deze landen blijken trouwens veel belang te stellen in de Kongolese markt en zij streven er naar duurzame betrekkingen op een verruimde basis tot stand te brengen (6).

In 1945 begon de overschakeling naar de vredes-economie. Terwijl België ongeveer één vierde van de uitvoer naar zich toetrok en de aankopen door de dollarzone iets toenamen, daalde de uitvoer naar het sterlinggebied, vermits Groot-Brittannië en zijn Imperium ten dele hun vroegere voorzieningsbronnen gingen aanspreken.

In 1946 viel evenwel een belangrijke stijging van de uitvoer naar het sterlinggebied waar te nemen. Daarentegen daalde het aandeel der leveringen aan het dollargebied van 38,7 pCt. tot 20,0 pCt. De Belgisch-Luxemburgse Economische Unie nam 41,7 pCt. van de gezamenlijke uitvoer voor haar rekening.

De cijfergegevens voor het jaar 1947 per land van bestemming zijn tot dusver niet gekend. Alleen weten we dat de invoer in de Economische Unie uit Kongo (excl. goud) luidens de Belgische statistieken, voor het eerste halfjaar 249.228 t bereikte ter waarde van ruim fr 3.059.380.

Vermoedelijk heeft de sterlingzone in 1947 20 à 25 pCt. van de totale uitvoer tot zich getrokken, terwijl het dollargebied 17 pCt. zal hebben opgenomen.

Bij een nader onderzoek van de uitvoerhandel van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi treden volgende opmerkingen naar voren.

Met Groot-Brittannië had de uitbreiding van de Kongolese uitvoer tijdens de oorlogsjaren hoofdzakelijk betrekking op koper, oliehoudende vruchten, katoen en diamant.

De in 1945 ingetreden inkrimping is hoofdzakelijk te wijten aan de verminderde uitvoer dezer producten, behalve katoen.

De stijging in 1946 is grotendeels toe te schrijven aan de herneming van diamantuitvoer.

Afgezien van de goudverzendingen voor raffinage naar Germiston tot Mei 1946, is onder de Kongolese uitvoer naar de Zuidafrikaanse Unie in het bijzonder de uitbreiding van de leveringen van hout, oliehoudende vruchten en vooral rubber te noemen.

De teruggang van de uitvoer naar dit land in 1945 werd vooral veroorzaakt door de verminderde rubberuitvoer die het volgende jaar volledig wegviel en in mindere mate door de inkrimping van de leveringen van oliehoudende vruchten.

(5) Cijfers ontleend aan M. VAN MEERHAEGHE, « Overzicht van de economische toestand van Belgisch-Kongo », in *Kongo-Overzee*, XII-XIII (1946-1947), nr 5, blz. 301.

(6) C.f. « Economic conditions in Belgian Congo and Ruanda-Urundi », in *The Board of Trade Journal*, 25 Januari 1947, blz. 144, en 1 Februari 1947, blz. 188.

Wat de stijging in 1946 betreft, zij wordt verklaard door een zeker herstel van laatstgenoemde uitvoer.

De uitvoer naar de Verenigde Staten had tijdens de oorlogsjaren hoofdzakelijk betrekking op goud, kobalt, tin, tinsteen en oliehoudende vruchten.

Daar de Belgische nijverheid der non-ferro metalen in 1945 nog steeds een zeer zwakke bedrijvigheid onderhield, werden verder grote hoeveelheden erts en ruw metaal naar de Verenigde Staten verscheept. Voor koper en kobalt, was de afzet op de Amerikaanse markt, zowel naar hoeveelheid als naar waarde, in 1945 zelfs groter dan één jaar te voren.

Wat de uitvoer naar de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie betreft, zij bereikte in 1946 voor de belangrijkste producten nagenoeg het peil van 1936-1938. Dit is met name het geval voor koper, kobalt, tin, tinsteen, koffie en katoen.

Het ruw diamant wordt verder algeheel naar Engeland verzonden, terwijl het goud sedert Mei 1946 opnieuw naar België werd verscheept.

Uit de tot dusver beschikbare gegevens voor 1947 kan worden afgeleid dat de uitvoer naar de Economische Unie afgetekend groter zal zijn dan in 1936-1938. De vooruitgang sedert de vóór-oorlogse periode verwezenlijkt zal dus ten dele ten goede komen aan de Unie. De andere afnemers zullen daarentegen hun aandeel in de gezamenlijke uitvoer van Kongo zien verminderen. Doch gelet op de te verwachten stijging van het totaal uitvoercijfer van Kongo zullen zij in 1947 vermoedelijk naar gewicht nog ongeveer evenveel uit de Kolonie betrekken als in 1946.

TABEL V

Aandeel in pCt. van de verschillende monetaire gebieden in de invoer van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi

(naar waarde)

Bron: *Bank van Belgisch-Kongo*.

Jaartal	£ zone	\$ zone (a)	Belg. fr. zone	Esc. zone	Fr. fr. zone	Diversen
1936-1938	16,2	8,2	43,7	2,5	2,3	27,1
1939.....	15,0	7,5	47,8	2,7	3,2	23,8
1940.....	25,5	18,7	25,5	5,2	3,1	22,0
1941.....	45,6	38,6	—	5,0	0,4	10,4
1942.....	47,6	43,5	—	3,7	0,2	5,0
1943.....	42,3	50,1	—	3,9	2,2	1,5
1944.....	36,3	55,2	—	5,3	1,0	2,2
1945.....	37,7	44,7	6,8	4,7	1,2	4,9
1946.....	26,7	38,1	22,3	3,4	2,2	7,3
1947.....	18,5	38,1	30,2	2,2	3,3	7,5

(a) Voor de vaststelling van de percentages betreffende de dollarzone werd slechts van 1945 af rekening gehouden met Japan.

2. Invoer

Gedurende de oorlog werden de goederen hoofdzakelijk ingevoerd uit die landen waarnaar Kongo zijn producten vermocht uit te voeren.

Het aandeel van het sterlinggebied in de invoer bedroeg ca. 45 pCt., terwijl dat van het dollargebied even groot was. Buiten deze twee uitvoerlanden was

alleen Portugal als leverancier van enige betekenis, en wel voor de leveringen van levensmiddelen.

De invoer uit de Afrikaanse landen ontwikkelde zich in mindere mate dan de uitvoer naar die landen : Rhodesia + 157 pCt., Zuid-Afrika + 657 pCt., Angola + 204 pCt., Uganda + 103 pCt., Frans Equatoriaal Afrika + 338 pCt.

Sinds 1943 werd de dollarzone de voornaamste leverancier.

Zo ten gevolge van de overschakeling naar de vredeseconomie, een aanzienlijk percentage van de Kongolese uitvoer opnieuw door België werd afgenomen, geschiedde dit niet in even sterke mate t.a.v. de invoer.

Terwijl in 1936-1938, de invoer uit de Economische Unie een jaargemiddelde van 124.876 t bereikte, ter waarde van fr 447 miljoen, zegge 40,2 pCt. in gewicht en 43,7 pCt. in waarde van het totaal, beliep hij in 1945 niet meer dan 8.006 t ter waarde van fr 138 miljoen, zegge 2,3 pCt. in gewicht en 6,8 pCt. in waarde.

In 1946 bereikte hij, blijkens de gegevens van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (*fob*-cijfers Antwerpen), 48.677 t ter waarde van fr 671 miljoen en in het eerste halfjaar van 1947, 39.473 t en fr 802 miljoen. Al valt hier een vooruitgang te boeken, toch is het vóór-oorlogsgewicht, in tegenstelling met de uitvoer, nog lang niet hersteld.

Tot dusver is nog geen enkel gegeven beschikbaar aangaande de invoer voor 1947 uit andere landen dan de Unie. Het blijkt evenwel dat de Kongolese invoer uit de sterlingzone en de dollarzone zich naar waarde en gewicht heeft uitgebreid, doch in mindere mate dan de invoer uit de Economische Unie.

III — Organisatie van de buitenlandse handel

Het verloop van de buitenlandse handel gedurende de oorlog berustte op de tussen Kongo en de Geallieerden afgesloten overeenkomsten, inzonderheid met de Verenigde Staten en het Britse Rijk, die, zoals reeds gezegd, de grootste leveranciers van Kongo waren; een Engels-Amerikaans Comité verdeelde de Kongolese producten met strategisch nut nagenoeg gelijkmatig onder die twee landen (7).

Twee overeenkomsten werden met Groot-Brittannië afgesloten op 21 Januari 1941 en 4 Juni 1942. Zij voorzagen de aankoop door dit land tegen in het Britse Rijk geldende prijzen, van een reeks producten, met name tin, rubber, wolfram, koffie en vezels. Als tegenprestatie moest Groot-Brittannië Kongo voorzien van outillage en andere onontbeerlijke goederen voor handhaving en uitbreiding der productie.

(7) Voor de aanpassingsproblemen die door deze evolutie werden gesteld, c.f. M. HORN, « La place du Congo dans l'économie mondiale », in *Bulletin de la Société belge d'Etudes et d'Expansion*, Januari-Februari 1947, nr 124, blz. 36-41.

Nochtans moest Kongo zich hoofdzakelijk in de Verenigde Staten voorzien. Dank zij de samenwerking van de Dienst voor Ravitaillering in Belgisch-Kongo — die in Februari 1943 de bij het begin van de oorlog opgerichte Commissie voor Ravitaillering verving — en de *Belgian Congo Purchasing Commission*, te New-York, kon de invoer aanzienlijk worden uitgebreid.

Kongo was er inderdaad toe gedwongen zich aan te passen aan de zeer ingewikkelde organisatie die de Geallieerden hadden in het leven geroepen, om een billijke verdeling der hulpbronnen te verzekeren. Ten einde de omvang der behoeften met zaakkennis te kunnen vaststellen, voorzag de Koloniale Regering, bij een verordening van 29 Juli 1941, de onmiddellijke en daarna trimestriële aangifte der voorhanden nieuwe of gerecupereerde metaalproducten en werd de Gouverneur-generaal gemachtigd het gebruik dezer producten aan regeling te onderwerpen. Op 31 Augustus 1943 werd het stelsel der aangiften uitgebreid tot de jaarlijkse behoeften aan goederen allerhande.

De Dienst voor Ravitaillering werd op 1 Juli 1946 opgeheven en zijn bevoegdheid die in ruime mate was ingekrompen, overgedragen aan de Dienst voor Economische Zaken van de Kolonie.

Verder zij aangestipt dat buitenlandse aankoopmissies, met name de Amerikaanse, zich op het Kongolese grondgebied hadden gevestigd, niet alleen om de werkelijke invoerbehoefden na te gaan, doch ook om zich in te lichten over de uitvoermogelijkheden.

Bij de invoer werd de contrôle spoedig beperkt tot de noodzakelijke toezichtsmaatregelen op de aanwending van buitenlandse deviezen; de formaliteiten werden zoveel als doenlijk was vereenvoudigd. Wat b.v. de goederen uit de B.L.E.U. betreft, wier betaling geen deviezenkwestie stelt, wordt een afschrift van de Belgische uitvoervergunning aan de Koloniale Douanedienst te Antwerpen overgemaakt en geldt sedert begin 1946, bekleed met het visum van genoemd orgaan, als invoervergunning in de Kolonie.

De uitvoer is nog alleen onderworpen aan de beperkingen die in de internationale overeenkomsten en door de valutacontrôle werden opgelegd.

België stelde alles in het werk om zo spoedig mogelijk al de hinderpalen voor de herneming van normale handelsbetrekkingen met de Kolonie uit de weg te ruimen. Oorzaak van deze belemmeringen zijn niet alleen de contrôleformaliteiten, doch ook de gewoonten die tijdens de vijandelijkheden ten gevolge van de verschuiving der handelsstromingen, ontstonden en ten dele bestendig werden door de vestiging van directe handelsvertegenwoordigingen van Kongo in het buitenland en vice versa, alsmede door het ontstaan van directe zeevaartrijnen tussen Kongo en de Verenigde Staten en tussen Kongo en Zuid-Afrika.

De belemmeringen inzake transfers werden door het Instituut voor de Wissel snel en aanzienlijk vermin-

derd, de zeevaartrijnen werden hersteld, terwijl de *Sabena* in ruime mate bijdroeg tot het vergemakkelijken der betrekkingen tussen het Moederland en de Kolonie.

IV — Noteringen der voornaamste uitvoerproducten

Tabel VI geeft een beeld van de koersafwijkingen tussen het jaargemiddelde van 1936-1938 en de noteringen op 30 September 1947 (8).

Het hier bijeengebrachte statistisch materiaal dient; mits zeker voorbehoud, geïnterpreteerd (9).

Uit het onderzoek van de tabel treden hoofdzakelijk volgende conclusies naar voren :

Notering der metalen : de noteringen der in Kongo gewonnen metalen waren in doorsnee aanzienlijk minder gestegen dan die van de koloniale landbouwproducten. De stijgingscoëfficiënt voor tin bereikte nog geen 2,5, terwijl die voor koper slechts licht de coëfficiënt 3 te boven ging.

Ook de noteringen der edele metalen waren niet sterker gestegen. Voor het zilver overtrof de

(8) Slechts weinig officiële inlichtingen zijn voorhanden betreffende het prijsverloop in Kongo tijdens de oorlog. Aandacht verdient vooral de omstandigheid dat tot einde 1941 het prijzenstelsel zeer complex was omdat naast de prijzen die in de accoorden met Engeland werden vastgesteld, ook andere noteringen golden voor zelfde producten doch die niet krachtens het accoord aan Groot-Brittannië geleverd werden. Het Koloniaal Gouvernement deed niettemin al het mogelijke om eenheid in het prijzenstelsel te brengen. Herinneren we in dat opzicht aan volgend uittreksel ontleend aan de toespraak van M. DE VLEESCHAUWER voor de *Société Royale des Ingénieurs et des Industriels*, in Februari 1945 :

« Dès septembre 1941, le Gouvernement a tendu vers l'unification des prix. L'huile de palme, payée 14 livres, puis 17, puis 21 livres par les Anglais, était recherchée au même moment à 36 ou 40 livres par les Américains, alors que l'Union sud-africaine offrait un prix de 34 à 36 livres. Dans ces conditions, il était quasi impossible de réserver la production à la Grande-Bretagne, qui cependant maintint ses prix.

« Le cuivre du Katanga était livré totalement à l'Angleterre au tarif de £ 48-10, alors que les Etats-Unis payaient le cuivre à 60. Des démarches furent entreprises afin de régler cette différence gravement désavantageuse pour le Congo. Aux demandes de rectifications de prix fut opposé le contrat de livraison, à quoi le Ministre opposa à son tour l'éventualité d'une rupture par « fait du prince », fondée sur la contradiction entre les termes du contrat et l'intérêt supérieur du pays. Un arrangement intervint. Quant aux autres produits, les arrangements variaient, et devinrent plus favorables — notamment pour l'étain — au fur et à mesure que les besoins de la guerre et la perte des sources d'approvisionnement d'Extrême-Orient accroissaient la demande. Dans l'ensemble, l'unification des prix s'est réalisée, et le Congo a « fait d'honnêtes moyennes ». Les hausses de prix que le Congo sollicitait étaient d'ailleurs amplement justifiées par le renchérissement considérable des prix d'importation. »

(9) 1° De vergelijking tussen de gemiddelde noteringen van 1936-1938 en die van 30 September 1947 is niet voor alle producten en alle markten mogelijk, aangezien het gemiddelde van 1936-1938 voor bepaalde producten (leder en huiden, manlok, aluminium, kobalt) niet beschikbaar is en het ook vaak ontbreekt voor alle markten van hetzelfde product.

2° Zelfs indien het gemiddelde van 1936-1938 en de notering op 30 September 1947 voor een bepaald product en een bepaalde markt voorhanden zijn, verschillen vaak de aard van het product en de verkoopvoorwaarden op de twee data, zodat de twee noteringen niet nauwkeurig met elkaar kunnen worden vergeleken.

3° De koersstijging op de Londense en de New-Yorkse markt van 1936-1938 tot 30 September 1947 weerspiegelt terzelfder tijd de prijsstijging in ponden en dollars op die markten en de waardevermindering van de Belgische frank, resp. tegenover het pond en de dollar.

4° Op 30 September 1947 waren de prijzen van vele producten nog aan toezicht onderworpen; dit is het geval inzonderheid voor een groot aantal prijzen van de Londense markt. Zo worden de noteringen der meeste oliehoudende vruchten door het *Ministry of Food* vastgesteld.

coëfficiënt slechts in lichte mate 2,5, behalve de officiële prijs der aankopen door de Amerikaanse Schatkist voor het binnenlands nieuw gewonnen zilver (New-York binnenlands zilver); het platina vertoonde een gemiddelde coëfficiënt van 2,4, terwijl die van het goud natuurlijk nog kleiner was (beneden 1,5).

Onder de metalen waarvan het indexcijfer op grond van de basisperiode 1936-1938 kon berekend worden, bereikten alleen het lood en het tin de coëfficiënt 5, doch in 1939 bedroeg de productie van beide metalen naar waarde ternauwernood *fr* 15 miljoen, dan wanneer die van het koper nagenoeg *fr* 800 miljoen bereikte, die van het goud *fr* 500 miljoen en die van het tin *fr* 250 miljoen.

Een gewogen indexcijfer der noteringen op de wereldmarkt van de in Belgisch-Kongo gewonnen metalen, berekend naar de basisperiode 1936-1938, zou dan ook, op datum van 30 September 1947, hoogstwaarschijnlijk beneden 300 liggen.

Notering der landbouwproducten : In tegenstelling met de metaalnoteringen overtroffen de prijzen der Kongolese landbouwproducten veruit de coëfficiënt 3. Uitzondering hierop maakte alleen de rubberprijs die nauwelijks de coëfficiënt 1,5 overtrof.

Sommige landbouwproducten bereikten bijna de coëfficiënt 6; zo bedroeg hij voor jute 5,9 (voor sisal daarentegen bereikte de coëfficiënt slechts 4,6), terwijl voor kopal de notering al naar gelang het geval, tussen de coëfficiënt 5,4 en de coëfficiënt 5,9 lag. Onder de producten die beneden de coëfficiënt 5 bleven, vermelden wij hout en maïs, beiden met ongeveer een coëfficiënt 4,9, op afstand gevolgd door cacao met 4,5 en suiker met 3,9.

Een gezamenlijk indexcijfer per 30 September 1947 van de noteringen der Kongolese landbouwproducten, berekend naar het basistijdvak 1936-1938, zou waarschijnlijk tussen 400 en 500 liggen.

Voor twee soorten landbouwproducten, met name koffie en oliehoudende vruchten, is het mogelijk de noteringen van naderbij te beschouwen :

De verschillende koffiesoorten stegen in doorsnee tot ongeveer de coëfficiënt 4. Doch de prijzen der « Robustakoffiën (de goedkoopste soorten) zijn naar verhouding minder gestegen dan de « Arabica »-soorten. Het indexcijfer van eerstgenoemde soort bereikte immers een gemiddelde van ca. 360 dan wanneer de « Arabica » in doorsnee 435 behaalde.

In tabel VI zijn tevens de noteringen en de indexcijfers opgenomen voor de verschillende oliehoudende producten, hetzij op de Londense markt, hetzij op de markt te Leopoldstad, hetzij op de twee markten samen. Voor de producten waarvan de indexcijfers voor beide markten beschikbaar zijn, blijkt de stijgingscoëfficiënt op de Londense markt belangrijk groter te zijn dan die te Leopoldstad. Zo bedraagt het indexcijfer voor grondnoten 3,5 te Leopoldstad

TABEL VI

Noteringen der koloniale producten in 1936-1938 en per 30 September 1947

(Belgische franken)

Bronnen: 1. Nationale Bank van België.
2. Bulletin mensuel de la Banque du Congo Belge.

Product	Markt	Omschrijving	Gemiddelde 1936-1938	30 September 1947	Indexcijfer
Zilver (kg)	Londen	Comptant	387,—	1.023,—	264,3
	New-York	Inheems zilver	421,—	1.275,—	302,9
		Buitenlands zilver		1.006,—	251,8
Platina (gr)	Londen	Spot	42,70	98,10	229,7
	New-York		38,80	98,10	252,8
Goud (kg)	Londen		35.136,—	48.907,—	147,6
	New-York		33.278,—	49.318,—	148,2
Tin (kg)	Londen	Standard F.O.B.	30,458	75,97	249,4
	New-York	F.O.B.	31,06	77,40	249,2
Koper (kg)	Londen	Electrolytisch	7,131	22,947	321,8
		Electrolytisch delivered			
		Connecticut Valley			
Lood (kg)	Londen	Good soft pig — duty paid, buyers premises	2,69	15,64	581,4
		Good soft pig — spot			
Zink (kg)	Londen	Refined electr. Buyers premises	2,47	12,29	497,6
Hout in de schors (m ³)	Antwerpen	Limba op wagon Antwerpen	458,—	2.255,—	492,4
Mais (tonnen)	Antwerpen	Wit Kongó, C.I.F. Antwerpen	837,90	4.100,—	489,3 (1)
			Gem. 1937-1938		
Suiker (kg)	New-York	Raw sugar, C.I.F.	1,57	6,11	389,2
Grondnoten (tonnen)	Leopoldstad		1.107,—	3.850,—	347,8 (1)
	Londen	Indian F.O.B.	1.943,—		
Grondnotenolie (kg)	Londen	Netto ex-oliefabrieken zonder verpakking	2,942	19,21	653,0
Palmolie (kg)	Leopoldstad	Kongo minder dan 3 pCt. F.F.A.	1,515	6,90	455,4
	Londen	Softs, semis, hards, Lagos, enz.	2,629	17,254	656,3
Palmpittenolie (kg)	Londen	Crude	3,267	18,34	561,4
Palmpitten (kg)	Leopoldstad		0,979	3,15	321,8
Copracholie (kg)	Londen	Crude, netto ex-oliefabrieken, zonder verpakking	2,68	18,42	687,3
Koffie (kg)	Antwerpen	Robusta T.V. gewassen C.I.F. Antwerpen.	4,59	17,—	370,4
		Robusta T.V. niet gewassen, C.I.F. Antwerpen		16,—	348,6
		Arabica, T.V. Kivu, schone qualiteit, C.I.F. Antwerpen	6,46	28,—	433,4
		Arabica T.V., Inlandse C.I.F. Antwerpen.	5,50	24,—	436,4
Cacao (kg)	Londen	Westafrikaans	4,58	20,69	451,7
Rubber (kg)	Antwerpen	Hevea, gerookte bladeren n ^o 1	10,25	15,375	150,0
	Londen	Ribbed smoked sheets, spot	10,93	16,85	154,2
	New-York	Ribbed smoked sheets, spot	10,93	16,57	151,6
Copal (kg)	Antwerpen	Evenaar T.V.I. beschikbaar	2,70	16 verkoopkoers	592,6
		Evenaar T.V.M. beschikbaar	2,45		571,4
		Evenaar T.V.O. beschikbaar	2,20		545,5
	Leopoldstad	Gewone, Evenaar	1,357	7,33	540,2 (1)
		Gem. 1937-1938			
Katoen (kg)	New-York	Middling spot	6,95	30,09	432,9
			Nieuw-Orleans		
Jute (kg)	Calcutta	Firsts ready	2,08	12,28	590,4
Sisal (kg)	Londen	Premium marks n ^o 1	3,184	14,516	455,9
Ivoor (kg)	Leopoldstad	Minder dan 10 kg	71,—	155,—	213,3
		Meer dan 10 kg en minder dan 25 kg	88,—	160,—	181,8
		Meer dan 25 kg	90,—	170,—	181,9

(1) Indexcijfers berekend naar het gemiddelde van het basistijdvak 1937-1938 = 100.

en 5,5 te Londen, terwijl dat voor palmolie te Leopoldstad 4,6 en te Londen 6,6 belooft.

Daarenboven kan worden vastgesteld dat voor de producten waarvan het indexcijfer alleen voor de Londense markt beschikbaar is, de stijging in ieder geval 500 bedroeg en zelfs 561,4 voor palmolie, 653 voor grondnotenolie en 687,3 voor copraholie.

Verder beliep het indexcijfer voor palmpitten op de markt te Leopoldstad 321,8. Dit product is niet meer op de Londense markt genoteerd, doch de laatste koers (per 31 Mei 1947) vertegenwoordigde een indexcijfer dat nauwelijks 200 overtrof.

De oliehoudende producten op de markt te Leopoldstad lagen dus afgetekend beneden de coëfficiënt 5, terwijl voor dezelfde producten, behalve palmpitten, op de Londense markt de coëfficiënt in merkelijke mate dit cijfer overtreft (10).

Ten slotte, zij nog vermeld dat het gemiddeld indexcijfer der ivoorpijzen ongeveer 200 bereikt.

VII

TOESTAND VAN HET GELDWEZEN, KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD EN LONEN

I — Geldwezen en wisselkoersen (1)

1. Toestand vóór de Bevrijding

De uit de oorlog voortvloeiende verplichtingen waren oorzaak van belangrijke wijzigingen aan het monetair régime van de Kolonie.

Zodra België in de oorlog betrokken was, werden achtereenvolgens verscheidene regelingen getroffen voor de vrijwaring van de koloniale reserves aan buitenlandse betaalmiddelen.

Na de capitulatie werden de beschermingsmaatregelen nog versterkt. Drie weken na de vaststelling der bovengenoemde pariteiten, op 21 Juni 1940, werd de koers van de frank op *fr* 176,625 voor één pond sterling gebracht, en de Kongolese munt in de sterlingzone opgenomen.

Wil men zich een oordeel vormen over de terugslag

(10) Ten einde aan die vergelijkingen hun nauwkeurige waarde te geven, zij vermeld dat de noteringen der oliehoudende producten op de markt te Leopoldstad moeilijk met die op de buitenlandse markten te vergelijken zijn; zij worden beïnvloed door de Kongolese prijzenreglementering, terwijl zij anderzijds uitgedrukt zijn « af-beach koper te Leopoldstad ». Zij omvatten noch de douanerechten (die een belangrijk deel van de uiteindelijke verkoopprijs vertegenwoordigen), noch de vervoer- en andere kosten.

(1) Over de vóór-oorlogse structuur en geldpolitiek, zie A. MOELLER, « Le régime monétaire et l'Institut d'Emission », *Les Nouvelles*, B. III, Brussel, 1938. M. VAN DE PUTTE, « Le Congo belge et la politique de conjuncture », *Institut Royal Colonial Belge*, Section des Sciences techniques, Mémoires, coll. in-8°, B. IV, afd. 4, Brussel, Van Campenhout, 1946, blz. 66 en vlg. — Over haar verdere evolutie, zie: *Rapports annuels de la Banque du Congo Belge*. M. MAQUET, « La politique monétaire au Congo belge pendant la guerre », *Bulletin de la Société belge d'Etudes et d'Expansion*, Maart-April 1947, n° 125, blz. 221-223.

van een devaluatie die de officiële koers van het pond van *fr* 120 op *fr* 176,6 (afgeronde cijfers) bracht, dan dient men zich te herinneren dat de reële koers der Engelse valuta in Kongo van 1935 tot 1938 om en bij een gemiddelde van *fr* 147 schommelde, welke koers slechts voor een korte tijdsperiode onder invloed van de internationale politieke toestand tot *fr* 120 daalde.

Onmiddellijk na de devaluatie werden de uitvoerders verplicht de deviezen voortkomende van de verkoop op basis van de nieuwe pariteiten, aan de Bank van Belgisch-Kongo over te dragen. Andere deviezen dan het pond sterling moest de Bank evenwel slechts in de mate van haar behoeften aankopen.

De convertibiliteit werd geschorst. De Bank was alleen nog verplicht de deviezen voor betaling van de invoer en voor geautoriseerde financiële operaties te verschaffen.

De uitvoer en de goudoverdrachten aan de Bank van Engeland en de « Federal Reserve Bank » bezorgden Kongo belangrijk hogere deviezeninkomsten dan nodig was voor de financiering van de koloniale invoer. De voorraden stegen, ofschoon er meer dan *fr* 7 milliard aan de Belgische Regering te Londen werden afgestaan.

De devaluatie en de beperking van de kapitaalovermakingen waren oorzaak van een snelle aangroei der betaalmiddelen — aanvankelijk niet zozeer wegens de prijsstijging als door de thesaurisatie van het door de inlanders zeer gewaardeerde baargeld (2) —, een vermeerdering der creditrekeningen bij de banken, een sterke prijsstijging en een accumulatie van sterlingsaldi.

Voor al de dollarbehoefte was groot, daar alleen de Verenigde Staten bepaalde onontbeerlijke producten konden leveren en het Kongolees bezit in genoemd land geblokkeerd was.

Een strengere controle over de schaarse valuta's bleek derhalve onvermijdelijk. De monetaire relaties werden vastgelegd op basis van overeenkomsten tussen de Bank van Belgisch-Kongo enerzijds en resp. de Bank van Engeland en de Banque Belge pour l'Etranger te New-York anderzijds. Onderhandelingen werden aangeknoopt ten einde financiële accoorden met de Geallieerden te sluiten.

Intussen had de Kolonie zich krachtens de wetgevende verordening van 31 Mei 1940, de algehele goudproductie voorbehouden; deze laatste werd opgevoerd tot op het ogenblik dat de financiële en economische accoorden in werking konden treden.

(2) Zie P. RUCKMANS, « Openingsrede voor de Gouvernementsraad, December 1942 », in *Etapes et jalons*, Brussel, Larcier, 1946, blz. 169-171. Er weze opgemerkt dat er einde 1939 voor *fr* 202 miljoen stukken in omloop waren op een geldcirculatie van *fr* 409 miljoen, zegge 50 pCt. in afgeronde cijfers. Einde 1941 waren er voor *fr* 242 miljoen op een totale omloop van *fr* 609 miljoen in circulatie, zegge 40 pCt. De verhouding bedroeg 27 pCt. einde 1942, 18 pCt. einde 1943, 22 pCt. einde 1944. De toestand werd stilaan genormaliseerd. (Zie *Verstag*, blz. 79.)

Een eerste overeenkomst werd op 21 Januari 1941 met Groot-Brittannië gesloten, waarbij dit land zich verbond in Kongo grote hoeveelheden strategische producten aan te kopen. De Belgische Regering ging van haar kant de verbintenis aan de goudproductie alsmede de dollars afkomstig van haar uitvoer tegen ponden af te staan, in de mate dat de goud- en dollardisponibiliteiten haar behoeften overschreden. De wisselkoers van fr 176,625 bleef van kracht. De omrekeningskoers in franken van de andere valuta's werd op basis van hun koers te Londen vastgesteld. Aldus werden de betaalmiddelen in goud en deviezen algeheel in gemeenschap gebracht en werd de verplichting aangegaan hun gebruik, dank zij het nodige toezicht op de invoer, tot een minimum te beperken.

Ten einde alle voorhanden buitenlandse betaalmiddelen van Kongo ter beschikking te stellen van het Gouvernement voor de oorlogvoering, werden begin 1941 andere dwangmaatregelen inzake deviezencontrole uitgevaardigd: aangifte van het deviezenbezit in de niet bezette landen, overdracht van deze deviezen aan de centrale bank, vergunning voor het bekomen van deviezen, aangifte van alle activa en betaalmiddelen, toezicht over de uitvoer der voornaamste producten.

Bovengenoemd accord, op 4 Juni 1942 hernieuwd, bleef tot October 1944 van kracht. Wegens de ingewikkelde onderhandelingen nopens detailpunten, werd het pas ondertekend toen het reeds een jaar werd toegepast.

Ook voor Kongo bleken deze overeenkomsten gunstig. De Britse Schatkist stelde steeds de nodige schaarse deviezen te zijner beschikking, zoals b.v. escudo's waaraan hij een dringende behoefte had.

Tot dit accord, dat in September 1942 aangepast werd, traden ook de Verenigde Staten toe. Deze overeenkomst, die door stilzwijgende verlenging moest hernieuwd worden, werd nochtans nooit ondertekend (3), daar men het nimmer eens werd omtrent de termen van de clause die Kongo moesten toelaten zijn vrijheid te hernemen zodra het Moederland bevrijd werd. Niettemin werd het accord naar de geest toegepast, d.w.z. in een volledige en totale samenwerking die in genedele afbreuk deed aan de vrijheid van de Kolonie, zodra België zou bevrijd worden.

Het voorzag tevens een tegenprestatie; hoewel de desbetreffende clause werd toegepast, werd ze nooit officieel bekrachtigd: zij had betrekking op de verbintenis van de Geallieerden ons van het nodige te voorzien voor de dekking onzer oorlogsbehoeften.

De Kolonie maakte slechts zeer matig gebruik van de faciliteiten haar door de accorden voor onderlinge bijstand toegezegd.

(3) A. MOELLER, « Kongo 1946 », in *Comptes rendus des Travaux de la Société d'Economie politique de Belgique*, April 1946, n° 162, blz. 7.

In het kader van *Lend-Lease* en *Reverse Lend-Lease* gaf Kongo slechts 15 miljoen uit en ontving voor 211 miljoen goederen en diensten. Hij deed geen transacties in het kader van de *Mutual Aid* (4).

2. Toestand sedert de Bevrijding

Op 5 October 1944 sloten de Belgische en Engelse Regeringen een betalingsaccord toepasselijk op Belgisch-Kongo en de mandaatgebieden Ruanda-Urundi; het werd veertien dagen na de ondertekening van kracht (4bis) en handhaafde de pariteit onder de oorlog aangenomen.

Het voorzag dat de Bank van Engeland de Kongolese franken die voor haar betalingen in Belgisch-Kongo of in Ruanda-Urundi vereist waren, principieel door tussenkomst van de Nationale Bank van België zou aankopen. Omgekeerd, zou de Bank van Engeland aan de Nationale Bank van België de nodige sterling verstrekken voor de betalingen van uit Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi naar de sterlingzone, overeenkomstig de aldaar geldende deviezenreglementering.

Onder de andere betalingsaccorden naderhand met de voornaamste Belgische handelspartners gesloten, voorzagen sommige eveneens een wederzijdse toekenning van Belgische en Kongolese franken en buitenlandse deviezen, en andere de opening van één enkele rekening in Belgische franken bij de Nationale Bank.

Deze laatste kwam er aldus toe de transacties der in Kongo verblijfhoudende personen te vereffenen. In werkelijkheid evenwel en op zeldzame uitzonderingen na, geschieden de betalingen tussen Kongo en het sterlinggebied op rechtstreekse wijze zonder tussenkomst van de Nationale Bank en de Bank van Engeland.

Zij voorzag anderzijds de Kolonie van buitenlandse deviezen, terwijl Kongo van zijn kant tot einde 1946 dollars en ponden aan het Moederland overdroeg, doch met ingang van het volgende jaar nog alleen ponden.

Vermelden we ten slotte dat bij decreet van 10 Juli 1947 de modaliteiten werden vastgelegd betreffende eensdeels de vaststelling van de prijzen- en wisselkoersen, waartegen de Bank van Belgisch-Kongo goud en buitenlandse valuta's aankoopt en verkoopt, en anderdeels de herwaardering van de goudvoorraad der Bank van Belgisch-Kongo.

De rechtstreekse financiële betrekkingen tussen Kongo en het Moederland zijn zeer soepel ingericht. Toch zijn de kapitaaltransfers slechts mits zekere beperkingen toegelaten.

Ofschoon opgenomen in de Belgische monetaire zone en het stelsel der Belgische betalingsaccorden,

(4) *Verlag over de bedrijvigheid van de Dienst voor Onderlinge Hulpverlening in de loop van 1946*, blz. 11, 16 en 31.

(4bis) Dit accord werd opgeheven en vervangen door dat van 14 November 1947.

bleef Kongo autonoom optreden inzake deviezencon-
trôle. De koloniale Overheid stemt evenwel haar
politiek af op de verbintenissen die België ten aan-
zien van de Kolonie met het buitenland aanging.

Zoals vóór de oorlog werd in de betalingsaccorden
de feitelijke identiteit tussen de Belgische en Kongo-
lese frank in stand gehouden. Zulks neemt niet weg
dat sommigen deze identiteit critiseren omdat naar
hun oordeel de economische verhoudingen van het
Moederland en de Kolonie te zeer verschillen en een
scheiding van de twee geldeenheden derhalve veel
voordelen zou bieden.

De tot op heden aangenomen algemene beginselen
voor het behoud van hun vereniging zijn evenwel nog
steeds geldig.

De gelijkheid van het geldsysteem en de geringe
hinderpalen in transacties tussen beide gebieden
bevorderen de wederzijdse betrekkingen. Dat is van
kapitaal belang, onder een régime van de « Open
Deur », dat het bedrijfsleven van Kongo beheerst.

Voorts komt de voordelige handelsbalans van
Kongo slechts ten goede aan het Moederland in
zoverre de identiteit der koersen gehandhaafd blijft
en aldus één enkel gebied ten aanzien van de beta-
lingsbalans wordt geschapen.

Ten slotte is deze solidariteit logisch en normaal in
een systeem dat, steeds op de wensen van de inter-
nationale samenwerking afgestemd, het herstel van
de gouden standaard nastreeft. Een scheiding der
twee geldeenheden zou bij een terugkeer van deze
laatste wellicht ongelegen komen, daar zij dan elk
afzonderlijk uiteenlopende afwijkingen van de goud-
punten zouden vertonen al naar gelang de hulp-
bronnen der twee landen.

Hieruit mag besloten worden dat over het algemeen
de hiermee strijdende meningen alleen door subjec-
tieve factoren zijn ingegeven, behalve dan wanneer
fundamentele afwijkingen in de economische ontwik-
keling van de twee landen zich zouden voordoen.

II — Evolutie van het geldwezen

De technische positie van de Kongolese frank bleef
zeer sterk dank zij het gunstig verloop van zijn beta-
lingsbalans en de ruime goudproductie.

Hierna volgt een overzicht van de goudleveringen
aan de Kolonie sedert 1940 door de producenten.

TABEL VII

Goudleveringen aan de Kolonie (na raffinage en berekend naar de metaalpariteit)

Jaar	Waarde in miljoenen franken
1940.....	392,8
1941.....	836,9
1942.....	842,3
1943.....	666,4
1944.....	584,7
1945.....	566,0
1946.....	246,0
Totaal..	4.135,1

Op dat totaal van *fr* 4.135 miljoen, werden
fr 1.305 miljoen tegen ponden afgestaan, *fr* 576 mil-
lioën tegen dollars, *fr* 105 miljoen aan de Belgische
Regering te Londen, *fr* 461 miljoen aan de Bank van
Belgisch-Kongo, *fr* 541 miljoen ter aanzuivering van
schulden van de Koloniale Schatkist, *fr* 652 miljoen
als voorraad voor de Kolonie, *fr* 495 miljoen aan de
Nationale Bank.

In Juni 1946 werd er overeengekomen dat de Kolo-
nie de aankoop van de productie op haar grondge-
bied en dat van Ruanda-Urundi zou schorsen, ten
voordele van de Bank van Belgisch-Kongo, die ver-
plicht werd haar tegen Belgische franken aan de Natio-
nale Bank over te dragen na eventuele aftrek van de
hoeveelheden nodig voor de dekking van de Kongo-
lese behoeften.

Het goud werd aldus verkregen tegen prijzen die
herhaaldelijk gewijzigd werden : *fr* 47.660 per kg tot
31 December 1944, *fr* 48.645 van Januari 1945 tot Juni
1946 (prijs die moet verbeterd worden wegens ver-
voerkosten van Pretoria tot Brussel), *fr* 49.145 sedert-
dien.

Tabel VIII geeft het verloop der voornaamste
rubrieken in de weekstaat van de Bank van Belgisch-
Kongo.

De biljetten- en muntcirculatie breidde zich sterk
uit onder invloed van de prijs- en loonsverhogingen,
de thesaurisatie van reserves en spaargelden die vóór
de oorlog regelmatig naar België werden overge-
maakt. Zij steeg van *fr* 390 miljoen per einde Juni
1939 tot *fr* 1.208 miljoen per einde December 1944.
Per 31 December 1946 bereikte zij *fr* 1.610 miljoen en
fr 1.844 miljoen één jaar later.

De creditstaande rekeningen op zicht bij de Bank
van Belgisch-Kongo stegen nog in een veel sterkere
verhouding. De rekeningen van diversen en van de
Kolonie samen stegen van *fr* 527 miljoen tot
fr 2.028 miljoen tussen 30 Juni 1939 en 30 Juni 1941.
Van die datum tot 30 Juni 1944 bereikten de eerstge-
noemde rekeningen *fr* 4.473 miljoen, de tweede
fr 900 miljoen. Het jaar daarop bedroegen zij resp.
fr 7.260 miljoen en *fr* 1.202 miljoen. Sedert einde
Juni 1946 schommelden de verschillende rekeningen
tussen 5,9 milliard en 6,7 milliard, terwijl de reke-
ning van de Kolonie van *fr* 1.852 miljoen tot
fr 2.863 miljoen steeg.

De accumulatie van particulier bezit bleek nooit een
werkelijk gevaar te hebben betekend. Het maakt
voor het grootste deel de tegenwaarde uit van toe-
komstige herinvesteringen. Nochtans denken sommi-
gen dat hierin een zeker bedrag is begrepen, dat naar
België niet gerapatriceerd wordt uit vrees voor een
devaluatie van de Belgische frank (5).

(5) C.f. M. VAN MEERHAEGHE, « Overzicht van de economische
toestand van Belgisch-Kongo », in *Kongo-Overzee*, XII-XIII,
1946-1947, nr 5, blz. 312.

TABEL VIII

Voornaamste posten van de Bank van Belgisch-Kongo

(millioenen franken)

Datum	Activa					Passiva		
	Goud- voorraad	Banktegoed		Overheids- papier op de Kolonie, België en het buitenland	Handels- papier	Biljetten en munten in omloop	Crediteuren op zicht	
		in franken	in vreemde deviezen				diversen	Kolonie
30 Juni 1939	171	282 (1)		249		390	527	
30 Juni 1940	176	377 (1)		461		457	782	
30 Juni 1941	176	1.103 (1)		952		531	2.028	
30 Juni 1942	176	193	1.238	1.880	218	726	3.397	291
30 Juni 1943	607	202	1.176	4.098	223	988	5.270	590
30 Juni 1944	607	222	1.740	6.444	205	1.203	4.473	900
30 Juni 1945	607	219	1.872	5.805	131	1.456	7.260	1.202
30 Juni 1946	616	279	1.478	5.878	202	1.502	6.483	1.852
31 December 1946	616	224	1.320	5.855	297	1.610	5.896	1.498
31 Maart 1947	621	370	1.220	6.272	338	1.663	6.119	1.608
30 April 1947	621	347	1.413	6.567	367	1.659	6.714	1.509
31 Mei 1947	621	504	1.360	6.437	459	1.685	6.727	1.595
31 December 1947	746	811	1.822	6.424	565	1.844	6.446	2.863

(1) Incl. de diverse voorraden met klein bedrag.

De fiduciaire circulatie was bijna steeds volledig door de goud- en de deviezenvoorraad van de Bank van Belgisch-Kongo gedekt (zie tabel VIII). De goudvoorraad die van Juni 1939 tot Juni 1942 schier ongewijzigd bleef, steeg sedertdien en bereikte per 31 Mei 1947 *fr* 621 miljoen en per einde December *fr* 746 miljoen.

Van het midden van 1942 tot einde 1947 schommelde de deviezenreserve van de Bank van Belgisch-Kongo tussen *fr* 1.238 miljoen en *fr* 1.822 miljoen (afgeronde cijfers).

Genoemde instelling droeg bij tot de geldvoorziening van de Belgische Regering te Londen door discontering van Schatkistbons; deze operaties hadden een vlot verloop wegens de aangroei der deposito's. Dank zij deze laatste werd er einde 1943 voor meer dan *fr* 3 milliard op de « Overwinningslening » ingeschreven; bedoelde lening was bestemd voor een programma van financiering der koloniale behoeften. De deposito's slonken tot op *fr* 3,4 milliard, doch werden weer vlug aangevuld, zoals de cijfers van tabel VIII het aantonen.

Kosten van levensonderhoud en lonen

Bij gebrek aan statistieken kan bezwaarlijk een gegrond oordeel worden gevormd over de evolutie van prijzen en lonen in Kongo. Alleen enkele verspreide gegevens zijn voorhanden. Van zuiver economisch standpunt uit gezien verliest deze studie trouwens veel van haar belang vermits de invoering van de contrôle, tijdens het grootste deel van de hier bestudeerde periode, alle spontane evolutie de pas afsneed.

1. Kosten van levensonderhoud

Daar het Koloniaal Gouvernement over een instrument wenste te beschikken dat de oriëntatie der

lonen in de niet-inlandse sector vergemakkelijkte, ging het in 1942 over tot de instelling van een Commissie van het indexcijfer. Deze berekende een indexcijfer voor de kosten van levensonderhoud, waardoor het enigzins mogelijk werd de stijging der detailprijzen na te gaan.

Een eerste gewoon indexcijfer werd berekend op het rekenkundig gemiddelde der kosten van een reeks artikelen waarvan de prijzen in verscheidene plaatsen opgenomen werden (basis 1935 = 100). Sedert 1 Juli 1944 werd een gewogen indexcijfer van prijzen te Leopoldstad alleen, vastgesteld; als basis werd genomen het type-budget van een gezin met één kind en beschikkend over een gewoon maandelijks inkomen van minder dan *fr* 4.481 op 1 Juli 1935.

Hieruit blijkt hoe betrekkelijk de vergelijking van volgende cijfers is (6) :

	Indexcijfer 1935 = 100
1 Januari 1939	114,82
1 October 1941	169,81
1 April 1943	198,37
1 Juli 1944 (gewogen indexcijfer)	196,18
1 April 1945	200,26
1 Juli 1946	209,46
1 Januari 1947	218,08
1 Juli 1947	231,36
1 Januari 1948	239,—

Hieruit kan alleen met zekerheid worden besloten dat de kosten van levensonderhoud voor de gewone inkomens hierboven vermeld, sedert begin 1939 (+ 85,9 pO.) schier verdabelden.

De bewegingen van het indexcijfer weerspiegelen hoofdzakelijk de verhoging van de invoerprijzen, waarop de devaluatie een zeer sterke invloed uitoefende. Het indexcijfer is inderdaad voor het grootste deel uit genoemde artikelen samengesteld.

(6) Cijfers ontleend aan L. PÉLILLON, *Discours*, blz. 45-46.

Het gewoon indexcijfer opgemaakt uit een lijst van zes en dertig ingevoerde artikelen betreffende voeding, kleding, ruilartikelen, ijzerwaren en vervoer, bedroeg per einde periode 331,50. Het indexcijfer der vier opgenomen ruilartikelen bedraagt 545 (7).

TABEL IX

**Index van de kosten van levensonderhoud
in Belgisch-Kongo**

Basis : 1 Juli 1935 = 100

Datum	Voeding	Huis- houding	Kleding	Diver- sen	Alge- meen index- cijfer
1 Juli 1944	213	173	227	196	196
1 October 1944	213	176	228	197	197
1 Januari 1945	215	181	219	198	198
1 April 1945	216	183	226	100	200
1 Juli 1945	224	182	220	203	203
1 October 1945	219	182	226	201	201
1 Januari 1946	226	190	229	148	207
1 April 1946	223	193	228	185	207
1 Juli 1946	227	193	240	149	209
1 October 1946	229	208	245	150	214
1 Januari 1947	228	215	256	150	218
1 April 1947	235	236	274	152	229
1 Juli 1947	238	240	269	151	231
1 October 1947	236	243	269	153	231
1 Januari 1948	241	242	268	151	233

De cijfers van tabel IX geven een nauwkeuriger beeld van de kosten van levensonderhoud van 1 Juli 1944 tot einde October 1947. Nagegaan kan worden dat het algemeen indexcijfer tussen die twee datums van 196 tot 231 steeg (+ 18,5 pCt.) en de stijging het belangrijkste was tussen 1 October 1945 en 1 October 1947 (+ 15 pCt.).

Zij is voor het grootste deel te wijten aan de vermeerdering van de Europese invoer en de snelle stijging der Amerikaanse goederen na de opheffing der prijscontrôle in de Verenigde Staten in October 1946.

Over het algemeen was de stijging op 1 Juli 1944 het gevoeligst voor de kleding (indexcijfer 227) en de voedingsmiddelen (indexcijfer 213), terwijl het indexcijfer voor « diversen » slechts 196 en dat voor huishoudartikelen 173 bereikte.

Per 1 October 1947 kwam de kleding nog op de eerste plaats (indexcijfer 269 of + 16 pCt.), gevolgd door de huishoudartikelen (indexcijfer 243) die ondertussen nochtans het meest gestegen waren (+ 41 pCt.) en de voeding (indexcijfer 236) die slechts met 11 pCt. verhoogde. De « diversen » (indexcijfer 153) daalden daarentegen met 23 pCt. en bleven sedert April 1946 stabiel, dan wanneer bij de andere sectoren dit slechts sedert Juli 1947 het geval was.

Wat de lonen der blanke arbeiders betreft, hierover zijn geen officiële statistieken beschikbaar.

Sedert het begin van de oorlog verbeterde hun materiële toestand nochtans in gevoelige mate, alleen reeds ten gevolge van de zeer gunstige sociale wetgeving.

(7) *Discours* blz. 46.

Zij verkregen inderdaad: erkenning van de bedrijfs-groeperingen, instelling van een procedure voor arbitrage en verzoening in geval van collectieve arbeidsconflicten, organisatie van de verzekering tegen ouderdom, vroegtijdige dood, arbeidsongevallen en beroepsziekten, betaald verlof, invaliditeitsrente. Daarenboven wordt thans de wetgeving herzien op het arbeidscontract, het stelsel der gezinstoelagen met het oog op hun algemene uitbreiding, de arbeidsregeling, de organisatie van de arbeidsveiligheid en de werkloosheid.

Op dat ogenblik bedraagt het geheel der sociale lasten reeds 37 pCt. van de wedden der gezamenlijke werknemers; hiervan vertegenwoordigt de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood 85 pCt., tegen invaliditeit 1 pCt., betaalde verlofdagen 5,5 pCt., gezinstoeslag 11 pCt., verzekering tegen arbeidsongevallen 1,5 pCt., beroepsziekten 1,5 pCt. (8).

Tevens werden de lonen aan de kosten van levensonderhoud aangepast, hetzij door rechtstreekse verhoging, hetzij door levensduurte- of andere toeslagen. Rond het midden van 1945 had het merendeel der Kongolese vennootschappen aldus een verhoging toegepast die, volgens een degressieve schaal, schommelde van 109,50 pCt. tot 54,01 pCt., waarbij de hoogste opslag de laagste bezoldiging ten goede kwam.

2. Evolutie van de lonen der inlanders

Bij nagenoeg volledig gebrek aan gegevens is het schier onmogelijk zich een beeld te vormen van het verloop der prijzen, der kosten van levensonderhoud en der lonen der inlandse arbeiders.

De lonen vertoonden een verschillende verhoging al naar gelang de streek, de onderneming en de categorie arbeiders. « Een gemiddelde kan bezwaarlijk worden vastgesteld, zegt L. Pétillon, maar het blijkt toch dat de koopkracht van deze lonen niet in alle streken vermeerderde. In Kasai b.v. staat zij lager dan in 1914. Toentertijd ontving de arbeider maandelijks de tegenwaarde van de 3/4 van een stuk indigo-drill (huidige waarde *fr* 75 à *fr* 90), terwijl hij thans slechts van *fr* 40 à *fr* 60 krijgt » (10).

De toestand van de inlandse arbeiders is trouwens zo verscheiden dat het op dit ogenblik onmogelijk is er een statistisch beeld van te geven (11).

Over het algemeen werden de lonen wegens de gelddevaluatie aangepast, terwijl het Gouvernement-generaal er zorg voor droeg hun reële waarde te

(8) Voor bijzonderheden, zie PÉTILLON, *Discours*, blz. 46-47.

(9) « Bezoldiging van het blanke personeel in de particuliere ondernemingen van de Kolonie », in *Bulletin de l'Association des Intérêts coloniaux belges*, 31 Mei 1945, nr 1076, blz. 97-99 en G. HEENEN en A. GILSON, « Rapport de la sous-commission des questions sociales de l'A.I.C.B. », in *Bulletin de l'Association des Intérêts coloniaux belges*, 15 Juli 1945, nr 1079, blz. 143-149.

(10) *Discours*, blz. 49.

(11) Enkele cijfergegevens over lonen en rantsoenen kan men vinden in het *Verslag*, blz. 200 en in D. DENUIT, *Le Congo d'aujourd'hui*, Brussel, Lebaegue, 1948, blz. 72-73.

behouden door de fiscale druk op kleine belasting-schuldigen slechts lichtelijk te verzwaren.

Daarbij trachtten een aantal ondernemingen, waaronder vooral de grote, de prijs der inlandse levensmiddelen bestemd voor de handarbeiders, zo laag mogelijk te houden (12).

VIII

OPENBARE FINANCIËN

Het beginsel der financiële zelfstandigheid, dat heden ten dage door het merendeel der koloniale mogendheden wordt aangenomen en in artikel 1 der Keure is neergelegd, schenkt aan Kongo een intens lokaal leven en biedt dit voordeel dat het grotendeels aan het particulier initiatief de zorg overlaat de rijkdommen van het grondgebied renderend te maken. Het ware doel van de wetgever was het Moederland te vrijwaren tegen de buitenmatige lasten die het bestuur dier overzese gebieden anders zou kunnen meebrengen (1).

De evolutie van de economische structuur van Kongo, de uitbreiding van het begrip « openbare dienst », de interpenetratie der diensten van Kolonie en Moederland, stelden vóór de oorlog die onafhankelijkheid hard op de proef. Het Moederland heeft dan ook, mits behoud van het beginsel der zelfstandigheid, zijn bijstand aan de Kolonie verdubbeld.

De scheiding der patrimonia belet natuurlijk de Belgische wetgever niet om, krachtens zijn soevereine macht, in bijzondere omstandigheden aan de Kolonie rechtstreekse of indirecte financiële hulp te verlenen (2). Anderzijds, het feit dat tal van diensten tegelijkertijd onder het bestuur én van het Moederland én van de Kolonie ressorteren, begunstigt een evolutie in de verdeling der uitgaven tussen België en Kongo (3).

Het beginsel van een rechtstreekse tussenkomst werd sinds 1921 erkend, toen het Moederland zich er toe verbond jaarlijks *fr* 15 miljoen voor grote werken te verstrekken. In 1926 werd die tussenkomst afgeschaft, daar de begroting der Kolonie in evenwicht was en België met zware financiële moeilijkheden te

(12) N. LAUDE, « Problèmes coloniaux d'après-guerre », in *Comptes rendus de la Société d'Economie politique de Belgique*, Februari 1947, nr 166, blz. 14.

(1) Zie A. MOELLER, *Les finances publiques du Congo belge et du Ruanda-Urundi*, Brussel, 1938, blz. 17.

(2) Zie HALEWICK DE HEUSCH, *La Charte coloniale*, Brussel, 1910-1914, deel I, nr 7.

(3) De tussenkomst van België in de koloniale uitgaven geschiedde vaak op indirecte wijze door op de koloniale begroting van het Moederland zekere uitgaven in te schrijven die anders ten laste van de koloniale begroting vielen. Die gedurige veranderingen lokten kritiek uit in parlementaire kringen, vooral in 1937, toen de Senaatscommissie voor Koloniën voorstelde één enkele begroting aan te nemen waarin, afgezien van enkele wedden, alle uitgaven zowel in Europa als in Afrika zouden worden opgenomen.

kampen had. Bij wet van 8 Augustus 1933 werd ze opnieuw ingevoerd en tot aan de oorlog gehandhaafd, doch bedrag en vorm er van varieerden.

De na-oorlogse koloniale wetgeving, die op dit terrein, zoals op de meeste andere, opbouwend werk verrichtte, heeft orde willen scheppen in de begrotingszaken.

Op 3 October 1946 besloot de Ministerraad nog slechts één enkele begroting op te maken met nauwkeurige inachtneming van artikel 1 der Keure.

Met ingang van het begrotingsjaar 1947 zijn al de uitgaven voor Kongo, zowel van het Moederland als van de Kolonie, op de begroting van Kongo ingeschreven, met uitzondering van de wedde van de Minister van Koloniën die ten laste van de begroting van het Moederland valt. In Mei 1948 werd een wetsvoorstel ingediend die voor het jaar 1947 storting voorziet van een forfaitaire som van *fr* 30 miljoen door de Belgische aan de Koloniale Schatkist als vergoeding voor de soevereiniteitsuitgaven die ten laste van het Moederland vallen, doch door de gewone begroting naar Belgisch-Kongo gedragen werden.

De eenheid — een der grondslagen van de begrotingsleer — zal het mogelijk maken de controle vanwege het Parlement te vergemakkelijken, één enkel Kamerdebat te houden en een engere samenwerking tot stand te brengen tussen de administraties in Europa en Afrika voor de verwezenlijking van een zelfde taak (4).

Die hervorming werd in de hand gewerkt door de gunstige evolutie der koloniale financiën tijdens de vijandelijkheden. Ze laat aan de Belgische Staat volledig het recht desgevallend de nodige hulp aan Kongo te verstrekken.

I — Evolutie van de begrotingen

Zo uit de desbetreffende cijfers blijkt dat de koloniale financiën niet ontkomen aan de algemene wet van de constante aangroei en de starheid der openbare uitgaven, tonen ze toch ook aan dat de oorlogsmoeilijkheden het behoud van het begrotingsevenwicht niet in gevaar brachten, zoals het algemeen pleegt te gebeuren.

Vóór 1940 was een deficit gewone regel (5). Sindsdien gaf de begroting bijna voortdurend een batig saldo.

(4) Wetsvoorstel houdende de gewone begroting van Belgisch-Kongo, *Parlementaire Bescheiden*, Belgische Senaat, buitengewone zitting van 1946, nr 119, blz. 8.

(5) Volgens een raming door A. MOELLER (*Les finances publiques du Congo belge et du Ruanda-Urundi*, Brussel, 1938, blz. 108), en onder voorbehoud van de onnauwkeurigheden voortvloeiend uit de trage afsluiting der begrotingen, bedragen de gezamenlijke tekorten van 1930 tot 1937 *fr* 1.765 miljoen. Ze werden, ten belope van *fr* 728 miljoen, gedekt door het Moederland, *fr* 381 miljoen door de winsten van de Koloniale Loterij, *fr* 71 miljoen door batige saldi van vóór 1930 en *fr* 585 miljoen door lening.

TABEL X

Tenuitvoerlegging der gewone begrotingen

1939-1946

(duizenden franken)

	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
1939.....	728	728	+ 2
1940.....	870	741	+ 129
1941.....	1.145	857	+ 328
1942.....	1.579	1.120	+ 458
1943.....	1.922	1.334	+ 587
1944.....	2.179	1.507	+ 671
1945.....	1.788	2.048	- 261
1946.....	1.810	1.796	+ 14

De resultaten hebben steeds de verwachtingen overtroffen. Voor de periode van 1939 tot 1942 werd een gezamenlijk deficit van *fr* 179 miljoen voorzien; er was in werkelijkheid een boni van *fr* 818 miljoen. Voor 1943 en 1944 was een batig saldo van *fr* 115 miljoen geraamd; het bedroeg *fr* 1.258 miljoen. Voor 1945 verwachtte men een deficit van *fr* 114 miljoen; het beliep *fr* 261 miljoen; doch het was meer schijnbaar dan werkelijk omdat het te wijten was aan een vertraagde inning der belastingen. Het geraamd tekort van *fr* 109 miljoen voor 1946 maakte plaats voor een overschot van *fr* 14 miljoen.

Gedurende de beschouwde periode hebben in totaal de ontvangsten de uitgaven met *fr* 1.729 miljoen overtroffen, waardoor nagenoeg het gezamenlijk deficit van 1930 tot 1937 wordt goedge maakt.

Spijt de hoogconjunctuur der Kongolese economie is de toestand sedert het einde van de oorlog minder gunstig geworden, daar de begrotingen van 1945 tot 1947 overgangsbegrotingen zijn: ze weerspiegelen reeds het herstelwerk en de reconversie. Daar dit een werk van lange adem is, lijkt het begrotings-evenwicht voor de komende jaren eerder wankel.

De buitengewone begrotingen vertoonden een zeer ongunstig saldo wegens de kosten der nationale verdediging, en met name die van de veldtocht in Abessinië.

Thans zijn de gezamenlijke tekorten voor de jaren 1940 tot 1944 op ca. *fr* 4 milliard geraamd.

België heeft er gedeeltelijk de dekking van op zich genomen daar het de last der soevereiniteitsuitgaven aanvaardde.

Van bovengenoemd bedrag dienen evenwel afgetrokken de stortingen gedaan door de Belgische Schatkist voor de dienst der koloniale schuld alsook de geraamde waarde van de oorlogsuitgaven die de Kolonie in ieder geval moest dragen en die haar economische voordelen bijbrachten.

Een forfaitaire regeling werd reeds door België getroffen waarbij *fr* 2.231 miljoen als ontvangsten aan de buitengewone begroting der Kolonie werden toegewezen.

Dit bedrag is bestemd voor het Fonds voor het Welzijn der Inlanders (*fr* 1.780 miljoen) en voor het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Midden-Afrika (*fr* 450 miljoen).

II — Verloop van de ontvangsten

De ontvangsten van de Kolonie omvatten belastingen en taxes, domeinopbrengsten, gerechtelijke ontvangsten en die van de administratieve diensten, opbrengsten uit de exploitatie van het Koloniaal veroverwezen en de regiebedrijven, inkomsten uit effecten en waarden van de portefeuille der Kolonie (6), interesten en waarden op leningen en voorschotten aan koloniale vennootschappen, financiële deelnemingen, buitengewone ontvangsten waaronder vóór 1940 de buitengewone, forfaitaire en niet terugvorderbare subsidie van België.

Die indeling werd gemaakt op grond van zuiver administratieve overwegingen. Voor de economische waarneming heeft ze het gebrek dat ze het onderscheid niet vergemakkelijkt tussen de patrimoniale ontvangsten — n.l. die van het domein, de regiebedrijven en opbrengst van de portefeuille — en de belastingen.

Het aandeel van de inkomsten uit het bedrijfsleven, dat in niet-koloniale landen bijna steeds onbeduidend is, heeft in Kongo vrij groot belang. Het kon vóór de oorlog *grosso modo* op één derde van de gezamenlijke gewone ontvangsten geraamd worden. Die verhouding neemt natuurlijk van lieverlede af. Alleen een onvoorziene vermeerdering der inkomsten uit de portefeuille zou dit verloop kunnen remmen.

Dit is ten anderen eigen aan die bron van inkomsten, want de Staat gebruikt voor hun beheer hoe langer hoe minder de bedrijfseconomische procédés die door de particulieren worden toegepast. Bij hem zit niet de bedoeling voor zo groot mogelijke winsten te verwezenlijken, dan wel economische, sociale en politieke objectieven na te streven.

In de mate waarin de inkomsten uit belastingen overwegend worden, brengt die evolutie natuurlijk de stabiliteit der hulpbronnen in gevaar. Deze inkomsten zijn zeer conjunctuurgevoelig, vooral indien zij hoofdzakelijk afhankelijk zijn van de internationale handel.

Dit is het geval in Kongo. Volgens de ramingen voor 1946 vertegenwoordigt het totaal van de inkomstenbelastingen en de uitvoertaxes *fr* 2,3 milliard op een totaalcijfer van *fr* 3,4 milliard; alleen reeds het aandeel van de taxes op de uitvoer van goederen bedroeg *fr* 1.785 miljoen.

Het grootste deel der hulpbronnen is uit uiterst onvaste elementen gevormd. Dit verloop is gevaarvol, niet alleen uit budgetair doch ook uit economisch oogpunt. Zo de tariefverhogingen de afzet der pro-

(6) Voor de samenstelling dier portefeuille, zie tabel XIII.

ductie in tijden van voorspoed niet in de weg stonden, mag toch hetzelfde niet verwacht in tijden van depressie. Daarenboven is het te vrezen dat de terugslag van de nieuwe tarieven op de prijzen tot tal van tariefwijzigingen zal leiden. Evenmin mag daarbij uit het oog verloren worden dat, indien de fiscale last zou te zwaar worden, zijn weerslag op de jonge Kongolese economie scherper zou aangevoeld worden dan in landen met een meer geëvolueerde economische structuur.

De hierna volgende cijfers, ontleend aan de begrotingsramingen, geven een beeld van de na-oorlogse fiscale structuur in Kongo en staven de eerder gemaakte opmerkingen (7).

TABEL XI

(Millioenen franken)

	1940	1946	1948 (*)
Inlandse belasting	128	180	191
Inkomstenbelasting	106	468	514
Douanerechten :			
a) uitvoerrechten	103	219	450
b) invoerrechten	102	150	350
c) douane-surtaxe	10	650	985
Andere ontvangsten	298	641	892

(*) Ramingen.

De « andere ontvangsten » omvatten domaniale, gerechtelijke en administratieve ontvangsten, de opbrengsten van *Otraco* en van de regiebedrijven, de opbrengsten uit kapitalen en inkomens, de buitengewone ontvangsten; ze vormen de minst veranderlijke post.

Inlandse belasting

De opbrengst van de inlandse belasting, die vóór de oorlog een der hoekstenen van het fiscaal stelsel vormde, is sindsdien nog niet eens verdubbeld.

In 1938 werden uit dien hoofde *fr* 119 millioen ingevorderd, zegge ca. één vijfde van de normale hulpbronnen. In 1946 was die verhouding tot 7,7 pCt. gedaald.

Sommigen stellen de vermeende buitensporigheden der inlandse fiscaliteit aan de kaak. Haar verloop was nochtans door een verregaande matigheid gekenmerkt: de tarieven zijn laag en het régime der vrijstellingen werd in gunstige zin voor de belastingplichtigen gewijzigd; vóór de oorlog stemde de belastingdruk overeen met het arbeidsloon van vijftien dagen tot zes weken per jaar (8).

Gedurende de vijandelijkheden werden de tarieven iets verhoogd; waarbij zoveel mogelijk rekening

(7) Cijfers ontleend aan PÉTILOU, *Discours*, blz. 83, en aangevuld voor 1940.

(8) A. MOELLER, « Contribution financière des indigènes aux dépenses d'organisation et d'administration des colonies », *Compte rendu de la XXIVe session de l'Institut Colonial International*, Brussel, 1939.

gehouden werd met de regionale stijging der hulpbronnen. Het blijkt dat die verhoging de draagkracht niet te boven ging, want de inlanders hebben hun belastingen vlotter betaald dan tevoren (9).

De belasting is tweevoudig. Ze omvat :

1° een hoofdelijke belasting — d.i. de voornaamste — waartoe elk volwassen valied man, die gedurende het dienstjaar op het grondgebied verblijft, gehouden is; haar doel is de bevolking tot arbeid aan te sporen;

2° een aanvullend recht op elke polygaam die tijdens het dienstjaar op het grondgebied verblijft; haar doel is de rijken hoger aan te slaan en de polygamie te bestrijden.

De sociale gevolgen er van treden reeds duidelijk naar voren. Het aantal getelde belastingplichtigen steeg tijdens de laatste jaren. Sedert 1938 vermindert het aantal vrouwen waarvoor aanvullende belasting verschuldigd is. Het bedroeg toen 672.399. In 1944 beliep het nog slechts 626.564. Andere factoren hebben hier wellicht ook hun invloed doen gelden.

De inlandse overheid verleent thans een zeer werkzame medewerking aan de inning der belastingen. Het aantal gedelegeerde of sub-gedelegeerde invorderaars steeg van 1.211 in 1939 tot 1.786 in 1944, het aandeel dat door hen werd geïnd van 50,66 pCt. tot 73,53 pCt. Ook de kwaliteit der inning ging er op vooruit. Terwijl in 1938 in officiële kringen gevreesd werd dat de betrouwbaarheid der helpers minder zeker zou worden naarmate hun technische kennis vorderingen maakte, en reeds tijdens de vorige periode tal van verduisteringen werden vastgesteld, worden die gevallen nu zeldzaam. De verhoogde Europese waakzaamheid is hier nochtans niet vreemd aan.

Inkomstenbelastingen

Op de inkomsten uit de industriële- en handelsbedrijvigheid wordt een belastingstelsel toegepast dat tijdens de oorlog hoe langer hoe meer ingewikkeld werd en uit dien hoofde, alsook wegens zijn enigszins primitief karakter, dient vereenvoudigd.

De inkomstenbelasting heeft een dubbele grondslag. Die dualiteit wordt hierdoor gerechtvaardigd dat inzake fiscaliteit de belangen van de Kolonie en België dermate ineenvloeden dat een accord tussen de twee administraties noodzakelijk is. België moet nochtans met de wettelijke belangen der Kolonie rekening houden en haar de voornaamste opbrengst der aldaar verwezenlijkte inkomsten laten (10).

De vennootschappen en andere belastingplichtigen wier maatschappelijke zetel of voornaamste administratieve vestiging in België gelegen is en hun bedrijf in de Kolonie uitoefenen, alsmede de vennootschappen en andere belastingplichtigen opge-

(9) *Verlag*, o. c., blz. 21.

(10) Zie de *Memorie van Toelichting tot de Begroting van de Kolonie voor 1920*, blz. 93.

richt of handelend in toepassing van het koloniaal recht, zijn onderworpen aan de Belgische inkomstenbelasting zonder inachtneming van hun Belgische of koloniale oorsprong.

De kapitaalsvennootschappen met administratieve zetel in Kongo, alsmede de bedrijfsinkomsten van belastingplichtigen die aldaar gevestigd zijn, vallen onder toepassing van de desbetreffende koloniale wetgeving.

Die wetgeving op de inkomstenbelastingen maakt niet, zoals het Belgisch stelsel, onderscheid tussen grond-, mobiliën- en bedrijfsbelasting. Zij stelde één enkele progressieve belasting vast, die sedert de oorlog door nieuwe aanslagen met zuiver fiscaal doel werd aangevuld :

1° een aanvullende progressieve heffing, met voorlopig karakter, bij de bedrijfsbelasting, werd op 7 Augustus 1944 ingevoerd met terugwerkende kracht tot het jaar 1943, en opnieuw afgeschaft op 22 Juni 1946;

2° een speciale oorlogsbelasting voor de periode 1941 tot 1945, geheven ten laste van de kapitaalsvennootschappen op de zogenaamde buitengewone winsten;

3° een buitengewone belasting, ingesteld op 8 Juli 1946, met terugwerkende kracht tot 1940, op de door de vennootschappen uitgekeerde winsten, en in principe bestemd om de heffingen in Afrika te regulariseren. Die belasting werd bij decreet van 10 Juni 1947 afgeschaft.

Sedert 1936 stijgt de opbrengst der inkomstenbelastingen voortdurend, ten gevolge van de verbetering in de economische toestand, de vermeerdering der personeelbezetting zowel van de Staat als van de particuliere ondernemingen en, sedert de oorlog, ook ingevolge de verhoogde aanslag.

Volgende opbrengsten werden geboekt : fr 114 miljoen in 1938, fr 99 miljoen in 1939, fr 89 miljoen in 1940, fr 202 miljoen in 1941, fr 248 miljoen in 1942, fr 204 miljoen in 1943 en fr 566 miljoen in 1944.

Er zij hierbij opgemerkt dat de uitvoerrechten en vooral de douane-surtaxe van economisch standpunt uit eveneens als belastingen op het inkomen dienen beschouwd.

Douanerechten

De douanerechten vormen de voornaamste hulpbron. In 1940 brachten ze ca. fr 215 miljoen op, zegge bijna één derde van de gewone inkomsten. In 1946 beliepen ze fr 1.019 miljoen. Voor 1948 worden ze op fr 1.785 miljoen geraamd, zegge ca. 52 pCt. van het totaal.

De wetgever is op dit stuk aan internationale overeenkomsten gebonden, en wel aan die betreffende het stelsel der « Open Deur ». Krachtens de Overeenkomst te Saint-Germain-en-Laye mag hij de rechten heffen die hij nuttig acht, op voorwaarde

het beginsel van de gelijkheid tussen alle landen in acht te nemen.

De koloniale douanewetgeving berust op twee beginselen : het ene met fiscaal, het andere met beschermend karakter.

Het tweede heeft slechts bijkomstig belang.

Het eerste wordt toegepast telkens de financiële behoeften van het land het vereisen. Het kan dus geen verwondering wekken dat de fiscale rechten die reeds vóór de oorlog belangrijk waren, sindsdien een overwegende plaats gingen innemen.

Dit gebeurde vooral sedert de instelling op 7 Februari 1940 van de douane-surtaxe op de invoer. Het tarief van genoemde surtaxe bedraagt in principe 40 pCt. (voor zekere producten verminderd tot 20 pCt.); het wordt berekend op het verschil tussen de vóór-oorlogse prijzen der producten en de werkelijke prijzen sedert de invoering van de nieuwe belasting.

Hoewel eerst bedoeld als bijzondere oorlogsbelasting werd de surtaxe spoedig een gewone belasting. Wijzen wij er slechts op dat zij oorspronkelijk ingevoerd werd ten einde het prijsverloop in de Kolonie te kunnen beïnvloeden. De invloed van de prijsstijging op de internationale markten sedert het uitbreken der vijandelijkheden (September 1939) werd tegengewerkt door de vaststelling van een « normale » prijs, waardoor de uitvoerders hun aankoopsprijs moeilijk konden verhogen. De Duitse inval in België veroorzaakte voor Kongo een volledige wijziging van zijn fiscale problemen. Zij werden opgelost door het behoud van de douane-surtaxe ten titel van oorlogsbelasting, zonder dat de bestanddelen van de kostende prijs waarop de douane-surtaxe berekend wordt, merkkelijk gewijzigd werden.

De douane-surtaxe lokte hevige kritiek uit. Doch terwijl vennootschappen en particulieren steeds maar het motto vooruitstelden « dat de fiscus de kip met de gouden eieren ging doden », kenden hun ondernemingen een voortdurende bloei; de oorlogs- en de daaropvolgende balansen en evenals de uitbreidingen en investeringen — trouwens niet altijd productief — zijn daar om het te bewijzen (11).

Het is in ieder geval zeker dat een dergelijke belasting, door haar weinig geschakeerde toepassing, tal van onrechtvaardigheden schept. Het ware normaal geweest bij haar toepassing rekening te houden met de sedert de devaluatie zeer gevoelige evolutie der kostprijzen. Toen men ze invoerde werd ten anderen haar herziening in het vooruitzicht gesteld. Doch, afgezien van enkele gedeeltelijke aanpassingen, bleef ze tot in Juni 1947 ongewijzigd (12). Ze werd toen vervangen door een aanvullend uitvoerrecht (13).

(11) PÉTILLON, *Discours*, blz. 84.

(12) C.f. A. MOELLER DE LADDERSOUS, « Le Congo dans l'après-guerre », in *Bulletin de la Société belge d'Etudes et d'Expansion*, Januari-Februari 1947, n° 124, blz. 42-48.

(13) Decreet van 10 Juni 1947.

Dit recht, dat gelijkaardige fouten vertoont als de surtaxe, zal door een bijkomende belasting op het inkomen worden aangevuld. Laatstgenoemde belasting zal het uitvoerrecht dekken in die zin dat de betalingen gedaan uit hoofde van de surtaxe tot kwijting van de aanvullende belasting zullen dienen, met dien verstande dat elk overschot moet teruggestort worden.

Het nieuw systeem is tot dusverre nog niet volledig. Het zal ten slotte nochtans al de belastingplichtigen, of ze uitvoerders zijn of niet, op gelijke voet plaatsen.

Dienaangaande weze vermeld dat, sedert de herziening van de douanerechten in Juni 1947, de *selectie-taxe* bij de uitvoerrechten op zekere landbouwproducten gevoegd werd.

Andere belastingen

Naast die drie voornaamste belastingen worden er nog tal van andere geheven (14). Afgezien van de personele belasting zijn ze van minder belang.

Deze laatste is een indiciaire belasting die bij een decreet van 16 Juli 1890 werd ingevoerd. Ze bleef voortbestaan na de invoering van de belasting op het inkomen. Haar invordering geschiedt zeer vlot en zij levert vrij vaste opbrengsten en wel ca. fr 30 miljoen 's jaars, gedurende de laatste jaren. Ze wordt thans geheven op de oppervlakte van gebouwen en bouwwerken, op onbebouwde gronden, op bedienden, huis-

(14) Personele belasting, proportioneel recht op de oprichting of de kapitaalsverhoging van vennootschappen op aandelen met beperkte aansprakelijkheid, vergunningen aan trafikanten en rijbewijzen, jachtverloven, verloven voor het dragen van wapens, voor verkoop van vuurwapens en munitie, vergunning voor aanwerving van arbeiders, vergunningen voor invoer en verkoop van alcoholhoudende dranken, katoentaks, taks op de paddy, benzinetaks, oogstvergunning, houtkapvergunning, vergunningen voor houtaankoop en woudtaks, registratierechten op ivoor, vergunningen voor mijnprospectie, onroerende registratie- en mutatierechten, havenrechten, loodsgelden, inschrijvingsrechten voor schepen, rechten op de algemene werken van betonning en uitbaggering, ankerrecht, mijnbouwcljns.

personeel en werklieden, op de schepen en boten, op de voertuigen en de mijnconcessies. De inlanders zijn niet onderworpen aan de belasting op de eerstgenoemde vier grondslagen voor zooverre zij geen nijverheids- of handelonderneming bezitten waarin ten minste één bediende of werkman is te werk gesteld. Diegenen die op één dier grondslagen belasting betalen zijn vrijgesteld van de hoofdelijke belasting.

Het Kongolees fiscaal stelsel wordt dus geleidelijk verbeterd.

De percentages werden hoofdzakelijk berekend met het oog op de dekking der uitgaven. Zekere schikkingen wijzen evenwel reeds op een bezorgdheid om de ontluikende nijverheid te beschermen. Het laat zich dus aanzien dat de belastingwetgeving haar fiscaal karakter zal verliezen naarmate de economische ontwikkeling van de Kolonie voortgang maakt en de lokale industrieën talrijker worden. Het belastingobject — thans nog zeer eng — zal alsdan veel omvangrijker worden en de uitvoerrechten zullen **kunnen vervangen worden door andere belastingen** die meer met de algemene evolutie in overeenstemming zijn.

* * *

III — Verloop van de uitgaven

De groepering der openbare uitgaven in vier rubrieken (zie tabel XII) geeft een beeld van de diverse aspecten van ons beschavingswerk. Die onderverdeling werd gemaakt om onderscheid te maken tussen de souvereiniteitsuitgaven, de uitgaven die hoofdzakelijk en rechtstreeks voor het beschavingswerk worden aangewend, verder diegenen die meer direct in de uitrusting der Kolonie voorzien, waarbij dan nog de uitgaven van de Dienst der Schuld, die met datzelfde doel gedaan worden, kunnen gevoegd.

TABEL XII

Gewone uitgaven (4)

(1939-1946)

(duizenden franken)

Bronnen: *Verlag over het bestuur van de Kolonie Belgisch-Kongo gedurende de jaren 1939-1944.*
PÉTILLON, Discours, Annexes.

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
I. Openbare schuld en rentewaarborgen	214.657	215.316	198.721	212.047	290.321	226.973	214.969	210.588
pCt. van het totaal...	32	30	28	20	29	26	13	11
II. Souvereiniteitsuitgaven (1)	255.412	245.408	266.091	312.897	366.897	373.168	775.663	804.961
pCt. van het totaal...	38	35	38	39	36	37	49	42
III. Uitgaven voor beschavingswerk (2).	95.696	132.158	103.915	111.163	163.993	179.953	242.650	325.751
pCt. van het totaal...	14	19	15	14	16	18	15	17
IV. Uitgaven voor uitrusting (3)	119.338	117.873	141.610	178.351	236.211	260.015	399.174	567.293
pCt. van het totaal...	16	16	19	21	19	20	23	30
V. = I+IV in pCt. van het totaal...	48	46	47	47	48	48	46	41

(1) Allerlei bestuursuitgaven, o.m. de territoriale dienst, inlandse zaken, werkkrachten, Politie.
(2) Uitgaven van het Kolonisatiebureau, Koloniale School, Dienst voor het Onderwijs, Erediensten, Missies, Openbare Liefdadigheid en Sociale Werken, Dienst van het Gezondheidswezen.
(3) Uitgaven voor Laboratoria, Koloniale Tuin, Cartographische Dienst, openbare werken, bruggen, telegraaf- en telefoonverbindingen, vervoerwezen, waterwegen, bossen, landbouw, enz.
(4) Deze cijfers bevatten niet « de uitgaven op afgesloten dienstjaren » noch die van het « Crisis- en Voorzorgsfonds ».

Het aandeel der zogenaamde beschavings- en kolonisatieuitgaven bewoog tussen 14 en 18 pCt.; van 1945 tot 1946 steeg het van 15 tot 17 pCt. in weerwil van de aangroei der totaaluitgaven. Die verhouding mag niettemin gering genoemd worden en de na-oorlogse reconversie kon hierin geen verbetering brengen.

Zoals het Bestendig Comité van het Koloniaal Congres in 1925 liet opmerken (15) — en die opmerking heeft nog niets van haar waarde ingeboet — voorzag het Gouvernement eerst in de meest dringende taken. Het heeft het grootste deel van zijn beperkte middelen aangewend om de administratie op stevige grondslag in te richten.

Sedert het einde der vijandelijkheden namen de souvereiniteitsuitgaven een aanzienlijke uitbreiding. In 1945 overschreden ze 49 pCt. van het totaal, dan wanneer ze sinds 1939 tussen 35 en 38 pCt. schommelden.

(15) *De financiële politiek van Belgisch-Kongo, 1925, blz. 17.*

Het aandeel voor de wederuitrusting en de dienst der schuld bleef tot in 1945 voortdurend om en bij de helft van de gewone totaaluitgaven bewegen. In 1946 bedroeg het nog slechts 41 pCt.

Tijdens de laatste jaren vóór 1940 vermeerdeerde de rentelast niet. Tevoren was hij evenwel sterk toegenomen, hoofdzakelijk vóór de depressieperiode, wat in grote mate bijdroeg tot de budgetaire moeilijkheden van dien tijd.

Tabel XIII verstrekt gegevens nopens de evolutie der openbare schuld. Ze staven onze bewering aangaande haar stabiliteit en haar tendens tot vermindering gedurende de vijandelijkheden.

Een vermindering hiervan kon verwezenlijkt worden dank zij begrotingsoverschotten en de omstandigheid dat in een deel der koloniale uitgaven door de Belgische Schatkist voorzien werd. Van *fr* 4.473 miljoen einde 1939 daalde ze tot *fr* 3.849 miljoen einde 1946 (— *fr* 624 miljoen).

In 1947 werd de toestand der Thesaurie minder gunstig. De financiering van de buitengewone begro-

TABEL XIII

Openbare Schuld van Belgisch-Kongo per 31 December 1939 en per 31 December 1946

Bron: *Parlementaire Bescheiden*, Wetsontwerpen houdende de begroting van de Buitengewone Ontvangsten en Uitgaven van Belgisch-Kongo en het Vice-Gouvernement-Generaal van Ruanda-Urundi.

	31 December 1939	31 December 1946		31 December 1939	31 December 1946
A. — Gevestigde Schuld.					
2 ½ pCt. Lening 1887.....	300.000,—	300.000,—	2° Gewaarborgde rente en aflossing der preferente aandelen van de Société des Chemins de Fer Vicinaux du Congo :		
4 pCt. Lening 1896-1898.....	14.000.000,—	13.750.000,—	4 pCt. geconverteerd.....	113.165.000,—	107.001.500,—
4 pCt. aflosbare Lening 1901.....	31.532.500,—	30.832.500,—	6 pCt. niet geconverteerd.....	161.000,—	152.000,—
3 pCt. Lening 1904.....	27.884.500,—	26.884.500,—	3° Gewaarborgde 4 pCt. rente en terugbetaling der obligaties van de Société des Chemins de Fer Vicinaux du Congo uitgegeven als terugbetaling der Kasbons.....	94.434.000,—	78.592.500,—
4 pCt. Lening 1906.....	139.250.000,—	133.500.000,—	Gewaarborgde rente, aflossing en bedrijfsverlies aan de preferente aandelen van de Société des Chemins de fer Léopoldville-Katanga-Dilolo :		
4 pCt. aflosbare Lening 1909.....	6.292.500,—	6.163.000,—	4 pCt. geconverteerd.....	594.082.500,—	587.755.500,—
4 pCt. aflosbare Koloniale Schuld 1936	1.446.788.750,—	1.364.324.250,—	7 pCt. niet geconverteerd.....	2.917.500,—	2.869.500,—
3 ½ pCt. aflosbare Koloniale Schuld 1937 : gemachtigd :			Gewaarborgde 4 pCt. rente en aflossing der obligaties van de Société Anonyme Belge d'Exploitation de la Navigation Aérienne, geconverteerd.....	4.620.000,—	740.000,—
fr 1.100.000.000 uitgegeven....	1.018.502.400,—	1.018.502.400,—	4° Gewaarborgde 4 pCt. rente en terugbetaling voor de Lening van fr 50 miljoen toegestaan door Belgisch-Kongo aan de Société anonyme des Chemins de fer Vicinaux du Congo op 14 Maart 1939..	50.000.000,—	50.000.000,—
4 pCt. aflosbare Koloniale Schuld gemachtigd :			5° Gewaarborgde 4 pCt. rente en terugbetaling der Lening van fr 11.500.000 toegestaan door Belgisch-Kongo aan de Société des Chemins de Fer Vicinaux du Congo op 15 Maart 1939.....	11.500.000,—	11.500.000,—
fr 1.000.000.000 uitgegeven ...	813.875.000,—	813.875.000,—	6° Gewaarborgde 4 pCt. rente, aflossing en bedrijfsverlies aan kapitaals-aandelen van de Société des Chemins de Fer du Kivu:		
Aandeel van de Kolonie in de last van de Belgische 5 pCt. Lening 1932.	310.898.700,—	305.116.875,—	4 pCt. geconverteerd.....	128.615.000,—	—
Aflosbare Schuld 1925 tegenover de Belgische Schatkist :			6 pCt. niet geconverteerd.....	147.000,—	—
Geconverteerde Schuld.....	139.581.466,35	89.167.362,56	Totaal...	1.368.957.250,—	1.202.968.500,—
Niet-geconverteerde Schuld.....	44.074.213,13	30.317.874,13			
Britse Lening :			<i>Samenvatting.</i>		
£ 3.600.000 (betaling geschorst) .	pro memorie.		A. Gevestigde Schuld.....	3.992.980.029,48	3.832.733.761,69
Totaal...	3.992.980.029,48	3.832.733.761,69	B. Vlottende Schuld.....	480.004.400,—	15.900,—
B. — Vlottende Schuld.			C. Indirecte Schuld.....	1.368.957.250,—	1.202.968.500,—
Schatkistbons in omloop.....	480.004.400,—	15.900,—	EINDTOTAAL...	5.841.941.679,48	5.035.718.161,69
C. — Indirecte schuld					
1° Gewaarborgde minimumrente van 4 pCt. en aflossing der aandelen van de Compagnie des Chemins de fer du Congo Supérieur aux Grands Lacs Africains.....	110.121.750,—	107.977.500,—			
Gewaarborgde rente en aflossing der obligaties van de Compagnie des Chemins de fer du Congo Supérieur aux Grands Lacs Africains :					
4 pCt. geconverteerd.....	10.323.500,—	10.247.000,—			
Gewaarborgde rente en aflossing der obligaties van de Compagnie des Chemins de fer du Congo Supérieur aux Grands Lacs Africains :					
4 pCt. geconverteerd.....	248.281.500,—	245.554.500,—			
6 pCt. niet geconverteerd.....	588.500,—	578.500,—			

ting vereiste de uitgifte van een aanzienlijk bedrag Schatkistcertificaten, zodat per einde jaar de vlot-tende schuld *fr* 425 miljoen (16) beliep en de geza-menlijke schuld *fr* 4.226 miljoen. Aldus was opnieuw de toestand van 31 December 1939 bereikt.

Het bedrag der buitenlandse leningen is niet noe-

---

(16) Wijzen wij er op dat de stijging der Schuld ongetwijfeld grotendeels te wijten is aan de samenstelling, door overdracht van Schatkistbons, van het kapitaal der nieuwe organen: Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Midden-Afrika en het Fonds voor het Welzijn der Inlanders.

menswaardig. Hierop kan niet genoeg nadruk gelegd worden omdat de rentelast der buitenlandse schuld zware economische gevolgen meebrengt in die landen wier bedrijvigheid afgestemd is op uitvoer van grondstoffen waarvan de prijzen aan sterke schommelingen onderhevig zijn. De buitenlandse leningen verhogen over het algemeen de vaste last der leningen en vermeerderen dat aandeel der openbare uitgaven dat niet kan ingekrompen worden, met al de nadelige gevolgen die in een tijdvak van verminderde fiscale opbrengsten daarmee gepaard gaan.

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hoger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — Algemene economische en sociale wetgeving
- II. — Geld-, bank- en financieewezen
- III. — Landbouw
- IV. — Nijverheid
- V. — Arbeid
- VI. — Binnenlandse handel
- VII. — Buitenlandse handel
- VIII. — Verkeerswezen
- IX. — Prijzen en lonen
- X. — Rantsoenering en ravitaillering
- XI. — Wederopbouw en oorlogsschade.

I — ALGEMENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

Besluit van de Regent van 15 October 1947
genomen in uitvoering van de besluitwet dd. 25 Februari 1947, tot samenvoeging en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel der mijnwerkers en de er mee gelijkgestelden (Staatsblad, 15 Januari 1948, blz. 386).

Wet van 27 December 1947
houdende toekenning van een vergoeding tot compensatie van de stijging der huurprijzen (Staatsblad, 1 Januari 1948, blz. 20).

Wet van financiën van 30 December 1947
voor het dienstjaar 1948 (Staatsblad, 1 Januari 1948, blz. 6).

Wet van 31 December 1947
inzake douanen en accijnzen (Staatsblad, 1 Januari 1948, blz. 3).

Wet van 31 December 1947
betreffende het fiscaal régime van tabak (Staatsblad, 1 Januari 1948, blz. 8).

Ministerieel besluit van 31 December 1947
inzake het fiscaal régime van tabak (Staatsblad, 1 Januari 1948, blz. 10).

Wet van 31 December 1947
houdende tijdelijke verlenging van het voorrecht en van de wettelijke hypotheek inzake inkomstenbelastingen (Staatsblad, 1 Januari 1948, blz. 19).

Ministerieel besluit van 31 December 1947
betreffende het fiscaal régime van inlandse mousserende gegiste dranken (Staatsblad, 10 Januari 1948, blz. 259).

Ministerieel besluit van 31 December 1947
waarbij de heffing van de accijns op gegiste vruchten-drink en op sommige alcoholhoudende vloeistoffen gereguleerd wordt (Staatsblad, 10 Januari 1948, blz. 261).

Besluit van 10 Januari 1948
tot wijziging van het besluit van de Regent van 14 December 1945, gewijzigd bij dat van 6 Mei 1947, houdende regeling van de toekenning ener vergoeding aan de rechthebbenden der soldijtrekkende militairen uit het Belgisch leger (Staatsblad, 17 Januari 1948, blz. 414).

Besluit van de Regent van 15 Januari 1948
houdende samenschakeling van de wetten en besluiten betreffende de inkomstenbelastingen (Staatsblad, 21 Januari 1948, blz. 486).

Besluit van de Regent van 16 Januari 1948
houdende samenschakeling van de wetten betreffende de nationale crisisbelasting (Staatsblad, 21 Januari 1948, blz. 524).

II — GELD-, BANK- EN FINANCIËWEZEN

Besluit van de Regent van 29 December 1947
betreffende de consolidatie en de aflossingsmodaliteiten van het op 1 Juli 1947 nog niet gebruikte saldo der credieten van 100 miljoen Canadese dollars toegestaan aan België door de Regering van Canada (Staatsblad, 9 Januari 1948, blz. 233).

Ministerieel besluit van 9 Januari 1948
tot wijziging van dit van 11 Januari 1946 betreffende de vrije omloop van de ter Beurze verhandelde effecten (Staatsblad, 14 Januari 1948, blz. 360).

Ministerieel besluit van 15 Januari 1948
houdende wijziging van het ministerieel besluit van 9 Januari 1948 betreffende de vrije omloop van de ter Beurze verhandelde effecten (Staatsblad, 17 Januari 1948, blz. 410).

III — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 22 December 1947
tot wijziging en aanvulling van het ministerieel besluit van 6 Januari 1947 betreffende de levering der zuivelproducten (Staatsblad, 2-3 Januari 1948, blz. 39).

Besluit van 22 December 1947
betreffende de vleesleveringen (Staatsblad, 11 Januari 1948, blz. 291).

Besluit van 23 December 1947
betreffende de aangifte van de melkveestapel, de wijze van levering, de fabricage en de verdeling der zuivelproducten, het verlenen en het inhouden van melk- en vetstoffenzegels aan zekere categorieën producenten (Staatsblad, 9 Januari 1948, blz. 242).

Besluit van 23 December 1947
waarbij deze van 30 Januari 1946 en 25 Mei 1946, betreffende de aangifte van de melkveestapel worden afgeschaft (Staatsblad, 11 Januari 1948, blz. 291).

Besluit van 23 December 1947
betreffende de levering der melkproducten (Staatsblad, 14 Januari 1948, blz. 354).

Besluit van de Regent van 17 Januari 1948
waarbij een premie ingesteld wordt voor de productie van tarwe (Staatsblad, 28 Januari 1948, blz. 711).

Voor de hoeveelheid tarwe van de oogst van 1948, welke door een landbouwbedrijf geleverd wordt boven de hoeveelheid welke hetzelfde bedrijf op de oogst van 1946 moest leveren, wordt aan het bedrijfshoofd een premie toegekend van fr 120 per 100 kg.

Ministerieel besluit van 26 Januari 1948
betreffende de melkleveringen (Staatsblad, 31 Januari 1948, blz. 818).

Ministerieel besluit van 29 Januari 1948
betreffende de mobilisatie der graangewassen van de oogst 1947 (Staatsblad, 31 Januari 1948, blz. 817).

IV — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 2 December 1947
houdende beperking van het gebruik van elektrische energie voor verlichting der uitstalramen en de binnenverlichting der winkels en warenhuizen. — Erratum (Staatsblad, 10 Januari 1948, blz. 265).

Uitvoeringsbesluit van 26 December 1947
van het koninklijk besluit n° 81 van 28 November 1939 houdende inrichting der steunverlening aan de

nieuwe nijverheden (Staatsblad, 18 Januari 1948, blz. 428).

Dit besluit bepaalt de voorwaarden voor het toekennen van het voordeel van de Staatswaarborg van goede afloop betreffende de terugbetaling van door openbare credietinstellingen toegestane leningen, voorzien bij artikel 1 van het koninklijk besluit n° 81 van 28 November 1939.

V — ARBEID

Ministerieel besluit van 3 Januari 1948

betreffende de toepassing van hoofdstuk II van titel V van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming tot instelling van de organen voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werklokalen in de handels- en nijverheidsondernemingen, alsmede in de openbare diensten en inrichtingen van openbaar nut (Staatsblad, 17 Januari 1948, blz. 411).

Besluit van 14 Januari 1948

Wijzigingen aan de bepalingen der reglementering inzake steun aan onvrijwillige werklozen (Staatsblad, 25 Januari 1948, blz. 650).

Besluit van de Regent van 15 Januari 1948

tot wijziging van het besluit van 16 Februari 1946, gewijzigd bij dit van 28 October 1946, tot bepaling der algemene modaliteiten van toepassing der besluitwet van 3 Januari 1946, betreffende het jaarlijks verlof van de loontrekkende arbeiders (Staatsblad, 25 Januari 1948, blz. 656).

Ministerieel besluit van 19 Januari 1948

tot verhoging van de aanwezigheidsvergoeding voorzien door het besluit van de Regent van 26 September 1946 tot instelling van een Fonds voor Bestaanszekerheid voor de arbeiders der haven van Antwerpen (Staatsblad, 24 Januari 1948, blz. 622).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 15 December 1947

betreffende de beroepsopleiding en -volmaking in de ambachten en neringen (Staatsblad, 5-6 Januari 1948, blz. 102).

Besluit van 15 December 1947

houdende intrekking van het ministerieel besluit van 27 December 1944, waarbij een driemaandelijks telling van de voorraden afgewerkte textielproducten bij sommige handelaars en fabrikanten wordt voorgeschreven (Staatsblad, 22 Januari 1948, blz. 537).

Ministerieel besluit van 15 Januari 1948

tot aanvulling van het besluit dd. 5 Februari 1946 betreffende de reglementering van de verdeling der gerantsoeneerde eetwaren (Staatsblad, 25 Januari 1948, blz. 661).

De bevoorrading in suiker voor nijverheids- of ambachtsgebruik der erkende fabrikanten en ambachtslieden zal voortaan zonder bevoorradingsmachtiging geschieden.

Besluit van de Regent van 23 Januari 1948

betreffende de aangifte van voorraden en de terugbetaling van zekere Staatstussenkomsten inzake ravitaillering (Staatsblad, 25 Januari 1948, blz. 661).

Dit besluit richt een telling der voorraden per 27 Januari 1948 voor zekere producten in, waarvan de prijzen, ingevolge de afschaffing der toelagen, zullen gewijzigd worden, derwijze bedoelde toelagen ten voordele van de Schatkist terug te vorderen.

Ministerieel besluit van 26 Januari 1948

betreffende de leveringen, aankopen, verkopen en verdelingen van het vee, het vlees en de vleesproducten, en betreffende het afschaffen van de vleesrantsoenering (Staatsblad, 31 Januari 1948, blz. 818).

Gelet op de besluitwet dd. 22 Januari 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering betreffende

de ravitaillering van het land, gewijzigd en aangevuld bij de besluitwetten van 14 en 18 Mei, 7 en 29 Juni 1946;

Gelet op de besluitwet dd. 30 Januari 1947, betreffende de reglementering van de verdeling der eetwaren en producten van eerste noodwendigheid;

Overwegende dat de toestand van de internationale vleesmarkt zich verbeterd heeft en dat de toekenning van toelagen voor dit product opgeheven werd;

Overwegende dat in deze omstandigheden talrijke maatregelen tot vrijheidsbeperking thans mogen ingetrokken zonder gevaar voor de normale vleesbevoorrading van de bevolking;

Overwegende dat er bijgevoelg aanleiding toe bestaat de reglementering aan de huidige toestand aan te passen,

Besluit :

Artikel 1. — De reglementering betreffende de verplichte levering van vee aan de markten wordt ingetrokken. De werking van de markten wordt voortgezet als vrije markten.

Art. 2. — Onverminderd de bepalingen betreffende de prijzenreglementering, zijn de aankopen van vee vrij en zijn de aan- of verkopen van vlees en van vleesproducten, met uitzondering aan het ingevoerd reuzelvet, niet meer aan de rantsoeneringsreglementering der eetwaren onderworpen.

Art. 3. — Elke koper mag het erkend slachthuis kiezen, waarin hij het aangekochte vee wenst te laten slachten.

Art. 4. — Wat echter het ingevoerd vee en vlees betreft blijft de invoerder onderworpen aan de richtlijnen van de Minister van Invoer en Ravitaillering.

Art. 5. — Het is verboden vlees of vleesproducten te verkopen 's Dinsdags en Vrijdags. De beenhouwerijen en spekslagerijen mogen op deze dagen voor het publiek niet toegankelijk zijn, behoudens deze welke beschikken over een gespecialiseerde slagersbank voor de verkoop van pluimvee en/of wild.

Art. 6. — Het is verboden 's Dinsdags en Vrijdags gerechten op te dienen en te verbruiken welke vlees, vleesproducten of wild andere dan gevogelte bevatten, in de hotels, spijshuizen en in de consumptieinrichtingen voor het publiek of enkel bepaalde leden toegankelijk.

Art. 7. — De artikelen 5 en 6 van onderhavig besluit zijn niet toepasselijk op de wettelijke feestdagen, noch daags te voren.

Art. 8. — Elke inbreuk op de bepalingen van onderhavig besluit wordt opgespoord, vervolgd en bestraft overeenkomstig de bepalingen van de besluitwet van 22 Januari 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering betreffende de bevoorrading van het land, gewijzigd en aangevuld door de besluitwetten van 14 en 18 Mei, 7 en 29 Juni 1946.

Ministerieel besluit van 26 Januari 1948

houdende afschaffing van deze ongeldig gemaakt door het van kracht worden van het besluit van 26 Januari 1948 betreffende de leveringen, aan- en verkopen, en verdelingen van vee, vlees en vleesproducten, alsook de opheffing van de rantsoenering van de vleeswaren (Staatsblad, 31 Januari 1948, blz. 819).

Ministerieel besluit van 30 December 1947

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 15 Juni 1947 tot intrekking en ter vervanging van het ministerieel besluit van 5 Augustus 1946 tot samenordering van de reglementering der steenkolendistributie (Staatsblad, 1 Januari 1948, blz. 26).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Besluit van de Regent van 22 December 1947

waarbij het besluit van 9 Augustus 1939, betreffende de aanduiding van het land van fabricage van zekere visconserven, afgeschaft wordt (Staatsblad, 4 Januari 1948, blz. 93).

Kinderbijslag voor loontrekkenden

Ministerieel besluit van 29 December 1947

houdende ontheffing van de afhouding te verrichten op de koopprijs van waren herkomstig uit Nederland (Staatsblad, 10 Januari 1948, blz. 265).

VIII — VERKEERSWEZEN

Ministerieel besluit van 8 December 1947

houdende bepaling van aantal, samenstelling en werking van de raadgevende comité's voorzien bij de besluitwetten dd. 12 December 1944, houdende oprichting van de Dienst voor Regeling der Binnenvaart en van de Belgische Sleepvaartgroepering (Staatsblad, 24 Januari 1948, blz. 623).

Ministerieel besluit van 31 December 1947

houdende oprichting van de Commissie voor het Bestuderen van de Samenordering van het Binnenvaart Vervoer (Staatsblad, 11 Januari 1948, blz. 307).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Ministerieel besluit van 15 December 1947

houdende vaststelling van de prijzen van azijn (Staatsblad, 28 Januari 1948, blz. 710).

Ministerieel besluit van 22 December 1947

houdende wijziging en aanvulling van het ministerieel besluit dd. 27 September 1947, houdende regeling van de prijzen van zalm in eigen nat (Staatsblad, 7 Januari 1948, blz. 131).

Ministerieel besluit van 29 December 1947

houdende regeling van de prijzen der eieren (Staatsblad, 2-3 Januari 1948, blz. 35).

Ministerieel besluit van 15 Januari 1948

houdende regeling van de prijzen der beschuit en paneermeel (Staatsblad, 19-20 Januari 1948, blz. 455).

Ministerieel besluit van 17 Januari 1948

houdende vaststelling der maxima-verkoopprijzen aan de verbruikers van de vaste minerale brandstoffen (Staatsblad, 19-20 Januari 1948, blz. 456).

Ministerieel besluit van 20 Januari 1948

tot wijziging van het besluit van 12 December 1946, tot aanvulling van de ministeriële besluiten van 12 Mei 1945 betreffende de publiciteit en de aanplakking der prijzen en van 1 Juli 1946, tot samenordering der prijsvormingsbesluiten (Staatsblad, 26-27 Januari 1948, blz. 681).

De beschikkingen van artikelen 1 en 2 van het ministerieel besluit van 12 December 1946, tot aanvulling van de ministeriële besluiten van 12 Mei 1945, betreffende de publiciteit en de aanplakking der prijzen en van 1 Juli 1946, tot samenordering der prijsvormingsbesluiten, worden ingetrokken.

Ministerieel besluit van 20 Januari 1948

tot vaststelling van de tarweprijs voor de oogst van 1948 (Staatsblad, 26 Januari 1948, blz. 711).

Dit besluit stelt de aan de producent voor de inlandse tarwe van de oogst van 1948 te betalen maximumprijs vast op fr 430 de 100 kg.

Bedoelde prijs doet geen afbreuk aan de bijzondere bepalingen die later kunnen getroffen worden betreffende de voorwaarden van levering, kwaliteit, variëteit, gehalte, kaliber en andere dewelke een prijsverhoging of vermindering kunnen voor gevolg hebben.

Ministerieel besluit van 28 Januari 1948

houdende wijziging van de prijzen van sommige voedingsproducten (Staatsblad, 31 Januari 1948, blz. 810).

Gezien de besluitwet dd. 22 Januari 1945, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering betreffende

de bevoorrading van het land, gewijzigd en aangevuld bij de besluitwet dd. 14 Mei 1946, houdende verscherping van de controle der prijzen, de besluitwet dd. 18 Mei 1946, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering betreffende de prijzen en bevoorrading van het land en de vaststelling van wedden en lonen en de besluitwetten dd. 7 en 29 Juni 1946;

Gezien het ministerieel besluit dd. 5 Mei 1945, houdende vaststelling der prijzen der ingevoerde landbouw-, tuinbouw- of voedingsproducten;

Gelet op het ministerieel besluit dd. 1 Juli 1946 tot samenordering der besluiten betreffende de prijsvorming van 12 October 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945 en het besluit dd. 9 Februari 1946, houdende samenstelling der maxima-prijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren;

Gezien het ministerieel besluit dd. 23 Mei 1946, houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten;

Gelet op het ministerieel besluit dd. 29 Juli 1947, houdende wijziging van de prijzen van de gesubsidieerde voedingswaren;

Gelet op het ministerieel besluit dd. 22 Augustus 1947, houdende reglementering van de prijzen van maïsblom;

Gelet op het ministerieel besluit dd. 22 Augustus 1947, houdende reglementering van de prijzen van druivensuiker;

Gelet op het ministerieel besluit dd. 21 September 1947, houdende regeling van de prijzen der zuivelproducten;

Gelet op het ministerieel besluit dd. 1 October 1947, houdende wijziging van het ministerieel besluit dd. 29 Juli 1947, houdende wijziging van de prijzen van de gesubsidieerde voedingswaren;

Gelet op het ministerieel besluit dd. 30 October 1947, houdende wijziging van dit dd. 1 October 1947, houdende wijziging van het ministerieel besluit dd. 29 Juli 1947, houdende wijziging van de prijzen van de gesubsidieerde voedingswaren;

Herzien het ministerieel besluit dd. 29 December 1947, houdende regeling der prijzen van de eieren;

Herzien het ministerieel besluit dd. 15 Januari 1948, houdende regeling van de prijzen van de beschuiten en paneermeel, Besluiten :

Artikel 1. — Het is eenieder verboden de producten bedoeld bij artikel 2 te koop aan te bieden, te kopen of te verkopen tegen hogere prijzen dan deze vastgesteld bij onderhavig besluit.

Art. 2. — De maxima-prijzen van de hierna opgesomde producten zijn deze vastgesteld in volgende paragrafen of voortvloeiend uit de daarin vervatte beschikkingen :

§ 1. Brood, kleine broodjes en Franse broden.

Maximum-prijs door de verbruiker te betalen :

	Het stuk.
a) Voor de broden van 600 g	fr 4,45
b) Voor de broden van 900 g	» 6,70
c) Voor de broden, waarvan het gewicht meer bedraagt dan 900 g, mag de prijs van fr 6,70 verhoogd worden met fr 2,25 per schijf van 300 g.	
d) Voor de broodjes van 56 g	» 0,75
e) Voor de Franse broden van 280 g	» 2,45
f) Voor de Franse broden van 560 g	» 4,80

§ 2. Melkbrood.

Maximum-prijs te betalen door de verbruiker :

	Het stuk.
a) Voor de broden van 600 g	fr 5,25
b) Voor de broden van 900 g	» 7,90
c) Voor de broden, waarvan het gewicht meer bedraagt dan 900 g, mag de prijs van fr 7,90 verhoogd worden met fr 2,65 per schijf van 300 g.	

§ 3. Meel.

A. Wettelijk meel bestemd voor het vervaardigen van brood.

1. Prijs te betalen aan de maalderij, waar geleverd vertrek molen, taxe niet inbegrepen, per 100 kg netto-gewicht	fr 668,55
2. Prijs te betalen aan groothandelaar, waar geleverd vertrek groothandelaar, taxe niet inbegrepen, per 100 kg netto-gewicht	» 691,—
3. Prijs te betalen door de verbruiker, per kg netto-gewicht	» 7,65

B. Tarwemeel gebuild op 75 pCt.

en wettelijk meel niet bestemd voor het vervaardigen van brood.

1. Prijs te betalen aan de maalderij, waar geleverd vertrek molen, taxe niet inbegrepen, per 100 kg	fr 780,—
2. Prijs te betalen voor de waar geleverd franco verwerker, taxe niet inbegrepen, per 100 kg	» 802,50

§ 4. Inlandse bakkergist.

a) Prijs te betalen door de bakker, levering vrachtvrij station of magazijn van de bakker, forfaitaire overdrachtstaxe niet inbegrepen :

Bij een wekelijks verbruik van 1.000 kg en meer, per kg	fr 15,20
Bij een wekelijks verbruik van 750 kg tot en met 999 kg, per kg	» 15,30
Bij een wekelijks verbruik van 500 kg tot en met 749 kg, per kg	» 15,40
Bij een wekelijks verbruik van 350 kg tot en met 499 kg, per kg	» 15,50
Bij een wekelijks verbruik van 240 kg tot en met 349 kg, per kg	» 15,55

b) Prijs te betalen aan de fabrikant door de groothandelaar (gisthandelaar), levering vrachtvrij station van de groothandelaar, forfaitaire overdrachtstaxe niet inbegrepen, per kg .....

c) Prijs van de gisthandelaar aan de bakkerij (voor een wekelijks verbruik van minder dan 240 kg), levering vrachtvrij magazijn van de bakker of van de kleinhandelaar, factuurtaxe niet inbegrepen :

1. Gemeenten van de Brusselse, Antwerpse en Luikse agglomeraties, per kg	» 17,75
2. Andere gemeenten, per kg	» 18,35
c) Prijs aan de verbruiker, per kg	» 21,75

§ 5. Deegwaren.

	Per kg verplakt.	Netto-gewicht onverpakt.
1. Prijs te betalen door de groothandelaar, waar geleverd franco station groothandelaar, forfaitaire taxe inbegrepen	fr 15,65	14,20
2. Prijs te betalen door de kleinhandelaar, waar geleverd franco winkel kleinhandelaar, factuurtaxe niet inbegrepen	» 16,85	15,30
3. Prijs te betalen door de verbruiker	» 19,20	17,40

De verkoopprijzen van de ingevoerde deegwaren mogen, bij toepassing van artikel 3 van het ministerieel besluit dd. 1 Juli 1946, tot samenordering der besluiten betreffende de prijsvorming van 12 October 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945, en het besluit dd. 9 Februari 1946, houdende vaststelling der maxima-prijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren, en welke ook de kwaliteit van de ingevoerde producten weze, de prijzen voorzien bij onderhavige paragraaf niet overschrijden.

Het is aan de fabrikanten, invoerders of groothandelaars verboden onrechtstreeks de marges van de tussenpersonen, voorzien bij onderhavige paragraaf, te verhogen door middel van kredietnota's of kortingen.

Er mogen slechts kortingen toegestaan worden voor werkelijke vervoersonkosten gedragen door deze tussenpersonen en die normaal ten laste zijn van de fabrikanten, de invoerders of de groothandelaars.

§ 6. Beschuiten.

A. Per pakje met een netto-inhoud van :

	1/3 kg	1/4 kg	1/6 kg
1. Prijs te betalen door de groothandelaar, waar geleverd franco station groothandelaar, forfaitaire overdrachtstaxe inbegrepen, per pakje	fr 6,65	5,—	3,35

2. Prijs te betalen door de kleinhandelaar, waar geleverd franco winkel kleinhandelaar, factuurtaxe niet inbegrepen, per pakje » 7,20 5,40 3,60

3. Prijs te betalen door de verbruiker, per pakje » 8,20 6,15 4,10

B. De maxima-prijzen van geraspte beschuiten zullen, in geen geval, de maxima-prijzen, vastgesteld bij onderhavig besluit voor de beschuiten, verminderd met fr 1,60 per kg, mogen overtreffen.

C. De verkoopprijzen van ingevoerde beschuiten en van ingevoerde geraspte beschuiten zijn, bij toepassing van artikel 3 van het ministerieel besluit dd. 1 Juli 1946, tot samenordering van de besluiten betreffende de prijsvorming van 12 October 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945, en het besluit dd. 9 Februari 1946, houdende vaststelling van de maxima-prijzen van de producten, stoffen, eet- of koopwaren, deze voorzien bij onderhavige paragraaf.

§ 7. Koekjes en speculoos.

A. Koekjes « Petit Belge », verpakt in halve-dozen van 1.800 g geborgd :

1. Prijs te betalen door de groothandelaar, franco station of magazijn groothandelaar, forfaitaire overdrachtstaxe inbegrepen, per kg netto ..... fr 23,90

2. Prijs te betalen door de kleinhandelaar, franco winkel kleinhandelaar, factuurtaxe niet inbegrepen, per kg netto ..... » 26,05

3. Prijs te betalen door de verbruiker, per kg netto ..... » 29,50

B. Speculoos, verpakt in halve-dozen van 1.800 g geborgd :

1. Prijs te betalen door de groothandelaar, franco station of magazijn groothandelaar, forfaitaire overdrachtstaxe inbegrepen, per kg netto ..... fr 26,50

2. Prijs te betalen door de kleinhandelaar, franco winkel kleinhandelaar, factuurtaxe niet inbegrepen, per kg netto ..... » 28,90

3. Prijs te betalen door de verbruiker, per kg netto ..... » 32,75

§ 8. Peperkoek.

A. Gewone peperkoek :

1. Prijs te betalen door de groothandelaar, waar geleverd franco station groothandelaar, forfaitaire taxe van 9 pCt. inbegrepen, per kg netto-gewicht ..... fr 16,45

2. Prijs te betalen door de kleinhandelaar, waar geleverd franco winkel kleinhandelaar, factuurtaxe niet inbegrepen, per kg netto-gewicht ..... » 17,45

3. Prijs te betalen door de verbruiker, per kg netto-gewicht ..... » 19,—

B. Fantasiepeperkoek :

1. Prijs te betalen door de groothandelaar, waar geleverd franco station groothandelaar, forfaitaire taxe van 9 pCt. inbegrepen, per kg netto-gewicht ..... fr 21,15

2. Prijs te betalen door de kleinhandelaar, waar geleverd franco winkel kleinhandelaar, factuurtaxe niet inbegrepen, per kg netto-gewicht ..... » 22,45

3. Prijs te betalen door de verbruiker, per kg netto-gewicht ..... » 24,40

Er wordt onder fantasiepeperkoek verstaan peperkoek tot wiens fabricatie natuurhonig, geconfijte vruchten, nootjes, amandelen aangewend worden. Deze opsomming dient tot voorbeeld en is niet beperkend; wordt enkel als gewone peperkoek beschouwd deze vervaardigd op basis van suiker, invertsuiker, kunsthonig of suikerstroop.

§ 9. Banketgebak.

Speculoos :

Prijs aan de verbruiker, per kg ..... fr 32,75

§ 10. Druivensuiker.

Artikel 3 van het ministerieel besluit dd. 22 Augustus 1947, houdende prijsregeling van druivensuiker, wordt gewijzigd als volgt :

De prijzen toe te passen voor druivensuiker, voor levering franco station of magazijn koper, overdrachtstaxe inbegrepen, verpakking te borgen, mogen in geen geval volgende maxima overschrijden :

1. Druivensuiker « 44° Bé confiseur », verkocht in metalen vaten, per 100 kg netto ... fr. 1.073,—

2. Druivensuiker « massé 80 pCt. », verkocht in zakken, per 100 kg netto ..... » 1.005,—

Voor de druivensuiker « 44° Bé confiseur », geleverd in vaten, mag de prijs vermeld onder cijfer 1 van onderhavige littera verhoogd worden met fr 10,— per 100 kg.

§ 11. Maïsbloem.

Artikel 3 van het ministerieel besluit dd. 22 Augustus 1947, houdende de prijsregeling van de maïsbloem, wordt als volgt gewijzigd :

A. Voor onverpakte waar.

1. Prijs in rekening te brengen van de groothandelaar, waar geleverd franco station groothandelaar, taxe inbegrepen, per 100 kg netto ..... fr 1.056,—

2. Prijs in rekening te brengen van de kleinhandelaar, waar geleverd franco winkel kleinhandelaar, taxe niet inbegrepen, per kg netto ..... » 11,50

3. Prijs te betalen door de verbruiker, per kg netto ..... » 13,55

B. Voor waar,

verpakt per hoeveelheid van maximum 250 g.

1. Prijs in rekening te brengen van de groothandelaar, waar geleverd franco station groothandelaar, taxe inbegrepen, per kg netto-gewicht ..... fr 16,—

2. Prijs in rekening te brengen van de kleinhandelaar, waar geleverd franco winkel kleinhandelaar, factuurtaxe niet inbegrepen, per kg netto-gewicht ..... » 17,40

3. Prijs te betalen door de verbruiker, per kg netto-gewicht ..... » 19,80

§ 12. Rundvlees.

A. Vers vlees.

1. Op-voet :

Prijs te betalen voor het vee op voet, voor een rendement van 60 pCt. en meer, per kg ..... fr 29,—

Prijs te betalen voor het vee op voet, voor een rendement van 50 à 51 pCt., per kg ..... » 20,—

2. Voor verkoop in 't klein :

Prijs te betalen door de verbruiker, per kg:

Braadvlees ..... fr 80,—
Stoof- en soepvlees zonder beenderen ..... » 45,—
Gehakt ..... » 45,—
Soepvlees met beenderen ..... » 38,—

B. Bevroren vlees.

Prijs te betalen door de verbruiker, per kg:

Braadvlees ..... fr 70,—
Stoof- en soepvlees zonder beenderen ..... » 35,—
Gehakt ..... » 35,—
Soepvlees met beenderen ..... » 28,—

§ 13. Paardenvlees.

1. Op voet :

Prijs te betalen voor het vee op voet :

Eerste categorie, per kg ..... fr 13,—
Tweede categorie, per kg ..... » 9,50

2. Voor verkoop in 't klein :

Prijs te betalen door de verbruiker, per kg :

Braadvlees, eerste categorie ..... fr 45,—
Braadvlees, tweede categorie ..... » 40,—
Stoofvlees en gehakt ..... » 27,50
Soepvlees met beenderen ..... » 25,—

§ 14. Schapenvlees.

1. Op voet :

Maxima-prijs te betalen voor het vee op voet, per kg ..... fr 15,—

2. Voor verkoop in 't klein :

Prijs te betalen door de verbruiker, per kg :

Braadvlees, eerste categorie ..... fr 50,—
Braadvlees, tweede categorie ..... » 45,—
Stoofvlees ..... » 25,—

§ 15. Reuzel.

	Franco bestemming in lichter of op wagon	Aan kleinhandelaar ex-magazijn groothandelaar	Franco magazijn kleinhandelaar	Aan verbruiker
Prijs te betalen per kg reuzel niet geconditionneerd voor de verkoop in 't klein	36,25	38,50	39,25	45,—
Prijs te betalen per kg reuzel geconditionneerd door de groot-handelaar voor de verkoop in 't klein	35,75	39,25	40,—	45,—
Prijs te betalen per kg reuzel geconditionneerd voor de verkoop in 't klein	36,75	39,25	40,—	45,—

§ 16. Boter.

Artikel 3 van het ministerieel besluit dd. 21 September 1947, houdende prijsregeling van de melkproducten, wordt als volgt gewijzigd :

1. Melkerijboter :

	Boter met contrôlemerk.	Boter van 2° hoedanigheid	Boter van 3° hoedanigheid
a) Prijs te betalen door de groothandelaar, af zuivelfabriek, per kg	88,25	83,25	78,25
b) Prijs te betalen bij levering franco kleinhandelaar, per kg	90,25	85,25	80,25
c) Prijs te betalen door grootverbruiker, af groothandelaar, per kg	91,50	86,50	81,50
d) Prijs te betalen bij levering franco grootverbruiker, per kg	92,—	87,—	82,—
e) Prijs te betalen door verbruiker, per kg	95,—	90,—	85,—

2. Landboter :

Door landboter dient verstaan te worden, boter bereid in zuivelfabrieken die over geen pasteurisatieinrichting beschikken en door deze laatsten enkel aan aangenomen tussenpersonen en zuivelfabrieken verkocht worden.

- a) Prijs te betalen door de aangenomen tussenpersonen of zuivelfabriek, af boterfabriek, per kg ..... fr 80,75
- b) Prijs te betalen bij levering franco kleinhandelaar, per kg ..... » 82,75
- c) Prijs te betalen bij levering franco grootverbruiker, per kg ..... » 84,50
- d) Prijs te betalen door verbruiker, per kg ... » 87,50

3. Hoeveboter :

- a) Prijs te betalen aan producent door aangenomen tussenpersonen, per kg ..... fr 87,—
- b) Prijs te betalen door groothandelaar of boterverdeelcentrale, per kg. .... » 79,—
- c) Prijs te betalen voor boter geleverd franco kleinhandelaar, per kg ..... » 81,—
- d) Prijs te betalen voor boter geleverd franco grootverbruiker, per kg ..... » 83,—
- e) Prijs te betalen door verbruiker in winkels, per kg ..... » 85,—
- f) Prijs te betalen door verbruiker voor hoeveboter, af hoeve, per kg ..... » 87,—

Door de in onderhavig besluit aangehaalde grootverbruiker dient verstaan te worden iedere gemeenschap die op ten minste twintig rantsoenen boter per maand recht heeft.

4. Keukenboter :

Prijs te betalen af producent, per kg ..... fr 30,—
De prijs te betalen voor boter ongeschikt voor rechtstreeks verbruik is deze vastgesteld voor keukenboter.

Voor boter verpakt in pakjes van minder dan één kilogram, mogen de prijzen vermeld in onderhavig besluit verhoogd worden met 50 centiemen per kilogram. De verbruikersprijs echter mag hierdoor niet verhoogd worden.

Voor gezouten boter worden de prijzen voorzien in onderhavig besluit verminderd met :

- Fr 1,— per kg boter wanneer deze laatste 0 tot 3 pCt. zout bevat;
- Fr 2,— per kg boter wanneer deze laatste 3 tot 6 pCt. zout bevat;
- Fr 3,— per kg boter wanneer deze laatste 6 tot 9 pCt. zout bevat;
- Fr 4,50 per kg boter wanneer deze laatste meer dan 9 pCt. zout bevat.

§ 17. Margarine.

- Prijs te betalen door de kleinhandelaar, franco winkel, per kg ..... fr 26,70
- Prijs te betalen door de verbruiker, per kg... » 30,—

§ 18. Tafelolie.

Prijs te betalen door de groothandelaar, franco magazijn, taxe inbegrepen :

- Arachide-, mais- en olijfolie, per liter ..... fr 36,60
- Andere tafelolie, per liter ..... » 35,—
- Prijs te betalen door de kleinhandelaar, franco winkel, taxes inbegrepen :
- Alle soorten tafelolie, per liter ..... fr 39,50
- Prijs te betalen door de verbruiker :
- Alle soorten tafelolie, per liter ..... fr 42,50

§ 19. Waren bestemd voor veevoeding.

4. Prijzen te betalen door de fabrikanten van veevoerders :

- 1. Voedergranen ..... fr 650,—
- 2. Ingevoerde voederkoeken ..... » 690,—
- Deze prijzen gelden voor waren geleverd door de secties van de Interportuaire Unie, taxes inbegrepen, niet franco, per 100 kg netto-gewicht.
- 3. Ingevoerde zemelen, geleverd door de secties van de Interportuaire Unie, taxe niet inbegrepen, niet franco, per 100 kg netto-gewicht, fr 400,—.
- 4. Zemelen, af molen, op wagon of vrachtwagen, taxe niet inbegrepen, per 100 kg B/N, fr 400,—.
- 5. Inlandse voederkoeken, af fabriek op wagon of vrachtwagen, taxe niet inbegrepen, per 100 kg netto-gewicht ..... fr 660,30
- 6. Kriel ..... » 500,—
- 7. Havervoedermeel :
  - a) Minder dan 10 pCt. celstof ..... » 391,—
  - b) Met 10 à 20 pCt. celstof ..... » 312,50
  - c) Met meer dan 20 pCt. celstof ..... » 234,50
- 8. Kleine haver ..... » 525,—
- 9. Haver- en speltellen ..... » 190,—
- 10. Vlees- en vismeel per pCt. aan eiwit ..... » 10,50
- 11. Inlandse melasse met een gehalte van 45 pCt. Clerget ..... » 167,30

De prijzen van de grondstoffen vermeld onder de n^{rs} 6 tot en met 11, gelden per 100 kg netto-gewicht, waar geleverd vertrek op wagon of vrachtwagen, taxes niet inbegrepen.

B. Prijzen te betalen door de verbruiker of de veehouder-verbruiker :

1. Voedergranen	fr 683,50
2. Voederkoeken	» 723,50
3. Zemelen	» 452,85

Deze prijzen gelden per 100 kg netto-gewicht, waar geleverd franco verbruiker of franco hoeve van de veehouder-verbruiker, taxes niet inbegrepen.

Art. 3. — Zijn nog alleen onderworpen aan de regel van de normale prijzen, zoals omschreven :

bij artikel 1, §§ 2 en 3, van de besluitwet van 22 Januari 1945, gewijzigd en aangevuld door de besluitwetten van 14 en 18 Mei en van 7 en 29 Juni 1946, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering betreffende de bevoorrading van het land;

bij artikel 1 van de besluitwet van 14 Mei 1946, houdende verscherping van de controle der prijzen;

bij artikelen 1 en 2 van het ministerieel besluit van 1 Juli 1946, tot samenordering der besluiten betreffende de prijsvorming van 12 October 1944, 1 Juni, 20 Juni en 15 October 1945 en het besluit dd. 9 Februari 1946, houdende vaststelling der maxima-prijzen der producten, stoffen, eet- of koopwaren;

De prijzen van de hieronder vermelde producten : chocolade, couverturechocolade, cacao in poeder, varkenvlees, kalfsvlees, vleeswaren, slachtafval, eieren.

Art. 4. — Zijn afgeschaft wat betreft de producten vermeld in artikel 3 van onderhavig besluit, de beschikkingen betreffende de maxima-prijzen voorzien : bij artikel 2, § 29, van het ministerieel besluit dd. 23 Mei 1946, houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten, gewijzigd en aangevuld door de ministeriële besluiten dd. 4 en 15 Juni, dd. 1, 20 en 30 Juli, dd. 12, 16, 17 en 29 Augustus, dd. 3, 6, 7 en 26 September, dd. 14 en

28 October, dd. 13, 18 en 27 November, van 30 December 1946, 10 Januari en 8 Maart 1947;

bij het ministerieel besluit van 24 Juli 1947, houdende regeling van de prijzen van slachtvee;

bij het artikel 2, §§ 1 tot 14 en § 22, van het ministerieel besluit van 29 Juli 1947, houdende wijziging van de prijzen van gesubsidieerde voedingswaren;

bij artikel 3 van het ministerieel besluit van 22 Augustus 1947, houdende regeling van de prijzen van maïs-bloem;

bij artikel 3 van het ministerieel besluit van 22 Augustus 1947, houdende regeling van de prijzen van druiven-suiker;

bij artikel 3, §§ 1 tot 4, van het ministerieel besluit van 21 September 1947, houdende regeling van de prijzen van zuivelproducten;

bij het ministerieel besluit van 1 October 1947, houdende wijziging van het ministerieel besluit van 29 Juli 1947, houdende wijziging van de prijzen van gesubsidieerde voedingswaren;

bij het ministerieel besluit van 29 December 1947, houdende regeling van de prijzen der eieren;

bij het ministerieel besluit van 15 Januari 1948, houdende regeling van de prijzen van de beschuiten en paneermeel.

Art. 5. — De inbreuken op de beschikkingen van onderhavig besluit worden opgespoord, vastgesteld, vervolgd en bestraft overeenkomstig de beschikkingen van de hoofdstukken II en III van de besluitwet dd. 22 Januari 1945, gewijzigd en aangevuld bij de besluitwet dd. 14 en 18 Mei en dd. 7 en 29 Juni 1946, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering betreffende de bevoorrading van het land.

Art. 6. — Onderhavig besluit treedt in werking op 1 Februari 1948.

X — RANTSOENERING EN RAVITAILLERING

Besluit van 22 December 1947

betreffende de vleesleveringen (Staatsblad, 11 Januari 1948, blz. 291).

Besluit van 23 December 1947

betreffende de aangifte van de melkveestapel, de wijze van levering, de fabricage en de verdeling der zuivelproducten, het verlenen en het inhouden van melk- en vetstoffenzegels aan zekere categorieën producenten (Staatsblad, 9 Januari 1948, blz. 242).

Besluit van 23 December 1947

betreffende de levering der melkproducten (Staatsblad, 14 Januari 1948, blz. 354).

Ministerieel besluit van 27 December 1947

betreffende de spijshuizen (Staatsblad, 9 Januari 1948, blz. 234).

Ministerieel besluit van 26 Januari 1948

betreffende de leveringen, aankopen, verkopen en verdelingen van het vee, het vlees en de vleesproducten, en betreffende het afschaffen van de vleesrantsoenering (Staatsblad, 31 Januari 1948, blz. 818). (Zie tekst rubriek VI.)

XI — WEDEROPBOUW EN OORLOGSSCHADE

Besluit van de Regent van 7 November 1947

tot bepaling van de voorwaarden van vorm en de termijn van indiening der aanvragen tot Staatstussenkomst in de herstelling der oorlogsschade aan private goederen. — Erratum (Staatsblad, 9 Januari 1948, blz. 246).

Besluit van de Regent van 7 November 1947

betreffende de betrekking tot de aangifte, de omvang en de wijze van schatting van het vermogen inzake de oorlogsschade aan private goederen. — Erratum (Staatsblad, 9 Januari 1948, blz. 246).

Besluit van de Regent van 12 Januari 1948

tot bepaling van de staat van behoefte in de zin van de wet van 1 October 1947 op de herstelling der oorlogsschade aan private goederen (Staatsblad, 19-20 Januari 1948, blz. 460).

Besluit van de Regent van 22 Januari 1948

houdende oprichting van de Interministeriële Commissie, voorzien bij artikel 8, § 4, van de wet van 1 October 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen (Staatsblad, 26-27 Januari 1948, blz. 682).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pUt.)

2

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË											CALL- GELD
	Disconto					Belegingen van en voorschotten op : (*)						
	Door de N.B.B. vooraf geveiseerde bankaccepten, geaccept. en documentaire wissels, uit hoofde v. goederenin- en uitvoer (1)	Bij de bank gedomicilleerde accepten en warrants	Bij de bank niet gedomicilleerde accepten	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3 1/2 % en Schatkistcertif. ter regeling van Belgische financiële vorderingen op het buitenland	Andere overheidsfondsen	
1946 Jaargemiddelde	1,17	1,67	1,92	2,67	3,17	2,—	2,1875	2,375	3,17	3,59	3,17	0,58
1947 Jaargemiddelde	2,67	3,17	3,42	4,17	4,67	2,—	2,1875	2,375	4,67	4,87	4,67	1,08
1946 December (van 19 af)	2,50	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
1947 Januari	2,50	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Februari	2,50	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Maart	2,50	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
April	2,50	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Mei	2,50	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Juni	2,50	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Juli	2,50	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Augustus (van 28 af)	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
September	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
October	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
November	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
December	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
1948 Januari	3,—	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
Februari	3,— (2)	3,50 (3)	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25

(1) Met ingang van 16 December 1946 worden de geaccepteerde of documentaire wissels uit hoofde van goederenimport of uitvoer in disconto genomen tegen de discontorente toepasselijk op de bij de bank gedomicilleerde accepten en warrants.

(2) Met ingang van 19 Februari 1948 alleen: geveiseerde bankaccepten uit hoofde van uitvoer.

(3) Met ingang van 19 Februari 1948 is dit percentage ook toepasselijk op de geveiseerde bankaccepten uit hoofde van invoer.

(*) Quotiteit van het voorschot in Januari en Februari 1948 :

Schatkistcertificaten op korte termijn	95 pCt.	Ander overheidspapier	80 pCt.
Tienjaarsobligaties (1940-1950)	90 pCt.	3 1/2 pCt. vijfjaarsschatkistcertificaten (besluit van 25 October 1941).	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Belgische financiële vorderingen op het buitenland (besluit van 3 Februari 1942).	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	Voorschot enkel ingewilligd in de door de Nationale Bank van België toegestane bijzondere gevallen.	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.		
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 of 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.		

II — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOED TER ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

4

TIJDVAK	Banken — Depositoreringen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	zicht	15 dagen voor-opzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 20.000 (1)	fr. 20.000 tot 100.000 (1)	boven fr. 100.000	
Jaargemiddelden :									
1946	0,50	0,81	1,01	1,27	1,53	3,—	1,50	0,50	2,—
1947	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,46
Maandgemiddelden :									
1946 December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—
1947 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
1948 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)

(*) Gemiddelde van vier banken.

(1) Van 1 Juli 1946 tot 30 Juni 1947, bedroeg de depositorente 3 pCt. tot fr 30.000 en 1,5 pCt. van fr 30.000 tot fr 100.000. Met ingang van 1 Juli 1947, bedraagt de depositorente 3 pCt. tot fr 50.000 en 1,5 pCt. tot fr 100.000.

(2) Depositoreringen op één jaar en meer.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

9

I — NOTERING DER EDELE METALEN

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn.	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			roupies en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			roupies en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35	102. 4	409/0	(1) 20,0625	42 3/4	159. 4	76
1946 31 December	172/3	35	105. 2	420/8	55,50	88 1/2	170. 3	82
1947 31 December	172/3	35			45,—	74 5/8		
Maandgemiddelden :								
1946 December	172/3	35	100. 1	400/3	55,50	87 1/10	142. 8	68
1947 Januari	172/3	35	104. 4	417/0	55,50	78 3/4	152. 7	73
Februari	172/3	35	105. 0	420/0	44,47	72 1/4	156. 7	75
Maart	172/3	35	104. 0	416/0	47,08	77,34	163. 1	78
April	172/3	35	106. 2	424/6	45,83	75,63	169. 6	81
Mei	172/3	35	109.11	438/9	44,10	72,62	168. 4	81
Juni	172/3	35	113. 9	454/3	41,45	66,99	172. 1	83
Juli	172/3	35	110.14	443/6	38,84	63,57	171.15	83
Augustus	172/3	35	109.15	439/9	39,95	65,65	175.10	84
September	172/3	35	110. 3	440/9	42,73	70,55	167.13	81
October	172/3	35	102.13	411/3	43,37	71,62	158. 6	76
November	172/3	35	104.15	419/9	45,02	74,62	159. 7	77
December	172/3	35	105. 8	422/0	45,—	74,62	167. 7	80
1948 Januari	172/3	35	105.13	423/3	45,—	74,62	168. 8	81
Februari	172/3	35	106. 1	424/2	45,—	74,62	150. 1	72

(1) Notering per stand. oz.

N B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; rouble := 16 annas; 1 rouble = 18 pence.

II — OFFICIËLE WISSELKOERSEN PER 29 FEBRUARI 1948

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(in Belgische franken)

10

VALUTA	Contractuële koers	Transfers		Biljetten	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers	Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	176,625	176,50	176,75	175,85	176,80
1 U. S.-dollar	—	43,70	43,96	43,50	44,—
1 Canadese dollar	—	43,96	44,06	43,75	44,25
100 Franse franc	(1) 20,4427	20,41	20,48	20,20	20,55
100 Nederlandse gulden	1.652,—	1.648,—	1.656,—	1.635,—	1.662,—
100 Congolese frank	—	100,—	100,—	—	—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—	—	—
1 Zweedse kroon	12,1936	12,16	12,23	12,10	12,25
1 Zwitserse frank	10,1275	10,10	10,15	10,05	10,20
1 Deense kroon	9,1326	9,10	9,16	9,05	9,25
1 Noorweegse kroon	8,83125	8,80	8,85	8,75	8,90
100 escudos	176,625	175,75	177,60	175,—	178,—
100 Tsjechoslowaakse kroon	87,655	87,39	87,92	86,80	88,50
100 lira	—	Veranderlijke koers, om de tien dagen vastgesteld door het Ufficio Italiano dei Cambi.		—	—
100 pesetas	400,—	Toe te passen koers voor de stortingen in Bfr., op de rekening van het Instituto Espanol de Moneda Extranjera.		—	—

(1) Nieuwe koers vanaf 26 Januari 1948.

KAPITAALMARKT

I — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Notering voor	NOTERING PER				
		1 October 1947	3 Novemb. 1947	1 Decemb. 1947	5 Januari 1948	2 Februari 1948
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	81,10	60,20	59,60	58,50	57,55
3 pCt. Schuld, 2 ^o reeks	100,—	91,20	88,90	86,15	86,50	87,—
3 ½ pCt. Schuld 1937	100,—	81,15	80,—	79,60	79,30	79,15
3 ½ pCt. Schuld 1943	100,—	75,60	73,70	74,—	74,60	74,25
Geünificeerde 4 pCt. Schuld	100,—	88,—	85,45	84,30	84,85	84,50
Bevrijdingslening, 4 % 1945	100,—	82,60	80,50	80,20	81,65	81,60
Tienjaarsobligaties (1940-1950), 4 pCt.	100,—	100,30	100,45	100,30	100,25	100,35
Vijftienjaars- (ten hoogste) schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1942	100,—	101,—	101,35	101,20	101,40	101,45
Vijf-, tien- twintigjaarschatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1943	100,—	100,85	100,90	100,75	100,90	100,40
Tienjaarschatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1944	100,—	94,20	94,25	94,40	94,70	94,70
Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 4 %, 1947	100,—	98,—	98,30	98,30	98,30	98,25
4 pCt. Lotenlening van 1933	1.050,—	1.070,—	1.034,—	1.005,—	1.018,—	1.023,—
Lotenlening 1938 (3 ½ pCt. tot 1947; daarna 4 pCt.)	500,—	499,—	485,—	464,—	471,—	473,—
Lotenlen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	891,—	860,—	855,—	848,—	852,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door de Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	522,—	512,—	495,—	497,—	550,—
2 pCt. Lening tot Wederopbouw (1 ^{ste} trim.	1.000,—	—	—	—	—	1.004,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatsch. van Belg. Spoorw. (Zwits. schijf) ..	500,—	577,—	586,—	584,—	587,—	578,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Ned. schijf) ..	500,—	578,—	570,—	575,—	565,—	574,—
4 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Belg. schijf) ..	500,—	482,—	486,—	471,—	489,—	465,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coup. Januari-Juli ..	100,—	71,90	72,10	72,30	72,45	72,20
3 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1943	100,—	79,40	77,30	75,80	75,40	75,25
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	268,—	268,—	265,—	255,—	253,—
<i>Bij te rekenen rente :</i>						
3 pCt. Schuld 1904	100,—	77,80	77,—	76,—	89,—	75,—
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	89,60	86,30	85,30	85,70	86,20
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	81,70	79,80	79,60	79,30	79,20

(*) In de regel zijn de coupons der leningen belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje getekend.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER NOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

15

DATUM	Algemeen indexcijfer	Verzekering-maats., banken, beleggingsmaats.	Onroerende en hypoth. ondern. Hotelbedrijven	Tramwegen en buurtspoorwegen	Trusts va tramwegen en electriciteitsondern.	Gas- en electriciteits-ondernemingen	Metaal-industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn- en cokesovens	Spiegelglas-fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Voeding	Diverse
-------	----------------------	--	--	------------------------------	--	--------------------------------------	--------------------	--------------------------------	-------------	-------------------------------	-----------------------	---------------	-------------	-----------------------------	-------------------------	---------	---------

Indexcijfers t.o.v. de noteeringen der voorgaande maand

1948 5 Januari ...	103	102	103	103	98	99	102	102	110	106	98	98	100	101	98	98	
2 Februari ..	110	110	106	115	124	111	113	111	108	105	122	116	106	110	108	102	107

Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938 = 100

1946 2 December	242	186	299	128	147	146	242	155	297	227	235	456	372	373	353	293
1947 3 Januari ..	226	175	268	123	134	134	229	143	268	209	221	405	347	350	335	276
3 Februari ..	211	175	255	115	123	128	213	145	244	206	186	364	313	315	308	263
3 Maart ..	199	169	247	110	112	120	200	135	240	192	187	351	307	313	286	253
1 April	192	161	229	103	113	118	190	122	223	173	171	332	290	304	283	238
2 Mei	194	165	228	102	113	121	194	139	225	180	160	327	286	308	287	237
2 Juni	166	144	199	93	96	107	171	122	194	157	142	272	243	259	237	205
1 Juli	162	140	193	91	99	106	167	124	181	142	140	256	232	251	233	191
1 Augustus ..	164	143	184	92	98	102	171	117	195	148	129	244	221	245	240	190
1 September ..	170	148	187	89	96	103	179	118	198	144	133	254	245	258	257	190
1 October ..	165	147	185	87	93	103	174	110	187	136	133	238	231	250	253	182
3 November ..	161	143	174	85	84	102	168	101	191	138	123	217	218	235	252	181
1 December ..	151	133	159	76	82	100	161	100	168	125	116	200	188	222	239	169
1948 5 Januari ..	155	135	164	78	80	99	165	102	184	132	114	196	185	222	242	165
2 Februari ..	170	149	174	90	99	110	186	113	198	138	139	228	196	245	262	169

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

15

Bron: Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)
1946.....	245	253	234	6.300	11.145	6.553	11.379
1947.....	246	191	172	4.112	4.988	4.303	5.160
1946 December	20	20	18	414	652	434	670
1947 Januari	21	21	20	374	607	385	627
Februari	20	16	14	331	504	347	518
Maart	20	18	16	377	554	395	570
April	20	16	15	327	443	343	458
Mei	18	14	12	264	345	278	357
Juni	21	16	14	364	410	380	424
Juli	22	15	14	339	325	354	339
Augustus	20	13	11	357	415	370	428
September	22	16	14	335	358	351	372
October	23	16	15	403	402	419	417
November	18	13	12	293	295	306	307
December	21	17	15	348	330	365	345
1948 Januari	20	18	16	398	406	416	422
Februari	20	19	17	719	814	738	831

IV — NOTERING EN RENDEMENT VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN								OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers				Rendement (t. o. v. de koers alleen)				Gemid- delde beursa- waarde (1)	Gemid- deld netto- rende- ment (1)
	I	II	III	IV	I	II	III	IV		
	Gefinifio. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels- ondernemingen	Gefinifio. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels- ondernemingen		
4 pCt.	4 pCt.	4 pCt. (1)	4 pCt. (1) 4½ pCt. (1)	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt. (1)	4 pCt. (1) 4½ pCt. (1)			
1946 2 December ...	90,55	91,—	90,67	89,74 96,18	4,42	4,40	4,41	4,46 4,68	93,88	4,64
1947 3 Januari	90,70	90,70	90,27	89,17 96,05	4,41	4,41	4,43	4,49 4,69	93,76	4,65
3 Februari	91,15	91,—	92,18	89,81 98,50	4,39	4,40	4,36	4,45 4,57	95,23	4,54
3 Maart	91,40	91,40	91,98	89,86 98,51	4,38	4,38	4,35	4,45 4,57	95,20	4,54
1 April	91,55	91,55	92,36	90,43 98,50	4,37	4,37	4,33	4,42 4,57	95,57	4,53
2 Mei	92,—	91,85	92,32	89,82 98,34	4,35	4,35	4,33	4,45 4,57	95,09	4,54
2 Juni	92,35	92,15	92,19	88,48 97,31	4,33	4,34	4,34	4,52 4,62	93,98	4,60
1 Juli	92,45	92,40	91,54	88,99 96,39	4,33	4,33	4,37	4,49 4,67	93,57	4,62
1 Augustus	92,35	92,40	91,38	86,80 97,69	4,33	4,33	4,38	4,61 4,60	94,05	4,60
1 September	91,25	92,45	91,01	87,56 98,20	4,38	4,33	4,40	4,57 4,58	94,42	4,58
1 October	88,—	89,60	89,84	86,77 97,35	4,55	4,46	4,46	4,61 4,62	93,53	4,63
3 November	85,45	86,30	89,03	85,96 94,54	4,68	4,63	4,50	4,65 4,76	91,78	4,71
1 December	84,30	85,30	88,45	85,78 93,23	4,74	4,69	4,53	4,66 4,88	90,34	4,79
1948 5 Januari	84,85	85,70	87,94	85,27 92,97	4,71	4,67	4,55	4,69 4,84	90,50	4,78
2 Februari	84,50	86,20	86,29	85,51 93,29	4,73	4,64	4,63	4,68 4,82	92,05	4,82

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

(1) De cijfers werden gewijzigd van Februari 1947 tot Januari 1948 volgens de gedetailleerde berekeningen gedaan op 3 Januari 1948.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN (*)

17

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1945.....	870	749.335	512.803	1.542	423.196	382.670	279	1.307.965	602.926	482.024
1946.....	1.372	1.900.554	1.388.573	2.096	623.881	560.783	651	3.595.613	3.195.352	2.587.184
1947.....	1.366	1.377.114	1.163.493	1.553	537.550	502.369	750	5.998.629	6.599.616	(6) 6.022.826
1946 October.....	101	74.989	65.149	164	46.928	41.463	56	541.590	804.206	546.415
November.....	126	404.893	216.773	139	50.946	45.734	62	276.736	193.753	149.858
December.....	189	245.563	201.397	208	62.725	57.813	126	861.488	841.011	823.151
(*) 1947 Januari.....	116	175.043	161.507	139	39.280	37.257	56	630.747	409.567	281.023
Februari.....	111	95.110	66.235	166	42.347	41.098	42	183.474	253.755	215.392
Maart.....	112	140.056	124.485	166	53.376	49.715	68	1.205.261	1.805.085	1.430.239
April.....	119	94.234	85.698	144	43.642	41.946	68	362.060	170.822	127.919
Mei.....	93	123.825	81.029	112	35.099	31.794	70	396.377	291.436	220.123
Juni.....	104	88.369	78.045	95	42.207	37.132	67	672.047	881.768	563.847
Juli.....	110	101.313	89.767	121	32.789	30.500	59	222.126	450.655	371.412
Augustus.....	67	54.310	45.287	85	22.488	20.390	32	54.200	53.486	40.335
September.....	83	52.130	44.695	115	41.230	35.567	67	1.498.388	1.062.655	1.009.721
October.....	114	118.431	105.287	125	41.068	37.717	43	148.660	222.215	173.137
November.....	107	116.248	86.254	98	32.603	31.251	49	161.621	256.900	143.509
December.....	230	218.045	204.704	187	111.421	108.002	129	463.668	741.272	537.461

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gesamen- lijke uitgiften Nominaal bedrag	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFTEN bestemd voor aflossing van oude leningen (4)	Netto- uitgiften (5)
	Aantal	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)		
1945.....	30	1.093.840	2.869.297	140.699	647.526	17.065	11.989	1.935.450
1946.....	41	880.800	6.600.587	156.550	1.312.739	1.122.416	14.008	3.125.727
1947.....	55	(6) 1.483.700	(6) 9.997.980	47.079	1.156.511	3.559.775	—	(6) 4.503.181
1946 October.....	4	45.000	971.123	15.802	102.909	336.698	—	274.222
November.....	6	158.000	807.592	78.398	115.710	21.672	—	511.361
December.....	5	89.500	1.238.799	4.278	273.113	596.377	—	306.649
(*) 1947 Januari.....	3	150.000	773.890	—	134.544	33.635	—	451.604
Februari.....	5	256.000	647.212	5.073	59.187	143.591	—	381.020
Maart.....	3	34.000	2.032.517	25.128	142.015	940.308	—	581.248
April.....	2	22.500	331.198	756	67.841	63.721	—	147.157
Mei.....	6	100.000	550.360	4.030	71.389	99.193	—	266.394
Juni.....	3	174.000	1.186.344	621	65.232	440.075	—	348.338
Juli.....	3	20.000	604.757	5.278	83.219	300.623	—	133.115
Augustus.....	7	106.000	236.284	4.205	43.680	15.904	—	156.633
September.....	2	22.500	1.178.515	—	58.078	936.022	—	118.363
October.....	6	237.500	619.214	200	75.097	119.810	—	359.534
November.....	2	150.000	555.751	150	80.805	82.460	—	247.899
December.....	5	38.000	1.108.738	1.638	275.424	384.433	—	229.948

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) In de kapitaalsverhogingen en de obligatieuitgiften begrepen.

(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

(*) Sedert Januari 1947, werden de gegevens van deze tabel ons verstrekt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17

Detail der emissies

(duizenden franken)

DECEMBER 1947

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)						KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)				OBLIGATIE-UITGIFFTEN		Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE				ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				KAPITAALS-VERMINDBINGEN (naamloze vennoot.) (com. ven. op aandeel. (personenvennoot. m. beperk. aansprak.)		
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nomin. verhooging	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag		waarvan conversie-leningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaalverhogingen begrepen)	Liquidaties		Samensmeltingen		Aantal	Bedrag	
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde									naamloze en commanditaire op aandelen	personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid		Kapitaalsverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag
Banken	—	—	—	—	—	2	5.000	5.000	3.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële en immobiliënverrichting.	13	23.225	22.975	3	630	630	14.935	4.990	4.158	1	3.000	—	—	16.743	150	2.000	1.100	4	2.190	1	4.435	2	11.000	
Kleinhandel	11	3.681	3.085	22	4.428	4.419	1.126	1.234	1.234	—	—	—	—	2.458	894	—	1.495	10	1.495	—	—	—	—	—
Groothandel en buitenl. handel	46	35.570	33.821	32	14.675	14.166	10.960	24.760	23.307	—	—	—	—	23.077	8.974	410	14.985	14	9.020	—	—	—	—	—
Metaalverwerkende nijverheid	34	43.520	42.390	9	1.700	1.700	119.450	353.060	177.164	1	2.000	—	—	35.686	1.272	5.700	123.540	9	9.835	—	—	2	3.600	
IJzer- en staalvoortbrengende nijverh.	2	1.904	1.904	3	1.100	1.100	1	3.000	1.000	—	—	—	—	1.864	1.075	—	1.000	2	410	—	—	—	—	
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	10.000	—	—	1	5.000	
Textielnijverheid	14	8.465	8.269	11	44.335	44.307	135.055	130.894	129.934	—	—	—	—	6.664	43.971	5.354	111.300	4	820	1	1.000	1	250	
Textielnijverheid	15	13.280	13.240	10	4.865	4.865	21.750	29.800	29.800	—	—	—	—	7.871	3.549	1.950	23.000	3	2.900	1	2.000	2	1.600	
Voedingsnijverheid	7	8.050	7.770	9	1.985	1.985	4	1.650	3.300	—	—	—	—	7.144	1.300	—	2.100	5	1.495	—	—	1	450	
Houtnijverheid	12	5.275	5.275	6	2.036	2.036	11	41.824	43.096	—	—	—	—	1.744	1.570	1.700	28.700	6	3.620	—	—	1	1.000	
Scheikundige nijverheid	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Glasnijverheid	1	240	240	2	4.600	2.840	2	16.500	17.000	—	—	—	—	232	2.270	—	17.000	1	2.250	—	—	—	—	—
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	1	2.850	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	8	10.075	9.925	5	2.300	2.300	1	100	150	—	—	—	—	6.712	2.195	—	—	1	250	—	—	—	—	—
Papier- en grafische bedrijven	4	1.130	1.130	2	2.067	1.662	3	6.000	8.360	—	—	—	—	891	1.457	—	7.800	1	50	—	—	—	—	—
Verkeer	5	3.535	3.503	15	3.360	3.160	6	6.050	9.100	—	—	—	—	2.359	1.691	100	3.400	4	3.020	—	—	—	—	—
Toerisme	5	1.385	985	7	2.470	2.470	2	184	6.959	—	—	—	—	535	1.780	—	6.904	1	100	—	—	1	2.904	
Tussenhandel	10	1.380	1.380	4	1.250	1.250	5	1.950	2.900	—	—	—	—	884	550	—	755	6	310	—	—	—	—	
Oude en afvalgoederen	1	650	634	1	200	200	—	—	—	—	—	—	—	630	100	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bouwbedrijf	10	11.780	6.474	6	1.690	1.690	4	5.500	8.600	—	—	—	—	3.107	382	—	1.000	3	3.600	—	—	1	350	
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kleinnijverheid	1	1.400	1.400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cement- en aanverwante nijverheden	—	—	—	2	600	600	1	2.000	1.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groeven	3	4.725	4.725	—	—	—	5	12.854	15.814	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keramische nijverheid	1	325	325	3	820	820	—	—	—	—	—	—	—	314	649	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	1	500	500	—	—	—	2	36.000	35.500	—	—	—	—	440	—	—	35.500	1	100	—	—	—	—	—
Diamantnijverheid	2	350	350	1	1.000	1.000	—	—	—	—	—	—	—	—	995	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	2	700	700	1	200	200	3	225	750	—	—	—	—	100	—	—	—	5	1.160	—	—	—	—	—
Film, schouwburgen	2	250	250	3	800	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ambachtswezen	8	3.700	3.174	15	5.075	4.975	7	5.680	9.780	—	—	—	—	2.745	4.466	4.680	—	3	800	—	—	—	—	—
Landb., tuinb., visserij, veeteelt	1	100	100	5	1.300	1.300	1	2.500	7.500	—	—	—	—	—	317	6.785	—	2	575	—	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	11	32.860	30.180	10	7.935	7.727	7	10.525	20.475	—	—	—	—	28.033	6.904	6.000	2.377	9	9.187	—	—	—	—	—
TOTALEN	230	218.045	204.704	187	111.421	108.002	129	463.668	741.272	537.461	5	38.000	—	1.638	149.993	89.362	36.069	384.443	96	69.187	3	7.435	15	34.535

(1) Coöperatieven : 17 vennootschappen opgericht met een minimumkapitaal van fr 4.449.000; 12 vennootschappen ontbonden met een minimumkapitaal van fr 545.500.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(duizenden franken)

DECEMBER 1947

17

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.			KAPITAALSVERHOOGINGEN. (naamloze vennootsch.) (command. vennootsch. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFFTEN		Uitvoerrekeningen (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE- DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominaal bedrag waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura (1)	Bijvoeging van reserves (2)	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde												

1 — Naar hun geographische ligging

België	230	218.045	204.704	187	111.421	108.002	124	443.714	720.098	525.101	5	38.000	—	756	269.424	383.855	66.787	7.435	26.324
België en buitenl.	—	—	—	—	—	—	2	11.550	13.800	4.986	—	—	—	882	—	578	2.400	—	5.200
Belgisch Congo ..	—	—	—	—	—	—	3	8.404	7.374	7.374	—	—	—	—	6.000	—	—	—	3.011
TOTAAL...	230	218.045	204.704	187	111.421	108.002	129	463.668	741.272	537.461	5	38.000	—	1.638	275.424	384.433	69.187	7.435	34.535

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	185	75.960	71.225	172	46.489	45.235	70	71.497	31.175	27.563	—	—	—	756	82.031	11.646	21.460	1.000	4.220
van 1 tot 5 mill.	41	92.735	86.329	13	26.442	24.277	40	191.025	101.566	94.877	3	10.000	—	—	96.148	44.848	23.727	6.435	19.115
van 5 tot 10 mill.	2	14.350	14.350	1	8.490	8.490	10	48.246	70.904	61.304	1	8.000	—	—	35.525	22.404	24.000	—	11.200
van 10 tot 20 mill.	1	12.500	12.500	—	—	—	5	28.000	71.722	62.908	1	20.000	—	882	12.000	58.500	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	1	22.500	20.300	1	30.000	30.000	1	30.000	35.000	35.000	—	—	—	—	49.720	35.000	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	3	94.900	430.905	255.809	—	—	—	—	—	212.035	—	—	—
TOTAAL...	230	218.045	204.704	187	111.421	108.002	129	463.668	741.272	537.461	5	38.000	—	1.638	275.424	384.433	69.187	7.435	34.535

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

VI — LENINGEN UITGE-
GEGEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.
V. OPENBAAR NUT (1)

(Leningen op lange en halflange
termijn door openbare uitgifte
geplaatst.)

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	miljoenen franken	miljoenen
1946.....	65.629	\$ Can. 34 \$ U.S. 100
1947.....	10.058	Zw. fr. 100 Can. \$ 14 U.S. \$ 9
1947 April.....	1.050	—
Mei.....	550	Zw. fr. 50
Juni.....	3.558	Can. \$ 10
Juli.....	—	—
Augustus.....	—	—
September.....	—	—
October.....	—	Can. \$ 1
November.....	500	Can. \$ 2
December.....	3.500	Can. \$ 1 U.S. \$ 9 Zw. fr. 50
1948 Januari.....	750	—
Februari.....	—	—

VII — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN	
	Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto- voorschotten	Netto terugbetaald
	(duizenden franken)			
1946.....	1.154.595	678.381	1.208.349	896.085
1947.....	1.673.082	377.541	1.433.740	2.297.206 (3)
1946 November	124.610	148.848	30.862	80.375
December	149.616	168.100	63.948	159.804
1947 Januari	97.251	122.185	161.848	219.904
Februari	93.598	51.292	228.325	293.099
Maart	88.149	13.654	181.642	132.131
April	78.093	47.593	82.904	145.781
Mei	60.192	60.458	96.208	45.973
Juni	96.836	3.165	40.960	188.854
Juli	121.485	3.455	50.707	57.070
Augustus	166.344	4.071	88.369	21.422
Septemb.	191.600	3.285	96.207	17.780
October	176.314	21.240	121.874	53.715
November	170.299	4.696	105.000	45.768
December	332.921	42.447	179.696	1.079.709 (3)
1948 Januari	197.865	10.145	—	—
Februari	124.337	7.273	—	—

VIII — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (2)

TIJDVAK	Bedrag naar de geïnde inschrijvings- rechten
	(duizenden franken)
1946 Maandgemid. ..	648.151
1947 Maandgemid. ..	742.080
1946 November.....	679.145
December.....	723.844
1947 Januari.....	701.445
Februari.....	617.267
Maart.....	707.193
April.....	680.214
Mei.....	735.505
Juni.....	768.137
Juli.....	877.473
Augustus.....	720.272
September.....	781.782
October.....	866.651
November.....	683.075
December.....	765.951
1948 Januari.....	804.628
Februari.....	721.803

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

(2) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

(3) Incl. eenvoudige overboekingen op interne rekeningen ten belope van fr 949 miljoen.

18
19
20

RIJKSFINANCIËN

OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale geaccumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1946	13.014	7.115	16.542	36.671	—
1947	16.512	9.898	20.047	46.457	—
1946 December	1.330	938	1.454	3.722	36.671
1947 Januari	1.805	799	1.749	4.353	4.353
Februari	1.171	788	1.360	3.319	7.672
Maart	1.399	758	1.718	3.875	11.547
April	1.326	754	1.585	3.665	15.211
Mei	1.350	720	1.524	3.594	18.805
Juni	1.239	761	1.518	3.518	22.323
Juli	1.484	812	1.603	3.899	26.221
Augustus	1.756	820	1.494	4.070	30.291
September	1.289	867	1.877	4.033	34.324
October	1.142	1.030	1.884	4.056	38.380
November	1.166	812	1.714	3.692	42.072
December	1.385	977	2.021	4.383	46.455
1948 Januari	2.041	962	1.626	4.629	4.629
Februari	1.292	828	1.609	3.729	8.358

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1947 en 1948 vóór 31 Januari 1948 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	BEGROTINGSJAAR 1947		BEGROTINGSJAAR 1948		JANUARI 1948
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1948
I. Directe belastingen	12.124	13.629	488	467	488
II. Douanen en accijnzen	9.892	6.367	861	827	851
waarvan douanen	3.701	2.300	258	234	258
accijnzen	5.168	4.000	534	585	534
bijzondere verbruikstaxes	939	4.000	52	585	52
III. Registratie	20.042	13.205	1.622	1.813	1.622
waarvan registratie	1.516	1.200	135	123	135
erfenissen	978	900	89	76	89
zegel en gelijkgest. taxes	17.330	11.000	1.380	1.596	1.380
Totaal	42.058	33.201	2.961	3.107	2.961
Vershil t.o.v. de budgetaire ramingen.	+ 8.857		- 146		

c) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1947 en 1948 vóór 29 Februari 1948 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	BEGROTINGSJAAR 1947		BEGROTINGSJAAR 1948		FEBRUARI 1948
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsj. 1948
I. Directe belastingen	12.708	15.124	1.195	978	707
II. Douanen en accijnzen	9.894	6.367	1.678	1.652	827
waarvan douanen	3.701	2.300	467	451	208
accijnzen	5.169	4.000	1.112	1.201	578
bijzondere verbruikstaxes	939	4.000	89	1.201	37
III. Registratie	20.044	13.205	3.230	3.481	1.608
waarvan registratie	1.516	1.200	281	235	146
erfenissen	980	900	150	136	61
zegel en gelijkgestelde taxes	17.330	11.000	2.757	3.075	1.378
Totaal	42.646	34.696	6.103	6.111	3.142
Vershil t.o.v. de budgetaire ramingen.	+ 7.949		- 8		

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingsoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN

30

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in December 1947

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto- winst uitbetaald	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			
(duizenden franken)										

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	3	3	—	190.460	163.793	29.361	—	15.558	—	—
Verzekeringen	1	1	—	1.000	375	51	—	—	—	—
Financiële en immobiliëre verrichtingen	23	12	11	377.127	133.812	32.045	1.070	27.473	225.344	7.899
Kleinhandel	5	4	1	217.100	169.992	51.824	115	33.000	15.641	629
Groothandel en buitenlandse handel	21	18	3	178.640	— 39.476	13.222	181	2.492	1.245	96
Metaalverwerkende nijverheid	13	11	2	52.220	129.733	18.265	324	7.902	11.515	580
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	2	2	—	200.200	105.875	5.814	—	5.040	54.007	2.442
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	6.276	282
Textielnijverheid	27	26	1	155.188	155.738	58.710	968	24.832	25.335	1.128
Voedingsnijverheid	19	17	2	434.225	76.073	52.105	503	7.904	11.723	677
Houtnijverheid	2	2	—	8.200	5.326	3.539	—	1.714	—	—
Scheikundige nijverheid	8	6	2	15.633	5.863	2.588	77	518	165.562	6.882
Glasnijverheid	1	1	—	1.500	13.518	265	—	—	—	—
Electriciteit	1	1	—	270	4	17	—	16	143.676	6.447
Gas	1	1	—	12.000	1.840	1.402	—	1.334	3.443	160
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	2	2	—	16.241	14.058	2.591	—	25	1.287	71
Papierenijverheid en grafische bedrijven	5	5	—	7.990	7.008	4.047	—	779	2.418	180
Verkeer	8	6	2	8.120	12.652	4.175	105	572	35.169	1.802
Toerisme	8	5	3	2.549	1.359	206	—	—	1.608	96
Tussenhandel	2	2	—	2.210	— 89	79	—	—	2.660	133
Oude en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	7	4	3	7.475	652	1.282	334	571	1.000	60
Kolennijverheid	1	1	—	20.000	4.616	2.868	—	987	81.889	3.553
Kleinijverheid	1	—	1	6.750	— 498	—	294	—	—	—
Cement- en aanverwante nijverheden	4	4	—	10.122	4.723	928	—	218	410	23
Groeven	1	1	—	1.000	225	61	—	—	—	—
Kalknijverheid	1	1	—	1.970	5	239	—	—	—	—
Keramische nijverheid	3	3	—	41.005	27.621	9.008	—	4.145	—	—
Tabaknijverheid	2	2	—	2.177	1.612	128	—	—	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	5	3	2	705	516	94	540	—	—	—
Film, schouwburgen	3	1	2	2.000	— 358	62	41	50	3.400	204
Ambachtwezen	9	5	4	15.705	8.215	1.242	2.048	523	—	—
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	8	4	4	8.065	704	261	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	1	—	1	500	— 204	—	48	—	—	—
TOTAAL...	198	154	44	1.998.347	1.005.283	296.479	7.515	135.653	793.606	33.244

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken en financiële vennootschappen	3	2	1	53.000	42.757	24.778	944	8.193	—	—
Handelsvennootschappen	1	1	—	1.000	16	43	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	5	3	2	59.200	— 4.793	5.393	1.184	—	—	—
Landbouwvennootschappen	4	3	1	40.000	42.414	12.707	29	5.953	—	—
Openbare diensten	2	2	—	194.500	475.833	27.110	—	24.945	—	—
Gemengd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	15	11	4	347.700	556.227	70.031	2.157	39.091	—	—

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	1	1	—	100.000	61.299	30.697	—	11.355	—	—
Diverse vennootschappen	3	3	—	45.500	10.729	8.989	—	8.318	—	—
TOTAAL...	4	4	—	145.500	72.028	39.686	—	19.673	—	—
Algemeen totaal...	217	169	48	2.491.547	1.633.538	406.196	9.672	194.417	793.606	33.244

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

(2) Daarenboven werd er gedurende de maand December 1947 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

Coupons van directe Staatsleningen	220.742
Coupons van leningen van de Kolonie	2.670
Coupons van leningen van provinciën en gemeenten	4.803
Coupons van verscheidene leningen	31.763
	259.978
Coupons van buitenlandse Staatsleningen	8.426
Buitenlandse coupons van de stad Antwerpen	7.295
Buitenlandse coupons der Regie van Telegrafien en Telefonen	10.100

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN (*) (vervolg)

30

Retrospectief overzicht

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatienschuld (1)	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1946	7.256	5.710	1.546	47.341.519	20.117.472	5.858.637	635.190	2.219.913	8.741.165	358.065
1947 (2)	7.244	5.874	1.570	53.810.780	41.096.828	9.324.500	678.053	4.318.935	12.605.344	429.844
1946 October	419	342	77	4.628.301	1.593.336	797.595	14.960	291.568	1.033.306	40.141
November	196	151	45	3.940.643	1.725.177	417.342	10.926	150.873	315.510	13.257
December	176	146	30	2.024.426	858.158	344.381	28.155	119.430	678.174	28.366
(*) 1947 Januari	68	57	11	333.239	284.816	60.801	14.653	24.546	1.115.760	47.735
Februari	146	119	27	588.308	669.916	84.932	4.386	23.904	684.821	24.862
Maart	1.288	1.015	273	6.366.637	3.335.568	1.006.596	57.493	424.632	599.493	24.287
April	1.583	1.262	321	10.398.966	6.794.481	1.631.125	143.671	786.812	840.160	33.616
Mei	1.110	870	240	8.154.890	6.638.368	1.267.244	78.006	477.765	494.987	19.283
Juni	510	406	104	5.389.713	2.917.149	891.494	35.064	270.377	755.078	31.040
Juli	339	274	65	5.828.406	3.834.771	1.450.802	30.563	938.311	1.122.018	49.141
Augustus	118	91	27	472.217	256.121	75.065	9.570	32.994	712.858	28.054
September	220	167	53	1.187.768	446.694	236.520	8.445	102.464	900.305	36.273
October	458	370	88	5.868.875	6.532.812	1.207.513	41.721	475.411	769.689	30.987
November	218	160	58	4.783.787	6.905.804	624.522	29.282	340.905	453.171	18.071
December	217	169	48	2.491.547	1.633.538	406.196	9.672	194.417	793.606	33.244

(1) Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan deze waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

(2) Definitieve gegevens. Het totaalbedrag van de twaalf maanden stemt niet overeen met het jaarcijfer daar hierin vennootschappen begrepen zijn die hun balans met vertraging publiceren.

(*) Met ingang van 1947 is de statistiek opgemaakt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1944	4.483.402	1.638.135	2.845.267	19.422.068 (1)	6.161.671
1945	3.865.396	2.049.814	1.815.582	17.922.760 (2)	6.316.307
1946 December	639.829	404.879	234.950	20.646.488 (3)	
1947 Januari	791.069	272.739	518.330	21.164.818	
Februari	752.719	442.329	310.390	21.475.208	
Maart	685.649	391.921	293.728	21.768.936	
April	561.287	423.355	137.932	21.906.888	
Mei	435.347	397.832	37.515	21.944.403	
Juni	511.311	455.638	55.673	22.000.076	
Juli	598.445	480.587	117.858	22.117.934	
Augustus	545.504	386.402	159.102	22.277.036	
September	580.403	365.848	214.505	22.491.541	
October	647.343	389.953	257.390	22.748.931	
November	556.266	341.954	214.312	22.963.243	
December	658.173	548.051	110.122	23.706.365 (1)	
1948 Januari	821.221	376.106	445.115	24.151.480	
Februari	761.778	400.613	361.265	24.512.745	

(1) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

(2) Incl. de gekapitaliseerde rente doch excl. de Muntsaneringslening en de belasting op het kapitaal.

(3) Incl. de gekapitaliseerde rente en de rente op de obligaties van de Muntsaneringslening, alsmede het bedrag van de inkoop der obligaties dezer lening.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas

(duizenden franken)

TIJDVAK	Handarbeiders en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	Bedienden (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	Mijnwerkers (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengevoerd)	Totaal
	1944	301.097	64.664	19.494
1945	295.752	113.994	15.660	425.406
1946 Juli	31.813	16.619	} v 2.219	} v 151.435
Augustus	36.013	15.151		
September	v 32.542	v 17.078	} v 1.175	} v 157.375
October	v 33.529	v 19.507		
November	v 31.450	v 17.736		
December	v 33.177	v 20.801		
1947 Januari	v 37.014	v 19.196		
Februari	v 38.096	v 18.811		
Maart	v 37.076	v 18.382		
April	v 41.107	v 18.879		
Mei	v 36.341	v 20.412		

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENKAMERS

a) Algemeen verloop

35

TIJDVAK	VERREKENKAMERS					LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL		
	HOOFDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAP.			HOOFDBANK		CONTANT		
	Aantal kamers einde tijdvak	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal zittingen	Aantal deelnemers einde tijdvak	Geliquid. bedrag (miljoenen franken) (1)
1946 Maandgemiddelde	38 (2)	168	137.049	75	118.202	20	1.027 (2)	2.143
1947 Maandgemiddelde	38 (2)	216	211.619	97	177.501	21	1.008 (2)	1.180
1947 Februari	38	193	146.353	84	124.770	20	1.020	1.220
Maart	38	207	157.835	93	136.025	20	1.022	1.364
April	38	204	188.851	91	155.831	20	1.022	1.128
Mei	38	201	171.995	90	141.801	18	1.020	999
Juni	38	208	264.451	95	227.258	21	1.018	1.322
Juli	38	220	219.838	101	180.759	22	1.020	1.203
Augustus	38	197	193.764	90	159.583	20	1.021	1.037
September	38	229	242.660	104	200.879	22	1.016	1.325
October	38	248	269.857	110	225.868	23	1.018	1.256
November	38	221	193.816	101	159.882	18	1.013	958
December	38	257	290.938	115	241.707	21	1.008	1.111
1948 Januari	38	245	265.806	113	222.348	20	1.005	955
Februari	38	226	224.467	104	185.099	19	1.005	1.475

(1) De aankopen of de verkopen zijn maar éénmaal geteld.
(2) Op 31 December.

b) Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel

TIJDVAK	Daggeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques wisselbrieven, promessen, kwijtschriften, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)
1947 Februari	2	84.429	1	3.994	78	33.741	3	2.606	84	124.770
Maart	2	93.220	1	6.189	87	33.977	2	2.628	92	136.025
April	2	104.563	1	6.505	85	42.133	3	2.630	91	155.831
Mei	2	93.277	1	5.702	84	39.726	3	3.096	90	141.801
Juni	3	170.511	1	7.489	88	45.745	3	3.533	95	227.258
Juli	3	124.846	1	4.036	94	48.409	3	3.468	101	180.759
Augustus	2	106.836	1	3.752	84	44.669	3	4.325	90	159.582
September	3	141.625	1	4.836	97	50.678	3	3.740	104	200.879
October	3	161.826	1	5.236	104	54.801	2	4.005	110	225.868
November	2	102.620	1	3.992	96	50.048	2	3.222	101	159.882
December	3	166.864	1	9.208	108	61.942	3	3.693	115	241.707
1948 Januari	3	159.634	1	6.027	106	53.665	3	3.022	113	222.348
Februari	2	126.954	1	5.650	98	49.586	3	2.909	104	185.099

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(miljoenen franken)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (*) (Daggemiddelde)	Tegoe van particulieren (*)	CREDIT		DEBIT		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pCt.	Omloop-snelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1946 Maandgemiddelde	(1) 603.427	24.153	16.972	13.343	48.350	12.852	48.350	122.896	90	2,91
1947 Maandgemiddelde	(1) 617.079	26.371	18.299	18.484	56.649	18.561	56.649	150.343	91	3,25
1947 Februari	608.061	25.601	17.894	16.243	55.713	19.614	55.713	147.283	92	3,45
Maart	609.823	24.105	16.588	17.262	51.531	15.672	51.531	135.996	91	3,02
April	610.966	25.052	16.797	17.969	55.185	18.953	55.185	147.293	91	3,30
Mei	611.492	24.926	17.088	17.490	54.025	16.727	54.025	142.267	91	3,30
Juni	612.277	25.854	17.899	17.748	55.519	16.695	55.519	145.481	91	3,18
Juli	612.764	27.092	19.026	18.653	56.757	17.817	56.757	149.984	91	3,11
Augustus	613.719	27.258	19.269	17.638	54.273	18.161	54.273	144.345	91	3,14
September	614.753	27.116	18.792	18.735	55.945	17.108	55.945	147.734	91	3,07
October	615.264	27.706	19.562	20.464	62.424	21.572	62.424	166.884	90	3,29
November	615.863	27.315	19.167	19.831	59.781	20.177	59.781	159.570	91	3,09
December	617.079	27.899	19.540	21.760	62.197	20.027	62.197	166.181	91	3,36
1948 Januari	619.578	29.145	19.658	21.249	61.409	22.467	61.409	166.534	91	3,22
Februari	622.201	27.379	19.929	20.284	58.043	20.957	58.043	157.327	91	3,52

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

(*) Deze tegoeden omvatten de vrije en de tijdelijk onbeschikbare tegoeden, alsmede de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

INDEXCIJFERS DER BELGISCHE PRIJZEN

Basistijdvak 1936-1938 = 100

46

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

Tijdvak	INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN			INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN		
	Steenkolen perskolen, briketten type II	Vormijzer	Landbouw- producten (tarwe, rogge, gerst, haver)	Voedings- producten (34 artikelen)	Producten niet voor voeding bestemd (22 artikelen)	Algemeen indexcijfer (56 artikelen)
1946 November	413	290	327			327
December	413	290	327			333
1947 Januari	413	290	311	282	412	333
Februari	413	332	313	282	411	332
Maart	548	406	313	280	405	330
April	548	398	313	278	413	330
Mei	548	398	313	280	412	332
Juni	548	398	313	286	412	334
Juli	548	398	335	303	406	338
Augustus	548	398	335	320	403	352
September	548	398	335	323	401	353
October	548	398	335	336	396	359
November	548	398	335	339	396	359
December	548	398	335	347	395	364
1948 Januari	548	398	335	347	396	366

PRODUCTIE

I — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55

Bron: Ministerie van Energie en Brandstof.

Tijdvak	STEENKOLENMIJNEN									
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)						Gemidd. aantal extractie- dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	onder- grondse	onder- en boven- grondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	TOTAAL		
1936-38 Maandgemiddelde	87.252	125.866	408	353	640	451	541	(2) 2.425	24,0	1.502
1946 Maandgemiddelde	93.001	132.856	297	248	448	301	604	1.898	24,6	(1) 311
1947 Maandgemiddelde	95.072	137.770	337	274	496	326	600	2.033	24,5	(1) 448
1947 Februari	97.722	138.438	310	258	480	316	590	1.954	23,5	338
Maart	99.234	141.002	360	293	519	350	678	2.198	25,8	320
April	00.083	143.080	359	294	519	355	658	2.184	24,9	294
Mei	199.490	143.270	339	280	506	342	615	2.081	23,9	291
Juni	94.521	137.313	323	280	491	319	599	2.011	24,5	296
Juli	95.115	138.277	291	260	426	303	590	1.860	22,6	302
Augustus	91.373	133.404	319	230	469	276	534	1.827	23,4	342
September	88.470	131.374	339	273	503	328	563	2.006	25,6	407
October	88.300	132.000	364	292	541	345	602	2.144	26,9	393
November	92.401	136.549	334	264	481	296	536	1.911	23,0	417
December	94.572	137.784	349	280	509	334	595	2.067	24,3	448
1948 Januari	97.753	141.731	384	313	548	341	658	2.244	25,5	460
Februari	95.465	139.585	282	227	434	208	599	1.750	20,3	457

(1) Op 31 December.
(2) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

Tijdvak	COKES		BRIKETTEN		Hoog- ovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tonnen)				
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1936-38 Maandgemiddelde	451	3.831	142	855	(1) 37	261	253	6,0	198	3,8
1946 Maandgemiddelde	322	3.831	90	553	(2) 31	181	186	4,7	148	2,8
1947 Maandgemiddelde	394	4.087	113	569	(2) 37	235	235	5,3	194	2,6
1947 Februari	308	3.886	111	534	32	201	202	4,5	168	2,1
Maart	347	3.902	133	575	32	223	224	5,1	198	2,5
April	368	3.925	126	581	32	225	228	5,2	191	3,1
Mei	385	3.936	113	574	32	229	223	5,1	182	2,4
Juni	392	4.096	110	551	32	228	228	4,5	176	2,4
Juli	425	4.155	96	528	33	236	236	5,2	174	2,0
Augustus	416	4.148	79	530	32	221	222	5,1	181	1,9
September	408	4.182	95	522	33	196	204	5,3	174	2,5
October	452	4.296	116	572	34	272	276	6,8	234	2,5
November	438	4.331	112	610	38	271	282	5,9	210	3,4
December	449	4.309	145	699	37	296	289	6,4	239	2,5
1948 Januari	455	4.389	141	722	38	306	308	6,4	243	3,0
Februari	437	4.375	81	641	39	296	287	5,9	231	2,3

(1) Op 31 December 1938.
(2) Op 31 December.

II — DIVERSE PRODUCTIES

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

TIJDVAK	CEMENT	KALK (tonnen)	KALK- STEEN	SYNTHETISCHE AMMONIAK EN DERIVATEN		SAMENGE- STELDE MEST- STOFFEN (tonnen)	PAPIER		BAKSTEEN	
				(tonnen primaire stikstof)	(tonnen stikstof in de afgewerkte meststoffen)		Papier (tonnen)	Karton (tonnen)	Gewone baksteen (duizenden stuks)	i/d dag- komende steen
1938 Maandgemiddelde	250.000	(1) 117.382	(1) 155.538				15.462			
1946 Maandgemiddelde	157.481	83.235	74.928	9.202	8.074	4.336	16.888			
1946 December	181.958	92.821	65.734	9.878	8.296	4.656	14.944	1.445	128.320	10.788
1947 Januari	180.543	95.444	78.126	9.798	8.858	7.357	17.463	1.672	155.706	10.467
Februari	122.926	78.605	55.329	8.381	7.698	7.889	16.557	1.617	153.886	12.181
Maart	144.553	89.838	62.463	10.111	9.043	9.220	17.846	1.485	134.260	17.739
April	216.699	93.734	93.923	10.444	9.516	11.481	18.882	1.677	115.739	14.732
Mei	236.296	89.863	107.567	10.772	9.962	5.190	18.369	1.693	118.420	16.058
Juni	198.040	90.220	113.387	10.380	9.269	2.554	18.877	1.940	150.039	17.139
Juli	251.825	98.586	109.586	10.251	8.822	2.856	17.608	1.667	173.090	19.342
Augustus	239.543	105.251	97.456	9.103	9.221	2.675	16.974	1.543	190.235	14.509
September	222.027	116.840	101.226	9.092	8.517	4.608	19.230	1.742	221.629	14.968
October	270.550	125.689	104.873	11.614	10.525	5.894	21.301	2.057	217.215	15.351
November	263.530	110.248	77.649	12.028	10.988	4.577	19.466	1.845	224.406	14.766
December	262.640	117.356	71.167	12.708	11.908	5.985	20.969	2.120	214.218	15.386
1948 Januari	271.485	118.967	70.609	12.589	12.006	6.111	20.033	2.213	233.739	15.088
Februari	255.080	113.670	70.707	11.563	10.585	6.903	17.382	1.707	212.037	18.289

(1) Maandgemiddelde 1937-1938-1939.

Bron: Administratie der Douanen en Actijnzen.

TIJDVAK	SUIKER			BIER- BROUWE- RIJEN	DISTIL- LEER- DERIJEN	LUCIFERS			VISSERIJ		
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffi- neerde suiker) einde maand (tonnen)			In consump- tie gebracht	Hoeveel- heden aangegeven meel (tonnen)	Voort- gebrachte alcohol (hectoliters)	Fabricage	Verbruik	Uitvoer
	Ruwe suiker	Geraffi- neerde suiker		Hoeveelh. (tonnen)	Waarde (duiz. fr.)						
1936-38 Maandgemid.	17.493	17.183	120.910	20.667	(1) 16.412	35.046	4.421	1.807	2.590	2.260	7.189
1946 Maandgemidd.	18.350	9.549	59.713	12.988	9.661	20.583	3.778	2.430	1.245	2.572	26.003
1947 Maandgemidd.	11.114	11.881	88.008	18.172	10.745	24.463	4.350	1.621	2.693	3.390	34.584
1946 December	30.168	12.579	184.125	16.135	8.660	24.559	4.020	1.950	1.984	2.643	29.976
1947 Januari	916	8.543	166.454	16.841	7.982	27.162	4.357	1.907	2.332	2.870	35.949
Februari	78	8.071	148.603	16.979	6.025	24.486	3.836	1.804	2.208	2.658	30.725
Maart	69	9.279	130.733	17.914	9.230	25.625	4.462	1.077	2.802	6.270	54.771
April	78	9.810	111.695	19.311	11.406	17.893	5.053	1.184	3.125	3.962	38.872
Mei	21	9.461	93.310	19.428	13.324	17.239	4.137	1.348	1.905	3.946	35.225
Juni	2	8.807	75.651	19.832	13.148	20.456	4.255	1.530	2.173	3.415	28.701
Juli	—	11.579	55.208	19.945	12.745	21.065	4.214	1.767	1.873	3.105	26.343
Augustus	—	10.250	38.694	10.841	15.713	29.496	2.772	1.727	2.394	2.593	22.847
September	79	12.856	10.404	26.340	11.326	29.691	4.696	2.206	3.861	2.313	29.925
October	38.400	15.506	35.104	12.630	10.995	32.453	4.832	1.949	3.172	2.713	37.159
November	85.629	21.544	95.342	19.817	8.578	16.525	4.596	1.577	2.863	2.736	34.718
December	8.090	16.862	94.901	18.180	8.472	31.464	4.988	1.376	3.609	4.105	39.769
1948 Januari	117	14.727	84.945	22.482	9.466	31.829	3.244	1.896	803	3.349	41.776
Februari	136	11.952	78.383	19.792	9.992	28.390	3.029	2.129	482	2.898	32.011

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938: enkel verkoop op de mijn te Oostende.

III — TEXTIELNIJVERHEID

(tonnen)

56

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

TIJDVAK	SPINNERIJ						PRODUCTIE VAN RUWE WEEFSELS VAN GETOEW GEVALLEN (VOOR EIGEN BEKENING, VOOR OPENBARE DIENSTEN, EN VOOR LOONORDERS)					
	vlas- garen	jute- garen	hennep- garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute (1)	katoen of fibraan (2)	wol (3)	rayonne
				fijn- spinnerij	kaard- spinnerij	kamwol	kaardwol					
1947 Maandgemiddelde	772	3.043	236	6.211	561	1.703	1.826	721	2.204	5.724	1.878	328
1947 Maart	772	3.205	264	6.340	618	1.914	1.923	785	2.385	6.003	2.053	321
April	771	3.225	231	6.628	588	1.862	1.902	805	2.344	6.215	2.126	335
Mei	747	2.774	231	5.595	553	1.744	1.626	683	2.089	5.708	1.865	326
Juni	758	2.806	270	6.192	533	1.611	1.916	811	2.119	5.766	1.850	344
Juli	684	2.696	253	5.545	553	1.258	2.076	793	2.013	5.519	1.890	299
Augustus	738	2.710	191	5.422	530	1.173	1.758	563	2.029	5.110	1.687	308
September	792	3.055	250	6.032	585	1.798	1.728	604	2.135	5.681	2.014	346
October	861	3.625	283	7.385	617	2.193	1.747	634	2.412	6.348	1.957	367
November	754	3.065	217	6.276	495	1.888	1.739	588	2.249	5.519	1.594	355
December	922	3.247	245	6.681	486	1.905	1.555	579	2.347	6.028	1.547	370
1948 Januari	833	3.326	279	6.862	486	1.963	1.535	497	2.369	5.965	1.638	427
Februari	818	3.202	264	6.535		1.787	1.298					

(1) Incl. de jutetapijten.

(2) Incl. de katoenen dekens en tapijten, dwellen, matrastijken, stoffeerweefsel, fluweel, pantoffelstof, enz.

(3) Incl. wollen dekens en tapijten.

IV — ELECTRICHE ENERGIE

(duizenden kw.)

58

Bron: Ministerie van Energie en Brandstof.

TIJDPERK	Voortbrengst (2)				Invoer	Uitvoer	Totaal verbruikte energie + verliezen	Totaal aantal der centrales
	Centrales van de voortbrengersverdelers		Centrales van de industriële- zelfvoort- brengers	Totaal voor België				
	Gemeente- bedrijven 1	Priv. maat- schappijen 2						
1936-38 Maandgemiddelde	20.361	189.899	227.802	438.062	—	—	(1) 343	
1946 Maandgemiddelde	25.642	288.202	206.428	520.272	20.269	10.158	(1) 323	
1947 Maandgemiddelde	28.736	327.979	244.309	601.024	21.603	4.936	(1) 309	
1946 November	30.417	313.208	238.712	582.337	—	—	323	
December	34.443	348.671	234.473	617.587	—	—	323	
1947 Januari	34.972	363.289	247.311	645.572	9.920	5.968	649.524	
Februari	31.793	337.274	210.279	579.348	9.679	4.532	584.493	
Maart	31.132	337.113	235.815	604.060	16.283	9.103	611.240	
April	25.881	313.675	239.611	579.187	21.037	10.698	589.506	
Mei	22.738	295.086	262.868	570.693	18.702	6.262	583.132	
Juni	21.915	282.407	246.094	550.416	25.541	4.986	570.971	
Juli	20.934	294.474	243.696	559.104	22.070	3.518	577.656	
Augustus	23.634	304.403	229.357	557.394	20.144	2.826	583.712	
September	26.823	323.432	223.256	573.511	28.231	2.391	599.351	
October	33.490	355.674	269.397	648.561	29.083	2.905	674.739	
November	32.911	347.274	266.139	646.324	17.673	2.890	661.107	
December	38.614	381.649	277.881	698.143	31.869	3.154	726.858	
1948 Januari	37.606	377.114	288.148	702.868	(3) 34.100	(3) 6.255	(3) 730.713	

(1) Aan het einde van het jaar.

(2) Bruto-voortbrengst aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centrales hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kw.

(3) Voorlopige cijfers.

V — GASDISTRIBUTIE (1)

(duizenden kubieke meters)

59

Bron: Ministerie van Energie en Brandstof.

TIJDVAK	GEMEENTE-REGIEBEDRIJVEN		GASVERDELINGSM.A.SCHAPPIJEN		GASVOORT- BRENGENDE NIJVERHEIDSM.A.SCHAPPIJEN	Totaal
	zelfproducent (geheel of ten dele) van het gas dat zij verdelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdelen, aankopen (aangekocht gas)	zelfproducent (geheel of ten dele) van het gas dat zij verdelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdelen, geheel of gedeeltelijk aankopen (aangekocht gas)		
1936-38 Maandgemiddelde ..	5.733	463	1.238	38.777	13.010	53.221
1946 Maandgemiddelde	5.970	592	3.251	47.108	9.747	66.667
1947 Maandgemiddelde	6.463	624	3.156	50.648	13.884	74.775
1946 November	6.147	524	3.156	46.197	10.356	66.380
December	6.778	586	3.207	47.755	10.287	68.613
1947 Januari	6.884	628	3.231	48.064	10.537	69.344
Februari	6.524	507	3.060	43.611	9.817	63.519
Maart	7.355	588	3.472	48.773	15.334	75.522
April	6.375	629	3.241	50.240	12.788	73.272
Mei	6.271	657	3.370	52.472	14.809	77.580
Juni	6.609	634	3.143	47.763	14.095	71.304
Juli	5.517	739	3.203	49.716	14.936	74.111
Augustus	5.635	796	3.181	50.556	14.961	75.129
September	6.284	660	3.185	50.854	14.519	75.502
October	6.357	565	3.185	55.265	15.697	81.069
November	7.214	526	2.768	52.801	16.554	79.863
December	7.472	556	2.834	57.660	17.136	85.658
1948 Januari	6.893	536	2.678	56.382	17.268	83.758

(1) Deze statistiek betreft de verdeling van gas, verkregen door droge distillatie van steenkool. Zij omvat dus niet het soortgelijk gas, voortgebracht in de cokesfabrieken der mijn-, metaal-, chemische en andere bedrijven die het zelf verbruiken.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

(Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

65

TIJDVAK	GROOTWARENHUIZEN												
	KLEDING					MEUBELN			HUISHOUDELIJKE ARTIKELN EN ANDERE				
	Groot- waren- huizen zonder onder- scheid van bedrij- vigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			Groot- waren- huizen in boven- kleding arti- kelen	Groot- waren- huizen zonder onder- scheid van bedrij- vigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			Groot- waren- huizen zonder onder- scheid van bedrij- vigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen		
		Maandelijks omzet					Maandelijks omzet				Maandelijks omzet		
		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal			Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal
1946 November.....	384	294	402	396	327	400	286	405	399	363	210	384	366
December.....	414	340	444	439	309	397	263	403	396	415	216	442	418
1947 Januari.....	311	314	334	333	218	343	160	352	342	266	218	273	267
Februari.....	273	242	292	290	201	306	126	314	305	244	151	257	245
Maart.....	393	294	397	391	402	437	174	432	419	304	178	321	305
April.....	438	333	436	429	471	429	495	423	429	297	169	314	297
Mei.....	428	335	439	433	408	408	309	422	409	278	174	291	278
Juni.....	339	278	357	352	291	338	231	352	338	251	167	261	251
Juli.....	345	292	368	363	272	374	227	394	374	288	182	301	288
Augustus.....	307	297	330	328	222	353	241	368	353	316	207	329	316
September.....	380	329	397	393	326	440	320	455	440	371	248	386	371
October.....	494	365	494	486	527	467	308	488	467	357	217	374	357
November.....	397	314	415	409	352	371	235	388	371	424	258	444	424
December.....	474	435	507	502	362	438	269	461	438	549	375	571	549
1948 Januari.....	355	432	377	380	237	435	344	447	435	344	218	359	344

TIJDVAK	GROOTWARENHUIZEN Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek				WINKELS MET BIJHUIZEN		COOPERATIES EN PATROONSWINKELS			
	Algemeen indexcijfer				Algemeen indexcijfer	Voedings- waren	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voedings- waren	Kleding
	Groot- waren- huizen zonder onder- scheid van bedrij- vigheid	Grootwarenhuizen met verschil- lende artikelen								
		Maandelijks omzet								
		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal						
1946 December.....	413	247	439	423	298	319	212	89	272	369
1947 Januari.....	291	236	303	297	262	281	193	86	227	363
Februari.....	261	170	275	266	255	282	184	83	242	306
Maart.....	352	204	359	346	303	292	222	94	265	417
April.....	365	238	368	356	318	291	207	89	257	414
Mei.....	350	230	357	345	321	291	204	90	268	419
Juni.....	295	202	304	295	303	274	180	82	255	364
Juli.....	319	214	334	323	341	313	206	90	284	414
Augustus.....	316	233	333	324	321	311	224	148	294	390
September.....	381	277	397	386	368	376	254	155	334	456
October.....	422	264	428	413	346	363	285	178	328	544
November.....	408	268	428	413	318	318	245	158	294	393
December.....	510	375	536	522	402	408	341	170	408	508
1948 Januari.....	358	285	375	366	361	354	233	160	332	381
Februari.....						330		176	326	382

(*) Voor het verbruik van suiker en lucifers, zie tabel n° 56.

II — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigarettten	Rook-, snuif- on pruimtabak (tonnen)
	(miljoenen stuks)			
1936-1938 Jaargemiddelde	195	593	5.181	13.168
1945 Jaargemiddelde	108	249	2.562	6.065
1946 Jaargemiddelde	124	301	6.385	10.144
1944 3 ^e kwartaal	16	39	487	954
4 ^e id.	13	38	375	977
1945 1 ^e id.	19	42	437	1.004
2 ^e id.	23	64	677	1.547
3 ^e id.	32	71	658	1.607
4 ^e id.	34	72	790	1.907
1946 1 ^e id.	31	76	1.241	2.092
2 ^e id.	31	77	1.363	1.996
3 ^e id.	32	77	1.607	2.794
4 ^e id.	30	71	2.174	3.262
1947 1 ^e id.	25	54	2.016	2.587
2 ^e id.	19	55	2.096	2.489
3 ^e id.	24	63	2.457	2.490

67

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schape, lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1946 Maandgemiddelde	14.248	1.189	10.406	20.657	11.380
1947 Maandgemiddelde	18.114	2.666	10.115	22.350	7.046
1946 December	23.246	2.912	5.385	28.122	21.782
1947 Januari	13.985	1.780	6.092	29.934	12.034
Februari	11.226	1.151	8.391	26.216	5.316
Maart	11.982	1.557	12.595	34.205	4.060
April	13.361	1.114	14.054	27.596	5.907
Mei	12.732	1.899	8.653	18.781	3.401
Juni	7.724	3.527	7.034	15.518	3.147
Juli	16.743	3.583	11.271	21.039	2.947
Augustus	20.738	2.119	11.050	22.239	2.232
September	30.333	2.367	13.884	23.884	6.827
October	29.258	3.624	10.008	16.940	14.689
November	23.646	3.989	7.954	12.977	13.346
December	25.642	5.279	9.911	17.875	15.642
1948 Januari	18.953	4.548	9.191	16.521	8.403
Februari	16.990	3.235	12.657	30.897	3.495

VERVOER

I — BEDRIJFVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven (*)

(miljoenen franken)

70

TIJDVAK	ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGS- COEFFICIENT
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal			
1938 Maandgemidd. (1).	73,8	146,6	5,2	225,6	238,9	- 13,3	105,89
1946 Maandgemiddelde .	228,3	363,6	21,4	(1) 613,2	(2) 696,0	(2) -82,8	113,50
1947 Maandgemiddeld. v	223,8	444,9	26,5	695,3	(2) 756,2	- 60,9	108,76
1946 October	215,4	450,1	23,9	689,4	687,3	+ 2,1	99,69
November	201,6	420,5	18,6	640,7	659,6	- 18,9	102,96
December	212,3	377,4	53,0	642,7	763,9	- 121,2	118,87
1947 Januari	194,0	402,0	28,4	624,4	724,3	- 99,9	115,98
Februari	164,0	384,8	28,0	576,8	708,4	- 131,6	122,81
Maart	224,1	467,3	23,1	714,5	724,9	- 10,4	101,46
April	180,2	482,2	53,3	715,7	736,5	- 22,8	103,19
Mei	225,9	430,0	27,1	683,0	712,2	- 29,2	104,29
Juni	239,8	405,7	16,6	662,0	707,7	- 45,7	102,11
Juli	287,9	416,8	18,5	723,3	766,3	- 43,0	105,94
Augustus	315,7	410,4	21,2	747,3	738,4	+ 8,9	98,80
September	264,7	465,0	25,7	755,4	754,5	+ 0,9	99,89
October	212,3	509,6	23,9	745,8	763,1	- 17,3	102,32
November	176,1	465,8	19,7	661,6	746,7	- 85,1	112,87
December	201,1	500,0	32,8	733,7	909,0	- 175,3	123,88

(1) Nord-Belge begrepen.

(2) Deze geldmiddelen stemmen niet nauwkeurig overeen met het gemiddelde der twaalf maandposten; deze cijfers werden door de N.M.B.S. gewijzigd met inachtneming van bepaalde door de Staat verleende subsidiën.

(*) Vanaf Mei 1946, is er rekening gehouden met de door de Staat toegestane subsidiën.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer							
	A	B	C	A + C	REIZIGERS			ZWARE GOEDEREN				
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)				
							Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal		
1938 Maandgem. (3)	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	5.250	186	154	88	428	
1946 Maandgemidd.	268.049	85.279	38.064	306.113	18.748	571	4.255	214	119	58	391	
1947 Maandgemidd.	324.103	104.891	41.401	365.505	19.367	611	5.004	224	172	92	489	
1946 October	336.919	93.899	42.641	379.560	19.631	588	5.237	242	146	81	469	
November	315.947	87.132	43.893	359.840	18.115	555	5.059	226	140	86	452	
December	269.371	86.061	39.641	309.012	19.204	572	4.249	200	131	68	399	
1947 Januari	292.076	98.571	37.504	329.550	19.796	579	4.557	210	143	86	439	
Februari	270.074	96.582	36.589	306.663	17.483	520	4.212	197	141	89	427	
Maart	316.358	114.635	45.606	361.964	19.202	571	5.027	230	174	105	509	
April	327.786	108.624	43.584	371.370	19.670	605	5.192	239	161	96	496	
Mei	320.556	105.746	35.424	355.980	18.906	605	4.894	231	152	69	452	
Juni	320.424	105.090	39.256	359.680	19.439	624	4.868	225	164	65	455	
Juli	313.351	97.378	42.713	356.064	18.956	671	4.727	219	173	62	454	
Augustus	321.896	98.215	38.429	360.325	19.019	714	4.830	204	194	85	483	
September	343.702	107.630	40.862	384.564	21.135	679	5.149	235	179	111	525	
October	379.504	113.139	49.641	429.145	20.533	619	5.841	255	204	121	580	
November	331.709	98.706	43.167	374.876	18.647	559	5.330	224	188	106	518	
December	351.805	114.408	44.592	396.397	19.616	584	5.432	221	194	113	528	

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

(3) Nord-Beige inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmateriaal, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier-, kleding	Chemische en artsenekundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1938 Maandgemiddelde (2) ...	429	5.250	347	2.161	401	439	476	794	54	191	66	320
1946 Maandgemiddelde	391	4.252	324	1.702	345	342	455	468	56	196	56	308
1947 Maandgemiddelde	489	5.004	297	1.915	425	474	478	599	58	255	91	411
1946 Juni	362	4.012	142	1.611	382	357	501	438	53	175	50	303
September	409	4.435	249	1.723	353	368	464	609	116	144	55	354
December	399	4.249	362	1.652	322	380	418	433	44	235	68	335
1947 Januari	439	4.557	204	1.859	388	431	429	424	58	278	94	392
Februari	427	4.213	201	1.806	362	416	389	272	74	277	78	338
Maart	509	5.027	244	2.176	418	487	415	425	66	313	103	380
April	496	5.192	231	2.057	393	481	493	685	59	271	103	419
Mei	452	4.893	172	1.895	407	449	522	710	51	214	76	397
Juni	455	4.862	155	1.865	384	493	508	716	45	223	71	402
Juli	454	4.727	192	1.731	410	406	512	734	41	206	76	419
Augustus	483	4.830	205	1.782	505	473	487	588	83	231	82	396
September	525	5.149	291	1.946	449	465	503	706	69	235	90	395
October	580	5.841	639	2.004	506	550	544	689	56	262	108	483
November	518	5.330	714	1.802	454	481	455	591	40	260	102	431
December	528	5.432	315	2.053	427	569	478	649	54	290	115	482

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

(2) Nord-Beige inbegrepen.

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN (einde)

70

B — Belgisch binnenlands verkeer

TIJDVAK	Totaal	Landbouwen voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer-, looier-, kleding	Chemische en artsouijkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen	II Nationale Maatsch. van Buurtspoorweg.
												Vervoerde tonkilom. (duizenden)
(duizenden tonnen)												
1938 Maandgemiddelde (1) ...	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858
1946 Maandgemiddelde	3.138	244	1.459	31	205	382	375	22	135	29	256	5.894
1947 Maandgemiddelde	3.196	163	1.522	13	227	339	433	16	137	27	318	4.566
1946 October	3.689	616	1.548	13	209	372	469	23	107	24	308	8.052
November	3.522	773	1.455	12	208	321	357	10	92	19	275	8.507
December	2.908	228	1.422	7	213	304	307	14	119	18	274	4.360
1947 Januari	3.016	101	1.565	14	216	304	312	12	165	21	306	3.064
Februari	2.657	84	1.471	11	198	256	181	14	162	20	260	3.074
Maart	3.132	111	1.602	14	235	285	295	12	169	25	294	4.052
April	3.442	100	1.695	21	239	366	495	11	156	24	335	4.685
Mei	3.312	82	1.614	15	225	382	515	12	127	28	312	4.395
Juni	3.211	70	1.557	14	233	361	625	10	116	29	296	4.411
Juli	3.130	92	1.425	14	206	387	526	12	110	29	329	4.598
Augustus	2.925	100	1.344	9	199	344	435	41	127	24	302	4.355
September	3.226	184	1.467	11	201	369	517	28	123	28	298	4.842
October	3.679	435	1.522	10	268	391	510	13	125	33	372	6.587
November	3.357	481	1.388	11	230	317	434	9	120	29	338	6.262
December	3.263	124	1.526	12	269	312	458	11	143	32	376	3.854

(1) Nord-Belge inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

71

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Bulletin over de handel met de vreemde landen.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART					
	IN			UIT			IN			UIT		
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)	Aantal schepen geladen	ledig (op ballast)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)
1936-1938 Maandgem.	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	417	3.762	1.268	366
1946 Maandg.	440	938	743	283	152	242	2.242	782	247	2.200	774	411
1947 Maandg.	668	1.688	1.331	486	182	520	2.823	1.016	280	2.763	989	626
1947 Januari	422	1.033	863	299	142	171	2.389	892	230	2.155	748	505
Februari	503	1.269	962	366	133	408	384	163	10	515	215	162
Maart	611	1.538	1.053	466	163	547	2.207	803	237	2.204	814	551
April	642	1.529	1.263	515	137	523	2.930	1.107	358	2.928	1.102	701
Mei	729	1.715	1.438	551	173	683	2.965	1.146	342	2.949	1.150	768
Juni	716	1.758	1.451	530	183	685	3.242	1.220	324	3.085	1.160	797
Juli	600	1.476	1.312	399	147	619	2.794	1.013	313	2.520	930	334
Aug.	815	2.114	1.588	638	217	427	3.435	1.096	290	3.624	1.211	816
Septemb.	662	1.675	1.349	491	176	652	3.212	1.034	300	3.331	1.153	706
October	767	2.033	1.482	548	208	622	3.330	1.180	292	3.285	1.091	678
Nov.	731	1.910	1.512	508	221	510	3.373	1.184	299	3.071	1.048	679
Dec.	815	2.208	1.643	629	285	456	3.615	1.351	365	3.494	1.248	816
1948 Januari	676	1.724	1.643	517	203	466	2.886	1.028	252	2.869	1.065	697

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Bulletin over de handel met de vreemde landen.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	IN			UIT			GOEDEREN (duizenden metrieke tonnen)	
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)	Gelost	Geladen
1936-1938 Maandgem.	169	177	208	170	178	92	174	152
1946 Maandgemiddeld.	62	76	98	60	71	19	59	11
1947 Maandgemiddeld.	92	134	162	92	134	61	67	30
1947 Januari	77	99	109	80	103	34	25	14
Februari	54	81	66	54	74	73	2	13
Maart	74	94	123	67	83	34	14	7
April	76	108	132	80	104	50	61	16
Mei	73	100	116	79	121	76	99	38
Juni	90	123	116	87	113	68	90	52
Juli	111	178	189	96	151	87	94	36
Augustus	99	130	191	111	159	87	69	47
September	82	122	183	82	116	70	104	35
October	117	190	243	114	178	63	107	35
November	116	184	267	110	202	37	65	29
December	137	191	215	149	206	50	80	41
1948 Januari	96	166		102	176			

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE MET DE OVERIGE LANDEN

N. B. — Daar de gegevens van deze statistiek uitsluitend werden ontleend aan de douaneindeclaringen ondertekend door in- en uitvoerders, kon geen rekening gehouden worden met deze transacties die, in verband met de omstandigheden, door het Bestuur der Douanen niet konden worden opgenomen.

SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

75

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (miljoenen franken)						GEMID- DELDE PRIJS PER TON (franken)	INVOER (+) OF UITVOER (-) VAN DE HANDELSBALANS (miljoenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN PCT.
	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilve- ren munt	Totaal			
INVOER														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	497,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704	INVOER (+) OF UITVOER (-) VAN DE HANDELSBALANS (miljoenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN PCT.
1946 Maandgemidd.	0,7	206,6	1.381,9	55,2	1.644,4	6,3	1.016,5	1.789,1	1.538,9	29,3	4.380,1	2.664		
1947 Maandgemidd.	4,5	252,1	1.989,9	71,4	2.317,9	47,3	1.596,7	2.855,6	2.521,5	51,2	7.072,3	3.081		
1946 Februari	—	397,9	1.122,8	34,6	1.555,3	0,6	612,6	1.463,8	707,5	—	2.784,5	1.790		
Maart	—	309,3	1.246,8	34,3	1.590,4	2,1	748,0	1.376,2	836,7	—	2.963,0	1.863		
April	—	113,7	1.229,5	51,4	1.394,6	0,9	637,0	1.347,7	1.156,1	1,2	3.142,9	2.254		
Mei	0,1	124,2	1.335,9	35,7	1.495,9	2,4	821,1	1.771,2	1.185,4	0,4	3.780,5	2.527		
Juni	—	117,4	1.309,9	40,8	1.468,1	2,3	838,6	2.013,7	1.277,2	—	4.131,8	2.814		
Juli	0,1	98,4	1.435,8	62,2	1.596,5	4,0	500,8	1.812,0	1.699,4	1,2	4.017,4	2.516		
Augustus	—	177,9	1.562,3	52,0	1.792,2	1,1	1.695,9	1.915,1	1.732,6	15,0	5.359,7	2.991		
September	—	143,9	1.483,6	55,7	1.683,2	1,1	892,6	1.980,7	1.642,3	80,9	4.597,6	2.731		
October	2,2	256,9	1.610,9	81,3	1.951,3	18,5	1.857,8	1.926,5	2.510,9	115,9	6.429,6	3.295		
November	2,6	372,7	1.691,3	72,3	2.138,9	19,4	1.719,0	2.515,8	2.273,0	75,7	6.602,9	3.087		
December	2,8	234,3	1.279,5	109,5	1.626,1	23,4	1.363,2	1.946,4	2.693,7	53,9	6.080,6	3.739		
1947 Januari	2,7	232,7	1.427,1	57,8	1.720,2	19,7	1.451,6	2.572,8	1.940,2	55,4	6.039,7	3.511		
Februari	1,4	157,1	1.176,5	82,8	1.417,7	12,0	1.182,8	2.072,4	1.988,4	1,5	5.257,0	3.708		
Maart	1,4	192,6	1.544,5	49,8	1.788,3	15,2	1.222,0	2.593,6	2.139,6	69,8	6.040,2	3.378		
April	1,8	260,1	1.932,8	65,8	2.260,5	16,6	1.118,0	2.862,8	2.516,2	68,9	6.582,5	2.912		
Mei	3,6	205,4	2.217,4	69,5	2.495,9	31,8	1.008,2	2.670,6	2.473,0	63,0	6.246,6	2.503		
Juni	3,2	230,8	2.111,9	69,7	2.415,6	37,4	1.193,9	2.671,8	2.375,4	89,1	6.367,6	2.636		
Juli	3,9	200,7	2.145,9	56,1	2.406,6	40,9	1.138,6	2.881,3	2.012,4	10,7	6.083,9	2.528		
Augustus	5,8	276,0	2.250,7	73,5	2.606,0	58,4	1.479,5	2.975,6	2.613,3	63,3	7.190,1	2.759		
September	7,6	201,5	2.153,5	78,5	2.441,1	86,3	1.325,5	2.738,5	2.633,7	81,4	6.865,5	2.812		
October	9,4	340,7	2.395,2	78,5	2.823,8	105,8	2.417,5	3.311,0	2.887,9	19,1	8.741,3	3.096		
November	8,1	351,9	2.208,9	78,5	2.647,4	86,1	2.911,1	3.063,5	2.735,5	48,4	8.844,6	3.341		
December	5,5	378,1	2.315,9	104,3	2.803,8	57,1	2.738,0	3.845,9	4.009,6	44,1	10.694,7	3.814		
1948 Januari	3,4	265,0	2.240,0	80,9	2.589,4	36,4	1.646,1	3.597,4	2.103,3	18,8	7.402,0	2.859		
UITVOER														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	— 159,4	92,1
1946 Maandgemidd.	0,2	13,9	412,6	192,8	619,5	9,1	73,6	866,9	1.517,1	4,5	2.471,2	3.989	— 1908,9	56,4
1947 Maandgemidd.	0,5	21,1	745,1	301,3	1.068,0	25,1	146,4	1.688,6	3.242,9	12,3	5.115,3	4.824	— 1962,8	74,1
1946 Februari	—	31,4	244,3	108,3	384,0	1,0	91,2	544,4	662,3	0,1	1.299,0	3.383	— 1485,5	46,6
Maart	—	17,3	328,6	164,5	510,4	0,7	57,1	773,0	1.038,6	0,7	1.870,1	3.664	— 1092,9	63,1
April	—	6,7	338,8	137,8	483,3	1,0	49,2	705,3	909,5	1,3	1.666,3	3.448	— 1476,6	53,0
Mei	0,1	19,9	372,0	181,7	573,7	10,7	118,7	796,8	1.358,9	1,2	2.288,3	3.985	— 1494,2	60,5
Juni	0,1	12,4	375,4	187,2	575,1	8,6	91,6	719,1	1.421,3	0,6	2.241,2	3.898	— 1890,6	54,2
Juli	0,1	4,3	490,6	223,7	718,7	9,3	36,6	1.028,6	1.815,8	0,7	2.890,4	4.022	— 1127,0	71,9
Augustus	0,1	1,4	455,2	196,6	653,3	2,6	15,2	763,6	1.462,0	0,1	2.243,5	3.434	— 3116,2	41,9
September	0,2	1,4	483,1	226,5	711,2	8,8	25,1	1.133,8	1.836,1	0,2	3.003,9	4.224	— 1593,7	65,3
October	0,2	5,2	617,0	275,5	897,9	11,3	107,4	1.126,5	2.429,3	39,6	3.714,1	4.136	— 2715,5	57,8
November	0,2	10,2	471,3	246,6	728,3	16,7	65,9	1.078,9	2.130,4	2,2	3.294,1	4.623	— 3308,8	49,9
December	0,8	20,9	532,9	272,2	826,8	37,4	149,6	1.263,0	2.514,2	6,9	3.971,1	4.803	— 2109,5	65,3
1947 Januari	0,6	14,5	425,6	184,4	605,1	22,4	133,2	975,4	1.529,0	12,7	2.672,7	4.417	— 3367,0	44,3
Februari	1,4	11,6	456,4	237,0	706,4	52,1	152,3	1.272,4	2.804,5	26,3	4.307,6	6.098	— 950,0	81,9
Maart	0,7	5,9	608,3	289,8	904,7	45,3	85,2	1.405,2	3.270,2	24,6	4.830,5	5.339	— 1280,0	80,0
April	0,2	8,9	772,0	319,3	1.100,4	14,8	97,1	1.804,9	3.408,2	15,7	5.340,8	4.853	— 1241,7	81,1
Mei	0,8	24,9	839,7	318,7	1.184,1	28,3	113,3	1.904,3	3.382,5	1,8	5.430,2	4.586	— 816,4	86,9
Juni	0,2	11,2	817,0	344,9	1.173,3	7,3	90,7	1.957,0	3.716,8	15,0	5.786,8	4.932	— 580,8	90,9
Juli	0,1	24,7	950,3	367,7	1.342,8	1,8	141,1	1.834,5	3.794,3	3,0	5.774,7	4.300	— 309,2	94,9
Augustus	1,2	42,3	723,9	279,3	996,8	43,3	224,6	1.421,5	2.187,5	13,0	3.889,9	3.902	— 3300,2	54,1
September	1,1	20,8	911,1	342,3	1.275,3	37,0	136,4	2.127,4	3.841,4	2,9	6.145,1	4.819	— 720,4	89,5
October	0,1	31,0	894,5	380,8	1.306,4	11,7	167,7	2.133,5	4.002,8	18,0	6.333,7	4.848	— 2407,6	72,5
November	0,1	30,3	761,9	322,5	1.114,8	11,3	206,2	1.660,5	3.565,1	9,3	5.452,6	4.891	— 3392,0	61,6
December	0,3	28,6	783,6	308,8	1.121,3	25,9	217,9	1.793,9	3.524,1	5,6	5.567,4	4.965	— 5127,3	52,1
1948 Januari	0,1	23,4	804,3	402,2	1.230,0	3,2	188,7	1.753,1	4.247,9	5,0	6.197,9	5.039	— 1204,1	83,7

WERKLOOSHEID

81

I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

Bron: *Steunfonds voor Werklozen.*

MAAND	AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN						DUIZENDEN VERLOREN WERKDAGEN		
	INGESCHREVEN WERKLOZEN			DAGGEMIDDELDEN			geheel werklozen	gedeeltelijk werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk werklozen	Totaal			
1946 November.....	39.356	38.462	77.818	28.647	14.744	43.391	659	339	998
December.....	54.360	137.196	191.556	36.986	43.756	80.742	1.036	1.228	2.262
1947 Januari.....	54.254	122.785	177.039	40.364	49.877	90.241	969	1.107	2.166
Februari.....	53.387	147.991	201.578	43.786	87.193	130.979	1.048	2.089	3.137
Maart.....	61.139	140.824	201.963	42.991	50.658	93.649	1.277	1.516	2.793
April.....	43.441	44.253	87.694	32.449	18.705	51.154	715	406	1.121
Mei.....	38.983	40.314	79.297	28.872	16.297	45.169	636	358	993
Juni.....	40.440	56.580	97.020	26.465	19.794	46.259	794	590	1.384
Juli.....	40.007	93.320	133.327	28.543	26.361	54.904	655	625	1.280
Augustus.....	43.249	86.741	129.990	27.891	20.846	48.737	809	660	1.469
September.....	43.463	41.840	85.323	29.963	15.513	45.476	720	367	1.087
October.....	44.358	50.614	94.972	30.913	16.829	47.742	707	380	1.087
November.....	63.497	89.310	152.807	39.984	21.124	61.108	1.163	617	1.780
December.....	77.815	135.667	213.482	57.079	40.192	97.271	1.260	892	2.152
1948 Januari.....	89.066	91.643	180.709	68.328	36.962	105.290	1.639	882	2.521

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: *Steunfonds voor Werklozen.*

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hene-gouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde per maand

1946 November.....	—	—	23	43.391	11.082	3.281	7.590	7.916	1.688	971	605	76	182
December.....	—	—	28	80.742	25.870	7.046	19.455	17.452	5.395	2.431	1.531	722	840
1947 Januari.....	—	—	24	90.241	27.026	8.764	19.889	19.907	5.777	3.512	2.297	1.629	1.440
Februari.....	—	—	24	130.979	36.988	13.770	28.228	28.936	9.129	5.670	3.717	2.071	2.527
Maart.....	—	—	30	93.649	29.375	10.119	15.539	20.632	6.502	3.681	2.435	2.435	1.290
April.....	—	—	22	51.154	19.858	5.261	8.999	11.405	2.849	1.474	900	108	300
Mei.....	—	—	22	45.169	17.816	4.451	7.458	10.557	2.578	1.261	780	49	219
Juni.....	—	—	30	46.259	19.343	4.518	6.697	10.688	2.635	1.480	632	37	229
Juli.....	—	—	23	54.904	18.381	5.612	8.008	12.498	6.347	2.933	754	38	333
Augustus.....	—	—	29	48.737	15.283	5.392	8.482	12.214	3.862	2.404	736	50	314
September.....	—	—	24	45.476	14.864	5.637	8.337	11.757	2.112	1.833	610	59	267
October.....	—	—	23	47.742	17.829	5.773	8.379	10.863	2.090	1.809	638	87	274
November.....	—	—	29	61.108	19.293	8.162	11.782	13.624	3.279	2.841	1.027	579	521
December.....	—	—	22	97.271	25.477	13.569	19.218	23.349	6.206	5.200	1.817	1.298	1.137
1948 Januari.....	—	—	24	105.290	27.864	16.470	18.797	25.607	5.818	5.424	2.135	1.583	1.592

Daggemiddelde der week

1947 November.....	2	8	6	47.714	15.394	6.320	9.044	11.727	2.202	1.814	741	151	321
	9	15	5	64.176	27.748	7.396	10.846	12.392	2.191	2.212	809	216	366
	16	22	6	58.008	17.665	7.898	11.071	12.874	2.384	2.354	940	344	478
	23	29	6	62.561	18.065	8.770	12.572	14.286	3.196	3.462	1.112	587	511
	30	6	6	75.565	18.991	10.297	15.219	16.627	6.243	4.253	1.493	1.537	905
December.....	7	13	6	78.055	20.435	11.031	15.617	17.940	5.218	4.273	1.550	1.182	809
	14	20	6	81.120	20.971	12.102	15.942	19.641	4.495	4.222	1.699	1.098	950
	21	27	5	111.595	34.545	14.658	20.629	25.025	6.355	5.822	1.963	1.390	1.210
	27	3	5	125.383	27.863	17.286	26.062	32.608	9.291	6.866	2.134	1.588	1.685
1948 Januari.....	4	10	6	105.057	27.062	16.015	19.245	25.192	6.677	5.667	2.079	1.657	1.463
	11	17	6	105.865	28.056	16.210	18.804	25.660	6.044	5.743	2.135	1.624	1.689
	18	24	6	105.441	27.854	16.652	18.802	25.633	5.490	5.420	2.193	1.694	1.703
	25	31	6	104.799	28.486	17.005	18.338	25.943	5.057	4.869	2.134	1.437	1.510

III — INDELING DER INGESCHREVEN GEHEEL WERKLOZEN NAAR BEROEPSGROEP

(aantal werklozen op het einde der maand)

Bron: Steunfonds voor Werklozen.

LIJDDVAK	IJzer en staal	Metaalbewerking	Textiel (voortbrenging)	Kleding	Hout	Chemie	Glas	Aardewerk	Leder	Papier	Bouwnijverheid	Steen	Graphische bedrijven	Diamant	Tabak	Voeding	Landbouw	Bos, jacht	Visvangst	Hotels, spijshuizen	Vervoer	Handel	Bedienden	Ongeschoolden	Leerjongens	Allerlei	TOTAAL
1947 Januari ...	36	2.187	1.519	636	1.526	61	76	1.352	416	115	3.558	208	131	3.013	—	1.591	1.645	351	—	1.202	2.492	463	1.576	13.484	1.108	1.303	40.049
Februari ..	46	2.394	1.564	695	2.091	64	83	1.402	540	121	4.088	237	150	3.944	—	1.614	1.876	353	—	1.274	2.601	479	1.547	14.578	1.518	1.467	44.726
Maart ...	40	2.149	1.483	603	1.808	106	76	1.017	480	118	2.354	202	136	4.008	—	1.652	1.420	314	—	1.283	2.488	552	1.542	12.873	1.445	1.653	39.802
April	35	1.800	1.349	522	1.581	48	66	347	431	102	1.511	154	121	3.238	514	958	1.026	62	252	1.198	2.192	523	1.529	10.772	1.030	1.606	32.967
Mei	26	1.546	1.228	476	1.521	49	43	241	377	81	1.087	133	116	3.151	462	813	575	74	314	1.057	2.070	484	1.479	9.245	764	1.512	28.924
Juni	25	1.469	1.239	690	1.525	56	43	222	544	73	1.182	128	152	2.695	442	777	855	72	340	985	1.915	510	1.624	8.851	949	1.432	28.795
Juli	21	1.607	1.269	983	1.695	70	47	155	832	96	1.365	112	151	2.092	456	786	755	63	206	904	1.953	539	1.697	9.257	1.132	1.467	29.710
Augustus .	23	1.679	1.347	1.086	1.533	63	43	169	634	100	1.450	150	161	1.364	434	872	729	84	199	1.145	1.998	590	1.879	9.423	1.396	1.597	30.148
September.	30	1.586	1.475	884	1.468	56	56	427	518	86	1.755	130	146	973	396	918	1.115	106	226	1.501	2.128	587	1.896	9.857	1.618	1.753	31.685
October ..	30	1.596	1.375	800	1.476	52	75	1.423	492	87	1.787	129	156	740	425	823	621	101	227	1.814	2.112	2.580	—	10.094	1.745	1.566	32.326
November.	26	2.253	1.985	1.498	2.241	76	87	1.474	667	73	4.296	173	190	740	410	1.039	2.474	177	194	2.034	2.597	2.857	—	14.732	2.874	1.886	47.053
December .	56	3.026	2.618	2.425	3.107	124	109	1.861	1.051	85	6.704	256	225	830	457	1.348	3.440	198	178	2.055	3.126	2.925	—	17.606	—	8.717	62.527
1948 Januari ...	40	4.321	3.371	3.538	3.849	191	155	2.126	1.439	127	8.545	296	290	780	526	1.912	4.222	245	236	2.186	3.755	3.627	—	23.788	—	2.092	71.657
Februari ..	51	4.794	3.499	2.551	3.702	194	197	2.137	1.258	145	7.949	273	291	1.501	541	2.111	4.170	200	208	2.252	4.058	3.977	—	25.496	—	2.200	73.755

MAANDSTATEN VAN DE BANQUE DU CONGO BELGE

(millioenen franken)

85

ACTIVA

	31-8-1947	30-9-1947	31-10-1947	30-11-1947	31-12-1947 (*)	31-1-1948 (*)
Goudvoorraad	733	746	746	746	746	760
Speciale rekening van de Kolonie (**) ..	105	105	105	105	105	105
Diverse kasvoorraden	32	32	32	37	30	32
Banktegoed { in franken	937	896	873	1.032	811	1.085
{ in vreemde deviezen	2.609	2.658	3.029	2.719	1.822	1.691
Effecten	186 (1)	186 (1)	175 (1)	175 (1)	185	185
Overheidspapier op de Kolonie, België en het buitenland	5.552	5.648	5.142	5.501	6.424	6.716
Wissels en ander handelspapier	564	532	534	538	565	522
Debiteuren	261	263	255	229	218	191
Kolonie « speciale rekening voorschot op goud »	519	519	518	518	518	518
Belgische Staat	298	300	300	305	307	307
Gebouwen en materieel	8	9	11	13	10	11
Diversen	5	7	7	6	6	10
	11.809	11.901	11.727	11.924	11.747	12.133

PASSIVA

	31-8-1947	30-9-1947	31-10-1947	30-11-1947	31-12-1947 (*)	31-1-1948 (*)
Kapitaal	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	44	44	44	44	45	45
Biljetten en munten in omloop	1.778	1.753	1.721	1.725	1.845	1.851
Crediteuren op zicht { diversen	7.084	7.081	6.809	7.288	6.446	6.259
{ Kolonie	2.378	2.481	2.558	2.353	2.863	3.105
Crediteuren op termijn { diversen	100	90	90	84	64	67
{ Kolonie	18	18	18	18	18	18
Onafgedane transfers en diversen	387	414	467	392	446	768
	11.809	11.901	11.727	11.924	11.747	12.133

(1) Alleen « Belgische en Kongolese overheidsfondsen ».

(*) Onder voorbehoud van goedkeuring der balans door de Algemene Vergadering van 18 Mei 1948.

(**) Art. 19 van de conventie van 21 Juni 1935 voor de uitgifte van bankbiljetten en tekenmunten.

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

Banque de France

(miljoenen franken)

DATUM	Gouden munt en muntmateriaal	Goud tot waarborg dienend (Overeenk. van 17 Nov. 1947 en wet van 26 Nov. 1947)	Verhandelb. schatkisbons (deelnem. v. den Staat aan het Intern. Muntf. en insch. op het kap. v. de Inter. Bank v. Herstel en Ontw.)	Dadelijk beschikbare te goeden in het buitenland	Wisselportefeuille en overheidspapier. (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17 Juni 1938)	Voor-schotten op effec-ten	Verhan-delbaar Schat-kist-papier (Over-eenk. van 11-4-1948 24-6-1947 en 28-8-1947)	Rente-loze voor-schotten aan de Staat (wet van 9 Juni 1857, conventie van 29-3-1878enz.)	Voor-lopige voor-schotten aan de Staat (conven-ties van 29-9-38, 29-2-40, 9-6-40, 8-6-44, enz.)	Voorlopige voorschotten aan den Staat ter betaling van de onderhoudskosten der Duitse bezettingstroepen in Frankrijk	Bank-biljetten in omloop	Credit-saldi in reke-ning-courant	Dek-kings-percentage
1946 Jaargemidd..	100.259	—	—	19,3	48.976	25.779	4.173	23.558	10.000	20.612	426.000	638.098	56.000	15,29
1947 Jaargemidd..	72.102	—	*) 12.000	0,4	98.413	43.145	4.390	48.019	40.189	94.708	426.000	807.633	69.353	8,29
1946 7 November	94.817	—	—	2,9	68.742	31.224	5.115	35.000	10.000	55.500	426.000	700.032	57.295	12,52
5 December	94.817	—	—	2,8	72.358	37.206	4.621	35.000	10.000	57.100	426.000	715.498	59.071	12,24
1947 9 Januari	94.817	—	—	0,8	83.935	39.165	4.514	35.000	10.000	63.100	426.000	732.057	60.750	11,95
6 Februari	94.817	—	—	0,8	83.047	36.698	4.643	35.000	10.000	58.200	426.000	735.330	54.820	12,—
6 Maart	82.817	—	12.000	0,3	85.893	43.334	4.305	35.000	10.000	67.500	426.000	747.922	58.315	10,27
10 April	82.817	—	12.000	0,3	84.608	44.998	4.385	35.000	50.000	51.300	426.000	763.734	61.720	10,03
8 Mei	82.817	—	12.000	0,3	86.993	44.521	4.459	35.000	50.000	55.700	426.000	774.219	62.705	9,89
5 Juni	82.817	—	12.000	0,3	84.571	41.503	4.405	35.000	50.000	76.700	426.000	788.003	64.532	9,71
10 Juli	264.817	—	12.000	0,2	81.287	67.514	4.696	53.000	50.000	106.700	426.000	825.187	72.670	7,22
7 Augustus	64.817	—	12.000	0,2	94.550	41.633	4.420	53.000	50.000	113.700	426.000	832.422	70.363	7,18
4 September	64.817	—	12.000	0,2	96.038	40.407	4.469	53.000	50.000	134.500	426.000	854.124	67.628	7,03
9 October	3) 52.817	—	12.000	0,2	120.960	39.146	4.404	65.000	50.000	143.500	426.000	872.464	77.726	5,56
6 November	52.817	—	12.000	0,5	133.669	38.512	4.943	65.000	50.000	118.500	426.000	872.932	74.183	5,58
4 December	55.173	10.052	12.000	0,5	138.756	54.523	4.549	65.000	50.000	128.200	426.000	898.985	87.207	5,58
1948 8 Januari	55.173	10.052	12.000	0,1	125.619	72.453	4.640	65.000	50.000	140.700	426.000	914.945	81.499	5,54

Discontorente { huidige : 2,50 pCt. sedert 9 October 1947.
vorige : 1 3/4 pCt. sedert 10 Januari 1947.

- (*) Gemiddelde der laatste tien maanden.
- (1) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels en, met ingang van 8 November 1945, het gediscoteerd papier op het buitenland.
- (2) Overdracht van 18 milliard frank goud aan het « Fonds de Stabilisation des Changes ».
- (3) Overdracht van 12 milliard frank goud aan het « Fonds de Stabilisation des Changes ».

Bank of England

(duizenden £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bank-biljetten in omloop (Issue Department)	Toe-gelaten bedrag voor de biljetten-omloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhou-ding van de metaal-voorraad van het Bank. Depart-ment tot het saldo van zijn depo-sito's pCt.
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Munten (Banking Department)	Door de Staat gewaar-borgde fondsen	Disconto en voor-schotten	Andere waarden	Totaal			Open-bare organen	Banken	Andere deposi-to's	Totaal	
1946 Jaargemiddeld.	248	(2) 1.080	260.197	15.588	18.308	294.093	1.358.271	1.402.885	12.626	254.701	53.970	321.297	14,4
1947 Jaargemiddeld.	248	1.480	313.130	14.769	20.189	348.088	1.384.386	1.450.000	12.810	295.911	89.120	397.841	17,1
1946 4 December	248	(3) 1.073	298.463	20.834	16.569	335.866	1.375.670	1.400.000	9.839	279.573	54.131	343.543	8,4
1947 8 Januari	248	1.104	321.238	17.662	18.127	357.027	1.402.033	1.450.000	13.916	314.490	59.769	388.175	12,7
5 Februari	248	1.068	247.783	23.662	26.725	298.170	-1.371.055	1.450.000	22.909	280.742	56.428	360.079	22,3
5 Maart	248	832	343.266	12.116	18.620	374.002	1.381.418	1.450.000	9.795	318.950	96.460	425.205	18,4
9 April	248	681	335.931	18.237	16.773	370.941	1.402.890	1.450.000	9.460	289.952	101.856	401.288	12,0
7 Mei	248	1.020	311.091	17.906	26.417	355.414	1.391.789	1.450.000	13.014	288.392	95.650	397.056	15,0
4 Juni	248	1.382	342.371	11.038	16.736	370.145	1.396.157	1.450.000	8.045	293.761	105.798	407.604	13,6
9 Juli	248	2.086	328.016	22.243	17.602	367.861	1.403.591	1.450.000	8.804	293.207	96.387	398.398	12,2
6 Augustus	248	2.431	334.996	18.975	27.153	381.124	1.421.724	1.450.000	18.275	279.649	95.804	393.728	7,9
10 September	248	2.408	320.647	16.697	17.834	355.178	1.389.633	1.450.000	12.763	291.554	95.394	399.711	15,8
8 October	248	2.218	303.510	9.970	18.607	332.087	1.374.305	1.450.000	12.335	287.970	92.239	392.544	19,9
5 November	248	1.926	294.380	5.714	27.579	327.673	1.363.799	1.450.000	13.055	288.664	96.482	398.201	22,2
10 December	248	981	290.721	16.215	19.329	326.265	1.353.418	1.450.000	18.898	294.235	92.944	406.077	24,1
1948 7 Januari	248	329	336.464	13.261	18.840	368.565	1.331.257	1.400.000	13.783	304.669	101.273	419.715	16,5
4 Februari	248	256	286.508	11.944	28.415	326.867	1.257.632	1.350.000	23.408	283.712	94.300	401.420	23,1

Discontorente { huidige : 2 pCt. sedert 26 October 1939.
vorige : 3 pCt. sedert 28 September 1939.

- (1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.
- (2) Gemiddelde der eerste 45 staten. — Gemiddelde der laatste 7 staten : 1.131.
- (3) Vóór 13 November 1946 luidt deze rubriek : Gouden en zilveren munt.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

86

DATUM	Gouden munt en gouden munt-materiaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandse betaalmiddelen	Beleeningen op effecten, goederen en celen	Schatkist-papier, door de Bank overgen. v. d. Staat der Nederl. ingevolge overeenk. 26-2-1947	Boekvordering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26-2-1947	Bankbiljetten in omloop		Rekening-courant saldo's				Totaal der zichtverbindingen	
									Oude uitgiften	Nieuwe uitgifte	Particulieren		's Rijks Schat.			
											geblokk. saldo's	andere saldo's	speciale rekening	andere saldo's		
										van banken	van anderen					
1946 Jaargemidd.	708	0,4	4.436	122,1	15,5	160	—	—	278	2.307	230	620	108	1.460	5.003	
1947 Jaargemidd.	545	—	888	135,9	6,8	157	(1) 2.088	(1) 1.500	147	2.781	59	40	630	19	892	4.569
1946 9 Decemb.	700	—	4.431	66,0	15,8	154	—	—	260	2.655	90	44	558	111	1.217	4.934
1947 6 Januari.	700	—	4.435	109,2	16,0	152	—	—	237	2.737	115	47	624	111	1.072	4.942
10 Februari	647	—	4.471	72,2	16,3	165	—	—	237	2.693	41	44	587	111	1.250	4.963
10 Maart ..	520	—	40	64,1	4,9	152	2.100	1.500	139	2.722	47	43	680	—	709	4.340
8 April ...	520	0,1	57	51,7	4,3	155	2.100	1.500	137	2.760	64	40	698	—	638	4.335
6 Mei	520	0,1	127	118,2	4,5	157	2.100	1.500	137	2.754	55	36	721	—	780	4.433
9 Juni	523	0,1	135	142,1	4,7	155	2.100	1.500	126	2.747	55	38	559	—	938	4.463
7 Juli	502	—	130	230,9	4,9	158	2.100	1.500	126	2.752	31	35	725	—	874	4.543
4 Augustus	502	—	140	210,0	5,1	172	2.100	1.500	126	2.805	32	35	723	—	837	4.558
8 Septemb.	502	—	150	246,1	4,8	153	2.100	1.500	126	2.832	33	40	693	—	877	4.601
6 October .	502	—	160	184,6	5,0	156	2.100	1.500	125	2.857	39	44	484	—	985	4.534
10 Novemb.	504	—	180	103,6	5,1	147	2.100	1.500	125	2.869	62	39	472	—	913	4.480
8 Decemb.	608	—	182	78,8	5,0	148	2.000	1.500	125	2.918	141	41	484	—	761	4.470
1948 5 Januari	608	—	173	67,7	5,1	151	2.000	1.500	125	3.006	51	42	514	—	716	4.454
9 Februari.	581	—	246	109,8	4,9	149	2.000	1.500	125	2.922	74	36	462	—	947	4.565

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

(1) Gemiddelde der laatste 43 weekstaten.

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland	Binnenlandse wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere zichtverbindingen	Dekkingspercentage
1946 Jaargemiddelde	4.817	172,5	55,7	36,7	11,1	3.640	1.225	102,66
1947 Jaargemiddelde	5.130	113,5	51,9	59,7	16,8	3.950	1.198	101,87
1946 7 December	4.950	146,4	56,0	51,0	9,9	3.857	1.108	102,66
1947 7 Januari	4.939	158,7	81,9	68,6	17,0	3.965	1.156	99,54
7 Februari	4.925	171,6	42,9	38,9	9,1	3.822	1.216	101,15
7 Maart	4.967	160,1	35,4	40,6	11,7	3.837	1.229	101,19
8 April	5.039	152,8	23,8	44,9	10,4	3.882	1.228	101,62
7 Mei	5.030	144,9	23,9	45,8	16,4	3.858	1.229	101,74
7 Juni	5.041	134,3	31,1	49,6	10,9	3.862	1.160	103,04
7 Juli	5.110	118,9	20,9	57,4	11,6	3.912	1.156	103,18
7 Augustus	5.212	88,2	25,9	60,4	12,7	3.927	1.197	103,43
6 September	5.271	69,7	61,4	65,8	11,6	3.981	1.216	102,75
7 October	5.352	62,3	62,9	54,0	13,6	4.067	1.202	102,75
7 November	5.338	57,7	78,7	64,3	14,9	4.133	1.139	102,35
6 December	5.242	118,6	127,8	79,9	16,1	4.148	1.167	100,86
1948 7 Januari	5.283	63,5	153,5	173,7	20,8	4.232	1.196	98,50
7 Februari	5.603	135,0	150,8	62,7	9,5	4.071	1.267	107,49

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks
(millioenen \$)

DATUM	Reserves van goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkingspercentage
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1946 Jaargemiddelde	17.344	773	18.117	297	23.213	24.328	17.558	43,3
1947 Jaargemiddelde	19.313	724	20.037	275	22.284	24.356	18.310	46,9
1946 4 December	17.521	786	18.307	257	23.888	24.844	17.818	42,9
1947 8 Januari	17.565	813	18.378	304	23.733	24.794	17.824	43,1
5 Februari	17.779	796	18.575	359	23.412	24.383	18.119	43,7
5 Maart	18.370	793	19.163	333	23.242	24.338	18.445	44,8
9 April	18.498	759	19.257	233	22.276	24.170	17.720	46,0
7 Mei	18.850	719	19.569	256	21.852	24.071	17.448	47,1
4 Juni	19.025	712	19.737	230	21.760	24.130	17.530	47,4
9 Juli	19.376	726	20.102	232	21.611	24.244	17.600	48,0
6 Augustus	19.686	673	20.359	267	21.869	24.127	18.208	48,1
10 September	19.892	700	20.592	238	22.042	24.650	18.135	48,1
8 October	20.150	695	20.845	246	22.355	24.533	18.888	48,0
5 November	20.413	680	21.092	259	22.119	24.543	18.936	48,5
10 December	20.767	684	21.451	252	21.985	24.761	19.057	49,0
1948 7 Januari	20.810	695	21.505	303	21.683	24.651	19.074	49,2
4 Februari	21.008	692	21.700	372	20.523	24.148	18.675	50,7

Discontorente { huidige : 1,25 pCt. sedert 12 Januari 1948.
vorige : 1 pCt. sedert 25 April 1946.

Sveriges Riksbank
(millioenen Kr.)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Meerwaarde van goud (4)	Zweedse Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opvraagbaar gegoeud bij vreemde banken en bankiers	Fondsen ter beschikking van de Dienst der Staatsschuld	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. (3)	
									Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere depositanten	Totaal			van de metaalvoorraad tot de biljettenreul.	van de metaalvoorraad tot het emissierecht
1946 Jaargemiddelde	1.020	733	321	67		835		2.556	872	100	107	1.079	2.959	67,90	58,83	
1947 Jaargemiddelde	401	254	2.150	137	466	86	457	2.660	559	133	72	764	3.066	24,01	21,35	
1946 November	939	765	336	217	901	810	189	2.576	901	47	98	1.046	535	59,56	54,16	
December	839	532	1.544	172	712	93	415	2.877	706	84	84	875	555	47,65	44,34	
1947 Januari	768	486	1.446	147	659	93	214	2.693	560	99	72	731	573	2.858	46,58	43,88
Februari	715	453	1.693	128	499	93	473	2.678	508	260	56	822	554	2.688	43,62	43,48
Maart	585	370	1.735	146	510	93	401	2.640	547	35	83	665	535	3.167	36,18	30,16
April	478	303	1.812	106	429	93	569	2.608	526	66	72	664	518	2.960	29,98	26,39
Mei	418	265	2.046	118	363	93	527	2.556	581	106	85	772	502	2.766	26,70	24,68
Juni	371	235	2.258	126	344	93	454	2.618	619	41	76	736	527	3.144	23,13	19,26
Juli	316	200	2.123	223	391	93	433	2.543	570	31	81	682	554	3.081	20,32	16,77
Augustus	278	176	2.431	120	431	93	439	2.632	478	247	70	795	541	3.257	17,22	13,92
September	204	129	2.362	234	441	93	455	2.664	570	62	73	705	549	3.167	12,51	10,53
October	223	141	2.589	89	480	93	448	2.694	558	218	61	837	533	3.227	13,50	11,27
November	222	141	2.564	85	531	93	438	2.702	587	233	65	865	507	3.225	13,43	11,24
December	232	147	2.747	127	510	—	466	2.895	631	197	72	900	434	3.257	13,08	11,62
1948 Januari	229	145	2.520	116	497	—	457	2.734	614	89	73	776	454	3.247	13,67	11,51

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Mei 1941.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit onverschillig of het in Zweden of in het buitenland berust.
- (2) Het emissiecijfer is vastgesteld op de metaaldekking plus een bijkomende dekking gevormd door sommige activa-posten. In geval deze bijkomende dekking het cijfer van de gouddekking vermeerderd met 350 miljoen te boven gaat, wordt de dekking vastgesteld op het dubbel van de gouddekking plus 350 miljoen. Dit bedrag werd gebracht op 1.400 miljoen met ingang van de maandstaat van Maart 1947 en op 2.500 miljoen met ingang van deze van Juni 1947. De metaaldekking wordt geraamd op basis van de goudprijs van de dag.
- (3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.
- (4) Vóór December 1946. « Regularisatierekeningen voor het goud en de deviezen ».

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 29 Februari 1948)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	28 augustus 1947	3,50 (1)	Oostenrijk	3 Juli 1945	3,50
Bulgarije	14 Augustus 1946	4,50	Polen	1 Augustus 1947	3,50
Denemarken	15 Januari 1946	3,50	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	6 Februari 1948	7,25	Roemenië	14 Februari 1948	7,— (3)
Frankrijk	9 October 1947	2,50	Spanje	27 October 1947	4,50
Griekenland	16 Augustus 1946	10,—	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,—	Turkije	1 Juli 1938	4,—
Hongarije	1 November 1947	5,—	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	12 Januari 1948	1,25
Italië	6 September 1947	5,50	Zweden	9 Februari 1945	2,50
Joegoslavië	1 Januari 1947	(2) 1,— à 4,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50
Nederland	27 Juni 1941	2,50			
Noorwegen	9 Januari 1946	2,50			

- (1) Disconto der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.
- (2) De discontorente verschilt volgens de categorie debiteuren.
- (3) Landbouwdisconto 6 pCt.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

87

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

	31 December 1947		31 Januari 1948 (1)		29 Februari 1948 (2)	
ACTIVA						
I. Gouden baren en -munten	92.280	18,0	101.510	19,5	108.020	20,7
II. Kasmiddelen : In de Bank en in rekening-courant bij andere banken	15.223	3,0	23.486	4,5	20.869	4,0
III. Rentegevende call-gelden	497	0,1	497	0,1	251	0,0
IV. Herdiscontopapier : 1. Handelswissels en bankaccepten	3.925	0,8	1.646	0,3	533	0,1
2. Schatkistpapier	24.980	4,9	26.093	5,0	24.755	4,7
	28.905		27.739		25.288	
V. Rentegevende termijngelden : 1. Op ten hoogste 3 maanden	7.496	1,5	3.919	0,8	6.047	1,2
2. Van 3 tot 6 maanden	2.145	0,4	2.150	0,4	2.156	0,4
3. Van 6 tot 9 maanden	—	—	7.730	1,5	9.459	1,8
4. Van 9 tot 12 maanden	8.175	1,6	1.707	0,3	—	—
	17.816		15.506		17.662	
VI. Effecten en diverse beleggingen : 1. Schatkistpapier : a) Op ten hoogste 3 maanden	28.676	5,6	15.267	3,0	6.594	1,3
b) Van 6 tot 9 maanden	—	—	103	0,0	6.819	1,3
c) Van 9 tot 12 maanden	103	0,0	704	0,1	2.557	0,5
d) Met meer dan één jaar looptijd	710	0,1	—	—	—	—
2. Andere wissels en diverse beleggingen : a) Op ten hoogste 3 maanden	28.896	5,6	38.265	7,4	38.286	7,3
b) Van 6 tot 9 maanden	1.202	0,2	1.517	0,3	1.521	0,3
c) Van 9 tot 12 maanden	4.048	0,8	4.641	0,9	3.617	0,7
d) Met meer dan één jaar looptijd	22	0,0	12	0,0	12	0,0
	63.657		60.509		59.406	
VII. In Duitsland belegde middelen : in 1930-31 krachtens de overeenkomsten van Den Haag van 1930	291.160	56,7	291.160	55,9	291.160	55,7
VIII. Andere activa	3.389	0,7	210	0,0	256	0,0
<i>Totaal activa...</i>	512.927	100,0	520.617	100,0	522.912	100,0
PASSIVA						
I. Kapitaal : Geautoriseerd en gesmitteerd kapitaal : 200.000 aan- delen van 2.500 Zwitserse goudfranken ieder	500.000		500.000		500.000	
Aandelen met 25 pCt. volgestort	125.000	24,4	125.000	24,0	125.000	23,9
II. Reserves : 1. Wettelijke reserve	6.527		6.527		6.527	
2. Algemeen reservefonds	13.343		13.343		13.343	
	19.870	3,9	19.870	3,8	19.870	3,8
III. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's : (diverse munten) 1. Circulatiebanken voor eigen rekening : a) Op ten hogste 3 maanden	4.145	0,9	4.141	0,8	4.143	0,8
b) Dadelijk opvraagbaar	3.072	0,6	12.213	2,3	12.996	2,5
	7.217		16.354		17.139	
2. Circulatiebanken voor rekening van andere deposan- ten : a) Van 3 tot 6 maanden	7.900	1,5	4.824	0,9	3.076	0,6
b) Op ten hoogste 3 maanden	—	—	3.076	0,6	4.824	0,9
c) Dadelijk opvraagbaar	969	0,2	920	0,2	1.097	0,2
	8.869		8.820		8.997	
3. Andere deposanten : a) Op ten hoogste 3 maanden	88	0,0	88	0,0	88	0,0
b) Dadelijk opvraagbaar	396	0,1	382	0,1	367	0,1
	484		470		455	
IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) : 1) Op ten hoogste 3 maanden	244	0,0	244	0,0	244	0,0
2) Dadelijk opvraagbaar	16.759	3,2	17.421	3,4	17.407	3,3
	17.003		17.665		17.651	
V. Langlopende deposito's : ontvangen krachtens de overeenkomsten van Den Haag van 1930 : 1. Deposito's op de Trustrekening der Annuliteiten	152.606		152.606		152.606	
2. Deposito der Duitse regering	76.303		76.303		76.306	
	228.909	44,6	228.909	44,0	228.909	43,8
VI. Fonds voor eventuele lasten en diverse posten	105.575	20,6	103.529	19,9	104.891	20,1
<i>Totaal passiva...</i>	512.927	100,0	520.617	100,0	522.912	100,0

Nota: In deze staten zijn niet inbegrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor de Dienst der Internationale Leningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

(1) Herdiscontopapier met rugtekening van de Bank en verstrekte waarborgen ..... 13.598 (duizenden franken)
(2) Herdiscontopapier met rugtekening van de Bank en verstrekte waarborgen ..... 7.036 (duizenden franken)

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE.	
I — Rentetarief voor disconto en be- ningen	2	I — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven	55
II — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	II — Diverse producties	56
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE META- LEN		III — Textielnijverheid	56
I — Notering der edele metalen	9	IV — Electriciteit	58
II — Officiële wisselkoersen	10	V — Gas	59
KAPITAALMARKT		VERBRUIK	
I — Noteringen van enkele overheids- fondsen	14	I — Verbruiksindexcijfers	65
II — Maandindexcijfers der noteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	II — Tabakverbruik	66
III — Omzetten ter Beurze van Brussel ..	15	III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
IV — Notering en rendement van de voor- naamste obligatietypen	16	VERVOER	
V — Emissies van de Belgische en Congo- lese nijverheids- en handelsven- nootschappen	17	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Belgische Spoorwegen	70
Retrospectief overzicht		a) bedrijfsontvangsten en -uit- gaven	
Detail der emissies :		b) wagens aan de nijverheid ge- leverd	
December 1947		c) verkeer :	
Ingedeeld naar de belangrijk- heid van het kapitaal		1° algemeen spoorverkeer	
VI — Leningen uitgegeven door de Over- heid	18	2° zware goederen :	
VII — Bankoperaties van het Gemeente- krediet	19	A) gezamenlijk verkeer	
VIII — Hypotheekinschrijvingen	20	B) binnenlands verkeer	
RIJKSFINANCIEN		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Buurtspoorwegen ..	70
Opbrengst van de belastingen	26	III — Havenverkeer	71
INKOMEN EN SPAREN		a) Antwerpen	
I — Rendement der Belgische naamloze vennootschappen	30	b) Gent	
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons :		BUITENLANDSE HANDEL	
December 1947		Samenvatting aangenomen door de over- eenkomst van Brussel	76
Retrospectief overzicht		WERKLOOSHEID	
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas ..	31	I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81
a) Inlagen op particuliere spaar- boekjes		II — Indeling der gecontroleerde werk- lozen per provincie	81
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
LOOP DER ZAKEN		BANKSTATISTIEKEN	
I — Verrekenkamers	35	I — België en Belgisch-Congo :	
a) Algemeen verloop		Nationale Bank van België :	
b) Detailgegevens over het ver- loop der verrekeningen te Brussel		Weekstaten	85
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Banque du Congo belge :	
PRIJZEN		Maandstaten	85
Indexcijfers der Belgische prijzen	46	II — Buitenlandse emissiebanken :	
		Staten	86
		Banque de France	
		Bank of England	
		Nederlandsche Bank	
		Banque Nationale Suisse	
		Federal Reserve Banks	
		Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen: de Nederlandse of de Franse.

- Voorh. Drukkerijgest. -
T H. DEWARICHT
J. M., G. en L. Dewaricht,
-- broeders en zusters, --
maatsch. onder één firma
16, Wilde-Woudstraat, 16
B R U S S E L

24907